

We Lwowie, dnia 9. lipca 1909.

Leg 486

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji bankowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie Banku krajowego za rok 1907 i o wniosku p. Stefczyka w sprawie hipotecznych pożyczek właściańskich powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 5. października 1908 następujące uchwały:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1907.

II. Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1907 r.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Dyrekcją Banku krajowego postarał się jak najrychlej o taką zmianę przepisów i urzędzeń Banku krajowego, któraby ułatwiła właścicielom mniejszych gospodarstw rolnych korzystania z długo terminowego kredytu hipotecznego, w szczególności przy użyciu też stosownego pośrednictwa spółek oszczędności i pożyczek.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z Dyrekcją Banku krajowego wydał niezwłocznie zarządzenia w celu ułatwienia działającym w myśl uchwał Sejmu instytucjom pośrednictwa parcelacyjnego korzystanie z kredytu w Banku krajowym.

V. Sejm stojąc in merito na stanowisku uchwalonych przez siebie w sprawie kredytu parcelacyjnego w dniu 7. listopada 1905 r. rezolucyi, poleca Wydziałowi krajowemu zbadać, czy na podstawie dotychczasowych doświadczeń nie byłaby pożądaną rewizya tych rezolucyj pod względem przepisanych tam formalności i ewentualne wnioski w tej sprawie w tej jeszcze sesji przedłożyć.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z Dyrekcją Banku krajowego zbadał sprawę wprowadzenia ułatwień w korzystaniu z bezpośredniego kredytu w Banku krajowym sferom rękodzielniczym i handlowym tudzież spółkom budowlanym

mającym na celu budowę domów mieszkalnych w miastach i miasteczkach, gdzie panuje drożyzna mieszkaniowa, oraz przedstawił w. powyższej sprawie Sejmowi sprawozdanie z odpowiedniami wnioskami na najbliższej sesyi.

VII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Dyrekcją Banku krajowego obmyślił taką zmianę przepisów o udzielaniu pożyczek hipotecznych w listach zastawnych Banku krajowego, któraby umożliwiała udzielania takich pożyczek w zdrojowiskach i miejscach klimatycznych nawet na domy drewniane, jeżeli są kryte ogniotrwałym materiałem i ubezpieczone od szkód pożarowych.

Powyższe uchwały Wys. Sejmu zakomunikował Wydział krajowy Dyrekcji Banku krajowego, wzywając ją, ażeby kwestye poruszone w tych uchwałach wzięła pod rozwagę i wyczerpującą opinię po zasięgnięciu zdania Rady nadzorczej przedłożyła Wydziałowi krajowemu.

W sprawie objętej punktem III. uchwały Wys. Sejmu, t. j. w sprawie kredytu hipotecznego dla właścicieli mniejszych gospodarstw Dyrekcya Banku krajowego złożyłaępujące sprawozdanie:

„Dyrekcya Banku krajowego po przedłożeniu tej sprawy Radzie Nadzorczej zaznacza przedewszystkiem, że z udzielonych po koniec roku 1908 na grunta włościańskie 15.075 pożyczek z kwotą 30,129.600 koron spłacone zostały w drodze amortyzacji 1394 pożyczek, użytych przeważnie na spłatę wyżej oprocentowanych wierzytelności, i że Bank krajowy po 25 latach istnienia nie posiada żadnej nieruchomości w drodze licytacji nabytej.

Okoliczności te wskazują, że w powyższych pożyczkach znaleźli posiadacze nieruchomości źródło zdrowego długoterminowego kredytu.

W miarę rozwoju i rosnących dochodów z interesu hipotecznego przeprowadziła Dyrekcya ułatwienie dla pożyczek włościańskich przez niżenie dodatku administracyjnego z $\frac{3}{4}\%$ na $\frac{1}{4}\%$, obniżyła procenta zwłoki od zalegających rat hipotecznych i przedłużyła plany amortyzacyjne dla pożyczek na mniejsze posiadłości do lat 29 a przy pożyczkach połączonych z ubezpieczeniem życiowem do lat 39.

Dyrekcya Banku krajowego podnosi dalej, że w sprawie organizacji kredytu włościańskiego niezaprzeczenie, jak słusznie komisya bankowa w sprawozdaniu swem zaznacza, nie wszystkie z istniejących 73 zastępstw bankowych czynią zadość potrzebom kredytowym ludności włościańskiej. Dyrekcya Banku postanowiła też celem pouczenia kierowników i urzędników Zastępstw wysyłać częściej niż dotąd ukwalifikowanych urzędników oddziału hipotecznego jako instruktorów w sprawach kredytu hipotecznego.

Przy stopniowym rozwoju spółek oszczędności i pożyczek uważa Dyrekcya za możliwe i wskazane wejście w przyszłości w bezpośredni stosunek ze spółkami Raiffeisena przez Patronat tychże spółek poleconemi, a to mianowicie przy zasięgnięciu informacji i ściąganiu rat pożyczkowych.

W poruszonej kwestyi wymiaru pożyczek włościańskich Dyrekcya licząc się ze zwrotem cen ziemi w ostatnich latach, podniosła znacznie wysokość udzielanych pożyczek włościańskich, uwzględniając jednakowoż zawsze zasadę, by z dochodów ofiarowanej hipoteki po pokryciu kosztów utrzymania właściciela i jego rodziny mogły być opłacone ciężary gruntowe, jakoteż procenta i powolne umarzanie zaciągniętego hipotecznego długu.

Dyrekcya Banku bowiem nie sądzi, by leżało w interesie gospodarstw włościańskich podnoszenie szybkie granic zadłużania nie oparte na trwałych ekonomicznych podstawach.

Wydział krajowy zgadza się na powyższe zapatrywania domieszczając ze strony następujące uwagi:

Część zastępstw istniejących nie z nieudolności nie czyni zadość potrzebom kredytowym ludności, lecz dlatego, że częstokroć folgując chęci zysku miejscowych kancelaryi adwokackich lub notaryalnych naraża dłużników na niepotrzebne wydatki podrażające koszta pożyczki.

Pewna ilość zasobniejszych i fachowo administrowanych spółek Raiffeisenowskich mogłaby już obecnie być użyta jako lokalne organa Banku w sprawach kredytu hipotecznego dla włościan. Poważna trudność w tem leży, że te spółki z małymi wyjątkami nie znajdują się w siedzibie sądu i urzędu podatkowego a przeto muszą wysyłać do tych władz dla informacyi o stanie hipotecznym i podatkowym.

W sprawie objętej punktem IV. uchwały Wys. Sejmu, t. j. w przedmiocie kredytu dla instytucyj parcelacyjnych, przedłożyła Dyrekcya Banku krajowego następujące sprawozdanie:

„W kraju naszym istnieją następujące instytucye o charakterze wyłącznym lub wybitnie parcelacyjnym:

- 1) Bank parcelacyjny we Lwowie (1899).
- 2) Bank ziemski w Krakowie (1902).
- 3) Bank ziemski (obecnie galicyjski) w Łańcucie (obecnie z Filją we Lwowie) (1905).
- 4) Spółka ziemska w Stanisławowie (1906).
- 5) Bank dla ziemian w Kopyczyńcach (1909).
- 6) Spółka parcelacyjna w Siedliskach (1907).

Oprócz tego trudni się parcelacją:

Krajowy Sojuz kredytowy we Lwowie (1898) i

Parcelacyjne Towarzystwo „Zemla“ we Lwowie (1907).

Z tych dwóch ostatnich jednak instytucyj Krajowy Sojuz kredytowy jest głównie zakładem kredytowym, a o swojej działalności parcelacyjnej niewiele dat w swych sprawozdaniach podaje. Towarzystwo „Zemla“ jest jeszcze za młode i za małe (z końcem r. 1908 miało tylko 1 parcelację w toku), aby w sprawie parcelacyjnej zaważyć już mogło.

Dalsze więc nasze spostrzeżenia oprzemy na działalności sześciu pierwszych spółek parcelacyjnych.

Bank parcelacyjny we Lwowie rozparcelował od początku swego istnienia przez lat 10 . . . . . morgów 28.795 za K 16,164.000

Bank ziemski w Krakowie rozparcelował od początku swego istnienia przez lat 7 . . . . . „ 3.140 „ „ 1,680.000

Spółka ziemska w Stanisławowie rozparcelowała od początku swego istnienia przez lat 3 . . . . . „ 519 „ „ 371.000

Bank ziemski w Łańcucie rozparcelował od początku swego istnienia przez lat 4 . . . . . „ 7.742 „ „ 6,819.900

Bank dla ziemian w Kopyczyńcach rozparcelował od początku swego istnienia przez rok 1 . . . . . „ 260 „ „ 256.300

Spółka parcelacyjna w Siedliskach rozparcelowała od początku swego istnienia przez lat 2 . . . . . „ 120 „ „ 84.500

Razem rozparcelowały te instytucye morgów 40.606 za K 25,375.300

Z zestawienia tego wynika, że na większą skalę interes parcelacyjny prowadzą tylko Bank parcelacyjny we Lwowie i Galicyjski

Bank ziemski w Łańcucie. Bank ziemski w Krakowie i Spółka ziemiska w Stanisławowie obok interesu parcelacyjnego prowadzą i inne interesa związane z rolnictwem. Bank dla ziemian w Kopyczyńcach jest dopiero początkującą instytucją a Spółka parcelacyjna w Siedliskach czysto lokalną Spółką włościańską. Działalność parcelacyjna dwóch pierwszych wymienionych instytucji jest jednak już bardzo poważną i rozgałęzioną, zwłaszcza jeżeli się doda, że te instytucje miały z końcem roku 1908 jeszcze nie rozparcelowanych 15.693 morgów, a nadto — jak twierdzą — jeszcze setki majątków do parcelacji ofiarowanych.

Interes więc, którego się te instytucje podjęły, jest bardzo wielki a niestety środki, którymi rozporządzają bardzo szczupłe, całego bowiem kapitału własnego (udziały i rezerwy) posiadają:

		wobec tkwiących w interesie.
Bank parcelacyjny we Lwowie	K 165.500	K 7,959.400
Bank ziemski w Krakowie	„ 158.200	„ 3,303.300
Gal. Bank ziemski w Łańcucie	„ 251.200	„ 7,279.200
Spółka ziemiska w Stanisławowie	„ 56.400	„ 473.700
Bank dla ziemian w Kopyczyńcach	„ 55.000	„ 607.000
Spółka parcelacyjna w Siedliskach	„ 11.500	„ 607.000
Razem	K 700.800	K 20,229.600

Z kredytu bieżącego bankowego (z wyłączeniem hipotecznego) korzystają te spółki:

		a z tego w Banku krajowym
Bank parcelacyjny we Lwowie	K 2,756.400	K 1,206.000
Bank ziemski w Krakowie	„ 1,881.000	„ 272.000
Gal. Bank ziemski w Łańcucie	„ 3,679.700	„ 107.000
Spółka ziemiska w Stanisławowie (z int. pare.)	„ 291.000	„ 142.000
Bank dla ziemian w Kopyczyńcach	„ 217.000	„ 29.000
Spółka parcel. w Siedliskach	„ 250.000	„ —
Razem	K 9,075.100	K 1,756.000

Z zestawienia tego wynika, że Bank krajowy najwięcej jest zaangażowany w Banku parcelacyjnym we Lwowie, wszakże kredyt dla tego Banku od r. 1906 spada skutkiem obostrzeń uchwały sejmowej z dnia 7. listopada 1905. Z innych spółek parcelacyjnych w rachubę wchodzi przedewszystkiem gal. Bank ziemski w Łańcucie, który jednak działalność swą rozpoczął już po roku 1905, więc przystęp do kredytu w Banku krajowym miał utrudniony. W r. 1909 udzielił wszakże Bank krajowy i temu zakładowi kilka większych kredytów. Po zatem korzystają w Banku krajowym niektóre spółki parcelacyjne pośrednio z kredytu w drodze reeskontu, a w szczególności Bank ziemski w Łańcucie za pośrednictwem akcyjnego Banku dla stowarzyszeń a Spółka parcelacyjna w Siedliskach za pośrednictwem Banku parcelacyjnego we Lwowie; suma tego kredytu dochodzi osobno do kwoty K 640.000.

Nimbyśmy mogli Wysokiemu Sejmowi przedstawić wnioski na zarządzenia w celu większego ułatwienia instytucjom pośrednictwa parcelacyjnego korzystania z kredytu w Banku krajowym, musimy przedewszystkiem sobie postawić pytanie:

czy obecnie istniejące instytucje, tak w sile swej majątkowej, ustroju prawnym, jak i w jakości swoich interesów przedstawiają bankowo zupełnie ukwalifikowany podmiot kredytowy?

Niestety musimy zauważyć, że interes parcelacyjny, przez te spółki prowadzony a znajdujący wyraz w cyfrze zwyż 20 milionów

koron jest za duży, iżby go z zupełnym spokojem kapitałem własnym 700.000 koron prowadzić można.

Również nie wydaje się nam forma udziałowa z ustawy z 9. kwietnia 1873 za zupełnie odpowiednią dla tak wielkich interesów. To też widzimy, że w księstwie poznańskim Bank ziemski jest spółką akcyjną o poważnym kapitale własnym 4.400.000 marek przy interesie o zaangażowanych w całości 9.300.000 marek, reszta zaś istniejących pod zaborem pruskim 12 spółek parcelacyjnych a udziałowych, są to spółki lokalne i ograniczone na interesu miejscowe. Gdy ponadto i ustawa austriacka dla stowarzyszeń udziałowych jest mniej rygorystyczną niż pruska, a zatem mniej chroniąca prawa wierzycieli — przeto i poręka członków w tych spółkach zbyt wielkich gwarancji wierzycielom nie daje. Wzrost kapitałów udziałowych w naszych spółkach parcelacyjnych i w razie nieszczęśliwego zbiegu okoliczności wyzyskanie poręki członków osłabia w wysokim stopniu utartą praktykę w naszych towarzystwach parcelacyjnych, że główni członkowie, t. j. parcelanci deklarują najniższe udziały a wpłacają minimalne kwoty po 2 do 5 koron. Ta więc podstawa interesu nie nadaje się ze swej natury do interesów wielkich, milionowych, a zbyt często spekulacyjnych.

I tu przychodzimy do trzeciego pytania, które sobie postawiliśmy czy jakość interesów tych spółek może wierzycielowi dać zupełnie zaspokojenie. Nasze spółki parcelacyjne, zwłaszcza Bank parcelacyjny we Lwowie i gal. Bank ziemski w Łańcucie nie ograniczają się niestety do interesów mających wyłącznie na oku dobro i interes parcelantów i nabywców, ale niejednokrotnie korzyść własną swego zakładu a w takich razach można czasem być śmielszym niż tego interes wierzycieli wymaga, zwłaszcza jeżeli zaangażowanie własnych funduszy stanowi zbyt małą część włożonych kwot w interes.

Ze względów więc czysto bankowych nie można interesu z obecnymi zakładami parcelacyjnymi uważać za zbyt pożądany. Gdyby jednak Bank krajowy całego dzisiejszego zapotrzebowania naszych spółek parcelacyjnych, to jest K 9.000.000 im dostarczył, to wobec zaangażowania funduszy Banku w tyle różnych interesów kraju i jego własnych środków, byłoby to połączone ze zbyt wielkim wysiłkiem, jeżeli nie z pewną ujmą płynności jego funduszy, skoro interesa parcelacyjne nie są krótko terminowe. Przedewszystkiem jednak zachodziłaby konieczność, aby Bank krajowy na organizację i prowadzenie interesów tych spółek miał bardzo daleko idący wpływ, a przedewszystkiem decydował o tempie ich rozwoju, na co niewiadomo, czy te spółki by się godziły, ani czyby Bank krajowy sprostał przyjętej stąd wobec kraju wielkiej na siebie odpowiedzialności.

Jeżeli zaś o jakimkolwiek planowem rozszerzeniu kredytu w Banku krajowym dla spółek parcelacyjnych ma być mowa, to muszą w organizacji i działalności tych spółek nastąpić radykalne zmiany — a dopóki one nie nastąpią można spokojnie pozostawić Bank krajowy przy dotychczasowym sposobie udzielania im kredytu bankowego, który przecie nie ustaje, a ostatecznie blisko 20% ich dzisiejszego zapotrzebowania wynosi, obliczając zaś reeskont dochodzi do 26 $\frac{1}{2}$ %.

Reformy, jakichby od obecnych naszych spółek parcelacyjnych wymagać należało, gdyby Bank krajowy miał wydajność kredytu dla nich rozszerzyć i udzielać go liberalniej, bez dotychczasowego zbyt ścisłego badania każdego interesu i szukania o ile możliwości dla siebie realnego zabezpieczenia sa następujące:

1. Spółki te powinny oprzeć się o nową formę prawną z ustawy z 26. marca 1906 Dz. p. p. Nr. 58 o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Na tej bowiem formie oparte nie potrzebują spółki ze względów podatkowych tworzyć setki udziałowców po 2 K, nato-

miast, gdy interesy parcelacyjne są zyskowe, mogą też pozyskać większe wkłady od członków, którzy choćby ze względów społecznych zechcą większe przeznaczyć na ten cel kwoty będąc w zamian wolni od odpowiedzialności poza włożoną w ten interes sumą. Dla wierzyciela zaś przedstawia taka spółka jaśniejszego, więcej określonego dłużnika, ustaje bowiem zmienność ciągła członków, ciągła fluktuacja kapitału udziałowego, a natomiast uzyskuje się ustawową pewnością wpłaty kapitału własnego spółki w terminach statutem określonych i zapewnienie spokojnego więcej wolnego od wpływów ubocznych kierownictwa, zawisłego w ostatniej linii od walnego zgromadzenia, czyli całości składu członków spółki.

2. Spółki powinny dostosować swój zakres działania do swych sił i koniecznie przez stosowną swych organów uchwałę należycie oznaczyć granicę, do których zarządowi wolno z kredytu korzystać. Ta wielka dowolność korzystania z kredytu musi prowadzić do tego, że zarządy spółek z niego korzystają, jak daleko korzystać się da. To też gdyby Bank krajowy nawet pokrył wszystkie dzisiejsze potrzeby kredytowe tych spółek nie ma pewności, czy nie będą one dalej z dzisiejszych źródeł korzystały i czy z czasem znów nie zajdzie potrzeba dalszej unifikacji kredytu w Banku krajowym, co w danej chwili nawet granicę jego możliwości przekroczyć może.

Takie ustosunkowanie własnego do obcego kapitału nie jest zresztą nowością. Tego postulatu trzymają się władze państwowe przy określeniu dla Banków granic ich emisji, prawa przyjmowania wkładów, wydawania asygnat kasowych i t. d. Taki stosunek własnego do obcego kapitału określa cyfrowo dla swych stowarzyszeń związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, takie granice obdłużenia określa teoria wszystkim zakładom finansowym. Można się spierać czy stosunek ten ma znaleźć wyraz w cyfrze 1:2 czy 1:3 lub 4 a nawet 5, ale nigdy 1 do nieskończoności.

3. Każda z naszych spółek robi interesa po całym kraju, co w wysokim stopniu podraża administrację, utrudnia zarząd i wytwarza choćby pozory wzajemnej konkurencji. To zdaniem naszym powinno ustać. Słuszne są podnoszone zarzuty przeciw centralnej instytucji parcelacyjnej a jeżeli miałyby powstać — słuszne domaganie — aby powstały lokalne spółki parcelacyjne jako organa pomocnicze, więc tem bardziej słusznem byłoby zdaniem naszym żądanie, aby istniejące spółki parcelacyjne w działalności swej się zrejonowały, a dla jednolitości postępowania, zwłaszcza ze względów społecznych albo utworzyły własny związek, albo też osobną sekcję w związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych i tam czuwały, iżby słusznym żądaniom społecznym i gospodarczym zadość czyniły.

Gdyby więc nasze już istniejące i jeszcze powstać mające spółki parcelacyjne w tym kierunku się zreorganizowały, wtedy byłoby Banku krajowego obowiązkiem obmyślenie sposobów, iżby jak najszerzej ale w granicach bankowo zdrowych, zaspakajał wszelkie potrzeby kredytowe tych spółek. Zatem zaś poszedłby i wpływ Banku a przez Bank wpływ kraju na całość interesu parcelacyjnego przez te spółki prowadzonego.

Dopóki zaś to nie nastąpi, nie widzimy możliwości przedłożenia pozytywnych propozycji, w jaki sposób mógłby Bank krajowy więcej ułatwiać instytucjom pośrednictwa parcelacyjnego korzystanie z kredytu u siebie — niż to czyni obecnie z całą dla tych spółek życzliwością i z uwzględnieniem wszelkich ich zgłoszeń, o ile na to zezwala bezpieczeństwo Banku i dobro publiczne.

Wydział krajowy zapytywania Dyrekcji i Rady nadzorczej w tej sprawie w zupełności podziela.

W sprawie objętej punktem V. uchwały Wys. Sejmu, t. j. w przedmiocie stosowania pewnych formalności przy kredycie par-

celacyjnym, przedłożyła Dyrekcya Banku krajowego następujące sprawozdanie:

„Wzmagająca się w kraju akcyja parcelacyjna, której skutkiem coraz częściej stawał się zanik własności dworskiej była przyczyną, a podniesiona w opinii publicznej i w Sejmie krytyka działalności lwowskiego Banku parcelacyjnego była pobudką powyższych uchwał sejmowych.

Z wykazanych w sprawozdaniu naszym z 17. bm. (przytoczonym poprzednio odnośnie do IV. uchwały Wys. Sejmu) sześciu spółek parcelacyjnych istniały podówczas tylko dwie instytucje: Bank parcelacyjny we Lwowie i dzisiejszy Bank ziemski w Krakowie, na szerszą skalę prowadził jednak parcelację tylko Bank parcelacyjny we Lwowie, który podówczas czerpał swój kredyt wyłącznie w Banku krajowym a do którego zarządu należeli także członkowie zarządu Banku krajowego. Podstawą ówczesnej dyskusji o Banku parcelacyjnym i wogóle o sprawie parcelacji był bilans tegoż Banku z 31. grudnia 1904, który wykazywał zaledwie $\frac{1}{3}$ dzisiaj kapitału w tym interesie tkwiącego, bo K 2,553.700, kredyt zaś w Banku krajowym wynosił 775.000 — ogółem rozparcelowano do końca r. 1904 morgów 15.112, a pozostało do dalszej parcelacji w rękach Banku 3.327 morgów.

W r. 1905 czynność Banku parcelacyjnego znacznie się wzmożła, a kredyt w Banku krajowym więcej niż się zdwoił, aż uchwały Sejmu z 7. listopada tegoż roku wskazały Bankowi krajowemu potrzebę wstrzymania się w udzielaniu dalszego i powolnego redukcji kredytu udzielonego już Bankowi parcelacyjnemu, zwłaszcza, że Bank parcelacyjny nie chciał się z początku zastosować do zasad, jakie Bankowi krajowemu przy udzielaniu kredytu instytucjom parcelacyjnym uchwały Sejmowe wskazywały. Postarał się też Bank parcelacyjny o inne źródła kredytu i wcale zakresu działania ani tempa rozwoju swoich interesów nie zmniejszył.

W tym więc kierunku nie wywarły uchwały Sejmu z 7. listopada 1905 r. żadnego wpływu na sprawę parcelacyjną — i owszem umniejszyły do pewnego stopnia wpływ Banku krajowego na tę akcyję. Powstały w r. 1905 drugi wielki (co do zakresu działania) Zakład parcelacyjny, Bank ziemski w Łańcucie, starał się obudzić przekonanie, że działa w myśl zasad zawartych w powołanych uchwałach sejmowych, ale o kredyt do Banku krajowego wcale się nie zwracał; nawiązał stosunki z innymi zakładami kredytowymi i obecnie prześcignął Bank parcelacyjny i w ilości objętych interesów i kwocie zdobytej w drodze kredytu.

Wydałoby się tedy, że jedynym powodem, dlaczego zakłady parcelacyjne mniej z kredytu korzystają w Banku krajowym niż w innych instytucjach, są uciążliwości zasad kredytu parcelacyjnego, zawarte w uchwałach Sejmu z r. 1905. Tymczasem, jak to w sprawozdaniu z 17. bm. wykazaliśmy, są i inne powody, dla których Bank krajowy ze stanowiska swego nie może i nie powinien być zbyt rozszerzać granic udzielania kredytu obecnym spółkom parcelacyjnym, nie zachodzi więc obecnie formalna potrzeba rewizji tych zasad.

Mogło się z początku wydawać, że zasady te w życie wprowadzone zamkną wogóle kredyt parcelacyjny w Banku krajowym, co z wielu stron uważano za rzecz szkodliwą, bo wydając ten kredyt w ręce instytucji, które zasadami temi krępować się nie są obowiązane, a w ślad tego obawiano się, że zamierzony tymi uchwałami cel sprowadzenia akcji parcelacyjnej w kraju na tory, które Sejm uważał podówczas za konieczne, nie da się wkońcu osiągnąć.

Dyrekcya Banku krajowego miała już sposobność przedłożyć Wysokiemu Wydziałowi swoje w tym względzie zapatrywania, za-

wierające również obawy, że powołana uchwała Sejmowa nie sprawdzi akcji parcelacyjnej w naszym kraju na inne tory i że gdyby nawet dotychczasowy kierunek tej akcji był błędny i szkodliwy, tymi środkami on się nie odmieni.

Doświadczenie przekonało, że ostateczny rezultat uchwały Sejmowej z 7. listopada 1905 nie odpowiedział zamiarom. Parcelacja ani się zmniejszyła, ani nie poszła innymi torami; spółki parcelacyjne nie zmniejszyły tempa ani metody swego postępowania — lecz owszem poszły szybko naprzód we wszystkich dotychczasowych kierunkach.

Z drugiej strony w praktyce przekonano się, że uchwały z r. 1905 nie krępują nad potrzebę Banku krajowego, że Bank ten nadal kredytu parcelacyjnego udziela, a jak ze sprawozdań Banku krajowego corocznie od r. 1906—1909 Wysokiemu Wydziałowi krajowemu składanych wynika, nie czuł ani Bank krajowy, ani spółki parcelacyjne utrudnień w udzielaniu względnie w korzystaniu z kredytu, o ile interesa były społecznie i bankowo zdrowe.

Podnieść należy, że w wysokim stopniu rzecz uprościła i ułatwiła uchwała wykonawcza Rady Nadzorczej Banku z dnia 20. stycznia 1906 zatwierdzona reskryptem Wysokiego Wydziału z 6. lutego 1906 L. 8306, która zarazem przyczyniła się do tego, że zgłoszenia kredytowe spółek parcelacyjnych nie natrafiają na zbyt znaczne opóźnienia ani Dyrekcji zbyt znacznie nie obciążają.

Przechodzimy więc do poszczególnych zasad zawartych w uchwale Sejmu z 7. listopada 1905:

Zasada 1-sza opiewa: pożyczki mogą być udzielane jak dotąd, tylko na każdy poszczególny interes parcelacyjny z osobna.

Zasada ta nie zmieniła pierwotnej praktyki Banku a Bank zmienić jej nie może, skoro wobec małego kapitału własnego spółek parcelacyjnych nie może krociowych kredytów opierać wyłącznie na sile kredytowej spółki, ale bezpieczeństwa swego szukać musi w wartości każdego poszczególnego interesu.

Zasada druga opiewa: pożyczki mogą być udzielane tylko w razie przedłożenia Dyrekcji zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą względnie ustanowionego przez nią organu planu parcelacyjnego skreślonego na podstawie zgłoszeń osób mających chęć parcelować.

Zasada trzecia opiewa: Rada Nadzorcza Banku krajowego odmówi z reguły zatwierdzenia przedłożonego jej planu parcelacyjnego, jeżeli z niego okazuje się: a) że zamierzoną jest doszczętna parcelacja obszaru dworskiego bez pozostawienia odpowiedniej do budynków folwarcznych wielkości reszty folwarcznej; b) że przeważająca część czy to nowo powstać, czy powiększyć się mających gospodarstw nie może mieć warunków zdrowego i samodzielnego gospodarczego bytu.

Zasady te zawierają wprawdzie jeżeli nie pewną nieufność do Dyrekcji, to w każdym razie wyjątkowe w tym wypadku zaufanie do Rady Nadzorczej, wszakże Rada Nadzorcza w ten sposób ustanowiła swój organ dla tej czynności i utarła się tego rodzaju praktyka w załatwieniu tej atrybucji Rady Nadzorczej, iż z tego powodu Dyrekcya żadnych wątpliwości podnosić nie widzi potrzeby.

Za uciążliwość uważano ze strony spółek parcelacyjnych przedkładanie planu parcelacyjnego wogóle, zwłaszcza, że szczegółów z góry nawet ułożyć się nie da. To też Rada Nadzorcza i jej specjalny delegat dla tego działu czynności traktują sprawę tych planów parcelacyjnych tak rzeczowo, liberalnie i z liczeniem się z faktycznym stanem i faktycznymi wymogami interesu parcelacyjnego, iż z tego powodu z żadnej strony uciążliwości nie było. Jeżeli zaś w kilku wypadkach delegat Rady Nadzorczej zatwierdzenia takiego planu parcelacyjnego odmówił, to byłaby uczyniła to samo i Dyrekcya,

gdyż i jej wydawały się te wypadki parcelacyjne za niezgodne z dobrem ogólnem.

W końcu uchwała IV. poleciła Wysokiemu Wydziałowi krajowemu przedkładać corocznie w dołączeniu do sprawozdania o Banku krajowym szczegółowych sprawozdań o dokonanych przy pomocy kredytu Banku krajowego parcelacjach.

Materyałów do tych sprawozdań dostarcza Dyrekcya Banku krajowego a zarządzenie to klientów Banku nie dotyczy, jest bowiem tylko wewnętrzną sprawą między Bankiem krajowym, Wydziałem krajowym a Sejmem i nikomu ani szkody ani trudności nie przysparza.

Z tych tedy powodów nie widzimy na razie potrzeby rewizyi uchwał w sprawie kredytu parcelacyjnego z dnia 7. listopada 1905 zwłaszcza, że Sejm „in merito“ pozostał na pierwotnem stanowisku.

Jeżeli jednak spółki parcelacyjne zreformują się po myśli zasad wyrażonych w tylekrotnie przez nas powołanem sprawozdaniu z 17. bm., to może Bank krajowy z własnej inicjatywy przedłoży Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wnioski do przedstawienia Sejmowi potrzeby formalnej zmiany uchwał z 7. listopada 1905“.

Wydział krajowy z uznaniem podnosi, że tak Dyrekcya jak Rada nadzorcza ze zrozumieniem interesu społecznego i właściwym taktem zastosowują uchwałę Wys. Sejmu z dnia 7. listopada 1905 przy udzielaniu kredytu instytucjom parcelacyjnym. Wszakże pamiętać należy, że wspomniana uchwała zawierająca jedyne wskazówki dla Banku krajowego, który nie jest jedynym szafarzem kredytu na interesu parcelacyjne, nie zamierzała i nie mogła uregulować sprawy parcelacyi w kraju, która wymaga ustawodawczego określenia warunków zasadniczych parcelacyi wogóle. Niestety sprawa ta, jedna z najdonioślejszych dla naszego kraju nie dojrzała jeszcze w opinii publicznej co do środków ustawodawczych, jakich jąć się należy. Będzie zadaniem Wydziału krajowego przez wyłożenie obecnego stanu rzeczy w naszym kraju i przez przedstawienie środków użytych w innych krajach przyspieszyć wyklarowanie się zdań co do uregulowania ustawodawczego tej sprawy.

W sprawie objętej punktem VI. uchwały Wys. Sejmu, t. j. w przedmiocie korzystania z kredytu Banku krajowego sfer rękodzielniczych i handlowych, oraz spółek budowlanych, przedłożyła Dyrekcya Banku krajowego następujące sprawozdanie:

„I. Ułatwienie kredytu sferom rękodzielniczemu i handlowemu. Zupełnie podobną uchwałę powziął już raz Wysoki Sejm dnia 4. maja 1900 r. na wniosek p. Michała Michalskiego, a Dyrekcya Banku przedłożyła w tej sprawie szczegółowe sprawozdanie 10. listopada 1900 L. 20347 po odbyciu w tym przedmiocie konferencyi z wnioskodawcą sejmowym i reprezentantami rękodzielnictwa, będącymi zarazem cenzorami Banku. Tak członkowie wzmiankowanej konferencyi, jak i powołane sprawozdanie Banku stwierdziło już wtedy, że sfery rękodzielnicze i handlowe mogą i rzeczywiście w szerokich granicach korzystają z bezpośredniego kredytu w Banku krajowym, o ile posiadają materyał wekslowy do obrotu bankowego sposobny.

Sądzi wszakże Dyrekcya, że nie chodzi tu o zwykły bankowy kredyt, ale o ułatwienie powołanym sferom w korzystaniu z kredytu poza zwykłemi formami bankowemi, a sferom tym niezaprzeczenie potrzebnego.

Idzie tu o łatwy kredyt na zakupno materyałów przy dostawach publicznych i większych prywatnych, przyczem spłata miałyby być zastosowana do natury interesu a nie do szablonu wekslowego, zabezpieczenie kredytu nie poręką względnie wekslowem zobowiązaniem się odbiorey, ale przekazem na należytość u niego — następnie nieco

dłuższy ratami spłacany kredyt na zakupno maszyn lub narzędzi, w końcu kredyt na pretensycy rzemieślnicze lub handlowe u stron prywatnych, czyli tak zwany kredyt fakturowy,

Tego rodzaju kredytu i to rozrzuconego po całym kraju oczywiście. Bank krajowy bezpośrednio udzielać nie może; zwłaszcza taki kredyt udzielany być powinien szybko bez wielkich utrudnień, a oparty przede wszystkim na zaufaniu, płynącym z bezpośredniej osobistej znajomości dłużnika.

Bank krajowy rozszerzając znacznie kredyt towarzystwom zalickowym sądził, że te towarzystwa zadanie to wobec wzmiankowanych sfer spełnią. Wszakże podnoszone są żale nie tylko, że kredyt w tych towarzystwach jest drogi, ale także że nie jest dość przystępny, że towarzystwa przybierają coraz bardziej formę bankową a nie stowarzyszeń osób na zasadzie wzajemności zszeregowanych.

Posel Roger br. Battaglia poruszył myśl zakładania w tym celu rękodzielniczych kas Raiffeisenowskich, a Bank krajowy, podnosząc tę myśl, sądzi, że należałoby te kasy — gdyby powstały — zjednoczyć w podobnym Patronacie, jak rolnicze kasy Raiffeisenowskie w naszym kraju a kredyt ich oprzeć o Bank krajowy.

Myśl zakładania rzemieślniczych kas Raiffeisenowskich poruszył i w czyn po części już wprowadził poseł Licht w Bernie.

Cheąc tę sprawę szczegółowo zbadać, udał się Bank krajowy do posła br. Battaglii z prośbą o przedstawienie swojej opinii i wniosków, poseł Battaglia odroczył jednak załatwienie tej sprawy do połowy miesiąca sierpnia b. r.

Dnia 5. maja br. odbył w tym przedmiocie dyrektor Banku Dr. Zgórski konferencyę z członkami Krakowskiej Izby rękodzielniczej, przy współudziale posła Jana Federowicza. Zgromadzeni tam rękodzielnicy uznali organizacyę Raiffeisenowską, której zarzysy i cele wskazano, za odpowiednią.

„Dalszych jednak badań w tym przedmiocie Dyrekeya robić nie może, gdyż oczekuje opinii posła Battaglii a nadto przyszła do wiadomości, że przedmiotem tym zajmuje się także krajowa komisya przemysłowa, więc też i z tej strony požądane jest wysłuchać fachowej opinii.

Z tych więc powodów sprawa niniejsza jeszcze nie jest dojrzała, iżby ją już dziś ująć można we wnioski konkretne. Bank krajowy jednak sprawy tej z oka nie spuści i skoro materiały zbierze, Wysokiemu Wydziałowi wnioski swe przedłoży“.

II. Sprawa ułatwienia kredytu spółkom budowlanym. Spółki budowlanych istnieje dotąd w kraju niewiele, a działalność ich jeszcze jest nieznaczna. A jednak wobec niestęchanej drożyzny mieszkań w naszych nawet najmniejszych miastach, jest to sprawa wielkiej doniosłości a do załatwienia jej w wysokim stopniu przyczynić się mogą dobrze i racjonalnie zorganizowane spółki budowlane.

Zdaniem naszym trudności w rozwoju spółek budowlanych, zwłaszcza urzędniczych, polegają na tem:

że członkowie takich spółek za mało mają własnych fundusów:

że spółki takie budują zazwyczaj wille dla użytku jednej rodziny a mieszkanie w takich willach jest, jak wiadomo, najdroższe;

że wreszcie materiał urzędniczy nie jest stale do miejsca przywiązany, więc na wypadek przeniesienia urzędnika do innej miejscowości powstają dla niego kłopoty z dzierżawą względnie z odsprzedazą takiej willi.

Trudnościom tym zaradziłoby się, gdyby takie spółki budowlane — pozostając na zawsze właścicielami domów wybudowanych dla urzędników — jedynie starały się budować je o mieszkaniach pod wzglę-

dem zdrowotności i wygody odpowiednich dla rodzin urzędniczych i mogły je wydzierżawiać możliwie tanio, a zyski z przedsiębiorstwa obracały na wzór dobrze zorganizowanych spółek spożywczych częścią na pewną dywidendę od udziałów, a częścią na zwroty w stosunku do opłaconych czynszów. Udziały mogłyby być ustosunkowane do wysokości płaconego czynszu i wpłacane także ratami wraz z czynszem.

Takie spółki znalazłyby obok hipotecznego także kredyt bieżący a obowiązkiem byłoby Banku krajowego iść im szeroko z pomocą.

Podobną organizację napotykamy już w Stanisławowie — a po części u pewnej grupy nauczycieli we Lwowie.

Myśli te poruszaliśmy także w piśmie naszym wystosowanym dnia 27. kwietnia b. r. do Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych z prośbą zwołania konferencji interesowanych spółek, aby wraz z Związkiem i z nami sprawę tę omówić. Mimo nasze urgency nie mógł widać Związek Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych takiej konferencji dotąd zwołać, co jest jedynym powodem zwłoki w załatwieniu tej sprawy.

Mamy nadzieję, że Związek niebawem jednak prośbie naszej zadość uczyni. Bank krajowy w każdym razie do przedmiotu tego powróci i stosowne wnioski Wysokiemu Wydziałowi przedłoży.

Na razie zapewniamy Wysoki Wydział, że Bank krajowy wszelkie usiłowania Spółek budowlanych chętnie popiera, a obecnie z pomocy Banku już korzystają: Towarzystwo urzędników budowy tanich domów mieszkalnych w Krakowie i Stanisławowskie stowarzyszenie dla budowy mieszkań urzędników c. k. kolei państwowych w Stanisławowie.

Pomoc ta jednak — przyznajemy — może być wydatniejsza, Bank nawet w dzisiejszych swych granicach może i powinien z pewną liberalnością traktować interesy tych spółek a ma do tego możność i w dziale swym wekslowym i kredytu budowlanego i hipotecznego, potrzeba wszakże, aby i spółki budowlane liczniej powstawały i opierały się na zasadach gospodarczo-zdrowych i realnych.

Wywody powyższe nie dają Wydziałowi krajowemu powodu do uwag. W sprawie objętej punktem VII. uchwały Wys. Sejmu, t. j. w przedmiocie pożyczek hipotecznych na domy drewniane w miejscach klimatycznych i zdrojowiskach, oznajmiła Dyrekcyja Banku krajowego Wydziałowi krajowemu, że udzielanie pożyczek hipotecznych w listach zastawnych na domy drewniane, położone w zdrojowiskach i miejscach kąpielowych nie uważa za wskazane, gdyż podobne rozszerzenie granic hipotecznego kredytu, nie praktykowane w instytucjach hipotecznych mogłoby wpłynąć niekorzystnie na kursa listów zastawnych, których lokacya szerególniej niż oprocentowanych zawsze jeszcze z trudnościami i ofiarami jest połączona.

Nadto jak słusznie w ciągu dyskusyi sejmowej nad tą sprawą podniesione zostało, nasuwa się wątpliwość, czy podobny kredyt hipoteczny, udzielany na domy drewniane nie powstrzymałby i nie opóźnił pożądanej zmiany w systemie budowania mieszkań w zdrojowiskach.

Dyrekcyja Banku uwzględniając jednakowo doniosłość i potrzebę przyścia z materyalną pomocą krajowym zdrojowiskom i zakładom klimatycznym oświadczyła gotowość przeznaczyć na ten cel osobny fundusz gotówkowy, którego przeznaczenie i użycie szczegółowymi przepisami określone zostanie, o ile Wydział krajowy uzna myśl tę za wskazaną.

Podzielając opinię wyrażoną przez Dyrekcyję i Radę nadzorczą Banku krajowego, Wydział krajowy podaje do wiadomości Wys. Sejmu, iż równocześnie wezwał Dyrekcyję Banku krajowego, ażeby jak najrychlej zorganizowała i utworzyła osobny fundusz gotówkowy

dla przyścia z pomocą krajowym zdrojowiskom i zakładom klimatycznym, oraz przedłożyła Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia szczegółowe przepisy normujące użycie tego funduszu.

Uchwalone przez Wys. Sejm na posiedzeniu dnia 12. października 1908 zmiany §§: 104, 105, 109, 110, 111 i 112 statutu Banku krajowego, zatwierdziło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z c. k. Ministerstwem Skarbu. Zmienione postanowienia statutu ogłoszone zostały w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych. W następstwie powyższej uchwały Wys. Sejmowi zasza potrzeba wprowadzenia pewnych zmian w „Regulaminie Banku krajowego“, w „Normach służbowych dla urzędników i funkcyonaryuszy Banku krajowego“ a wreszcie wydania „Norm służbowych dla ustanowionych na podstawie zmienionego statutu Banku krajowego zastępców dyrektorów Banku krajowego.

Uchwalona przez Radę nadzorczą Banku krajowego a przez Wydział krajowy reskryptem z dnia 4. maja 1909 L. 46883 wprowadzone nowe przepisy podaje Wydział krajowy do wiadomości

Aleg. I. Wys. Sejmowi jako **Aleg. I.**

Uchwałą z dnia 7. listopada 1905 polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu przedkładać corocznie w dołączeniu do sprawozdania o Banku krajowym szczegółowe sprawozdanie o dokonanych przy pomocy kredytu Banku krajowego parcelacyach. Sprawozdanie Dyrekcji Banku krajowego w tym przedmiocie za r. 1908 przedkłada

Aleg. II. Wydział krajowy Wys. Sejmowi jako **Aleg. II.**

Omówiwszy wykonanie uchwał powziętych przez Wys. Sejm, przechodzi Wydział krajowy do zdania sprawy z czynności administracyjnych, mających związek z Bankiem krajowym, a które w ciągu okresu sprawozdawczego od czerwca 1908 r. po koniec czerwca 1909 r. zostały przedsięwzięte.

Obowiązująca doład w Banku krajowym instrukcyja czasowa okazała się w praktyce niedostateczną. Na podstawie 25-letniego doświadczenia i po szczegółowem przestudyowaniu materiału z naczelnikami poszczególnych oddziałów Dyrekcya Banku krajowego wydała nową instrukcyę kasową, którą Wydział krajowy z mocy postanowienia §. 18 regulaminu reskryptem z dnia 10. listopada 1908 L. 99121 zatwierdził. Instrukcyę tę podaje Wydział krajowy do wiadomości Wys. Sejmowi jako **Aleg. III.**

Aleg. III.

W myśl postanowień §. 4 ustęp 2 i §. 112 ustęp 3 statutu Banku krajowego, zaliczył Wydział krajowy w czasie od przedłożenia ostatniego sprawozdania następujące miejscowości do rzędu tych, w których Bank krajowy może po myśli §. 4 swego statutu udzielać pożyczek hipotecznych na domy mieszkalne murowane, podatkwowi domowo-czynszowemu podległe:

1. Kopyczyńce w pow. Husiatyńskim, 2. Winniki wraz z kolonią Weinbergen w pow. Lwowskim, 3. Krzywczyce w pow. Lwowskim, 4. Brzesko miasto powiatowe, 5. Tłumacz miasto powiatowe, 6. Trzebunia w pow. Chrzanowskim, 7. Brzozów miasto powiatowe, 8. Limanowa miasto powiatowe, 9. Dynów w pow. Brzozowskim, 10. Grzymałów w pow. Skalaickim, 11. Felsztyn w pow. Starosamborskim, 12. Skawina w pow. Wielickim.

Jak to już w ostatniem sprawozdaniu podniesiono, wezwał Wydział krajowy Dyrekcję Banku krajowego, ażeby w dziale pożyczek gotówkowych przedkładała Wydziałowi krajowemu corocznie szczegółowe sprawozdanie o wysokości udzielanych pożyczek z rozdziałem na rodzaje przyznanego kredytu. Wydział krajowy pragnął mieć pewien obraz, w jakiej mierze i które kategorye gospodarze korzystają z tego kredytu inwestycyjnego. Przedłożone przez Dyrekcję

Banku krajowego sprawozdanie o pożyczkach gotówkowych na rok 1908 podaje Wydział krajowy do wiadomości Wys. Sejmowi jako **Aleg. IV.** **Aleg. IV.**

Z okazji 25-letniego istnienia Banku krajowego, wydała Dyrekcya i ogłosiła drukiem pamiętnik, opracowany starannie a obejmujący wyniki działalności Banku krajowego w ciągu lat 25 we wszystkich działach gospodarki bankowej. Na całość złożyły się praca dyrektorów Banku krajowego, a z urzędników opracowali dział:

I. Historia założenia Banku krajowego Dr. Jan hr. Drohojowski,

IV. Oddział hipoteczny Dr. Aleksander Małaczynski,

V. Oddział komunalny Roman Łozinski.

XI. Służba dla skarbu krajowego (administracya krajowych funduszów pożyczkowych) Dr. Julian Rużycki:

Nadto opracował dział VI. Oddział kolejowy syndyk Banku krajowego adwokat krajowy Dr. Tadeusz Sołowijski.

Z okazji 25-letniego istnienia Banku krajowego, Rada nadzorcza na wniosek Dyrekcji uchwaliła, ażeby wszyscy urzędnicy i sędziy Banku krajowego, którzy w dniu 31. grudnia 1908 zajmowali stałą etatową posadę, mieli doliczony jeden rok służby przy obliczaniu dodatków trzech-względnie pięcioletnich, jako też przy wymiarze emerytury.

Reskryptem z dnia 12. lutego 1909 L. 14631 Wydział krajowy zatwierdził powyższą uchwałę Rady nadzorczej.

Z powodu ujemnych wyników lustracji przeprowadzonej z ramienia Banku krajowego w Towarzystwie zaliczkowym w Mielcu, postanowiła Dyrekcya za zgodą Rady nadzorczej istniejące przy tem Towarzystwie zaliczkowym zastępstwo Banku krajowego zwinąć. Zgodnie z wnioskiem Dyrekcji i uchwałą Rady nadzorczej Wydział krajowy reskryptem z dnia 17. lutego 1909 L. 14630 ustanowił na powiat Mielecki zastępstwo Banku krajowego przy powiatowej Kasie oszczędności w Mielcu.

Na prośbę Towarzystwa ludowego wzajemnych ubezpieczeń „Wisła” w Krakowie, Wydział krajowy po myśli postanowień §§: 6 i 112 ust. 4 statutu Banku krajowego reskryptem z dnia 1. grudnia 1908 L. 123447 ustanowił to Towarzystwo jako zakład ubezpieczeń, w którym obok Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie i ruskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń Dniestr we Lwowie, ubezpieczone być mogą, budynki należące do hipotek Banku krajowego, pod warunkiem jednak, iż Towarzystwo Wisła przyjmie wszystkie zobowiązania przez Krakowskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń i Towarzystwo Dniestr Bankowi krajowemu przyznane i że prawo wyboru między temi trzema Towarzystwami asekuracyjnymi przysłużyć będzie tylko przyszłym dłużnikom bankowym, a nie ma się odnosić do dotychczasowych dłużników.

W następstwie ustąpienia dotychczasowego przewodniczącego Rady nadzorczej Banku krajowego p. Hipolita Bochdana, oraz z powodu wprowadzenia przy zmianie statutu Banku krajowego dwóch zastępców przewodniczącego Rady nadzorczej, Wydział krajowy zamianował dotychczasowego zastępcę przewodniczącego Rady nadzorczej posła sejmowego p. Augusta Gorayskiego przewodniczącym Rady nadzorczej, zaś posłów sejmowych pp. Stanisława Jędrzejowicza i Kazimierza Laskowskiego zastępcami przewodniczącego Rady nadzorczej Banku krajowego.

Nadto wystosował Wydział krajowy do p. Hipolita Bochdana pismo załączone jako **Aleg. V.**

Aleg. V.

W sprawach personalnych dyrektorów i urzędników Banku krajowego zaszły w okresie sprawozdawczym następujące zmiany:

W dniu 20. listopada 1908 upłynęło lat 25 od chwili, w której Dr. Alfred Zgórski objął obowiązki dyrektora Banku krajowego.

Z powodu tej ćwierćwiekowej pracy Wydział krajowy wystosował **Aleg. VI.** do dyrektora Dra Zgórskiego pismo, które jako **Aleg. VI.** załączamy.

Rada nadzorcza Banku krajowego w uznaniu znakomitej działalności Dra Józefa Milewskiego na stanowisko dyrektora Banku krajowego uchwaliła przedstawić Wydziałowi krajowemu wniosek na doliczenie Dr. Milewskiemu 10 lat służby przed dniem objęcia posady dyrektora Banku krajowego do wymiaru emerytury i prawa poboru dodatków pięcioletnich. Reskryptem z dnia 17. listopada 1908 L. 105493 Wydział krajowy przychylił się do powyższego wniosku Rady nadzorczej.

Wskutek dalszego znacznego wzrostu czynności Banku krajowego, okazał się dotychczasowy etat urzędników Banku krajowego niewystarczający do należytego spełniania wszystkich agend bankowych. Dyrekcya posiłkować się musiała praktykantami, których liczba doszła do 20 osób. Wskutek tego Rada nadzorcza Banku krajowego zgodnie z wnioskiem Dyrekcji uchwaliła przedłożyć Wydziałowi krajowemu wniosek na powiększenie etatu urzędników o 10 posad, przez ustanowienie dwóch posad nowych w randze III, dwóch posad w randze IV, dwóch posad w randze V 1, dwóch posad w randze V 2 i dwóch posad w randze VI. W ten sposób etat urzędników Banku krajowego składa się ze 110 urzędników.

Wydział krajowy uwzględniając powyższą propozycję Rady nadzorczej, uchwałą z dnia 16. marca 1909 L. 22039 z mocy §§: 106 i 112 ustęp 9 statutu Banku krajowego, zezwolił na powyższe powiększenie etatu urzędników Banku krajowego.

Wskutek zmiany statutu Banku krajowego, wprowadzając w Banku trzech zastępców dyrektorów, przedstawiła Rada nadzorcza po wysłuchaniu zdania Dyrekcji wniosek na zamianowanie tych zastępców dyrektorów.

Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Rady nadzorczej dekretem z dnia 4. maja 1909 L. 46884 zamianował zastępcami dyrektorów Banku krajowego: tytularnego wicedyrektora, naczelnika oddziału hipotecznego i prokurystę Banku krajowego Dra Aleksandra Małaczyńskiego, tytularnego wicedyrektora, naczelnika oddziału bankowego i prokurystę Banku krajowego Józefa Padewskiego, oraz naczelnika likwidatury hipotecznej i prokurystę Banku krajowego Ludwika Stachewicza.

Przez zamianowanie powyższych zastępców dyrektorów Wydział krajowy nie powiększył ogólnego etatu urzędników Banku krajowego, gdyż równocześnie wskutek opróżnienia 3 posad urzędników w randze I, ustanowił w randze I. zamiast 4 tylko 3 posady, w randze II. zamiast 10 tylko 9 posad, zaś w randze III. zamiast 15 tylko 14 posad. W ten sposób etat pozostał ten sam w liczbie 110 urzędników.

Na wniosek Rady nadzorczej Wydział krajowy dekretem z dnia 3. maja 1909 L. 46885 przyznał naczelnemu buchalterowi i prokuryście Banku krajowego Michałowi Majewskiemu, w uznaniu wydatnej pracy na dotychczasowym stanowisku tytuł dyrektora Buchalterji Banku krajowego. Zarazem przyznał mu Wydział krajowy nadwyzwyczajny dodatek osobisty o rocznych 1000 koron wliczalny do emerytury.

Wskutek udzielonych urlopów dyrektorom Banku krajowego, Wydział krajowy po myśli postanowienia §. 1b, regulaminu Banku krajowego, reskryptem z dnia 2. czerwca 1909 L. 56399 powołał do urzędowania w Dyrekcji Banku krajowego zastępców dyrektorów:

Dra Aleksandra Małaczyńskiego na czas od 10. do 31. lipca i od 8. do 22. września 1909 w zastępstwie dyrektora Dra Wacława Domaszewskiego;

b) Ludwika Stachewicza na czas od 15. lipca do 25. sierpnia 1909 dla zastępstwa dyrektora Dra Józefa Milewskiego;

c) Józefa Padewskiego na czas od 8. sierpnia do 7. września 1909 dla zastępstwa dyrektora Dra Alfreda Zgórskiego.

Jak to wyżej w niniejszem sprawozdaniu podniesiono, Wydział krajowy reskryptem z dnia 4. maja 1909 L. 46.884 przy sposobności utworzenia trzech nowych posad zastępców dyrektorów, zredukował etat urzędników Banku krajowego po jednej posadzie w randze I, II i III.

Rada nadzorcza Banku krajowego na posiedzeniu dnia 26. czerwca 1909 uchwaliła z mocy §. 106 statutu przedstawić Wydziałowi krajowemu wniosek na powiększenie etatu Banku krajowego o jedną posadę w randze I, motywując tę uchwałę tem, że Bank krajowy ma w I. randze 3 posady, z tych jedną (naczelnego buchaltera) obsadza Wydział krajowy, jedna z natury rzeczy i ze względu na stanowisko filii w Krakowie przypada z reguły naczelnikowi tejże filii, — tak, że właściwie dla urzędników zakładu centralnego, mającego trzy działy pozostaje tylko jedna posada w tej randze. Zdaniem Rady nadzorczej jest to ze względów służbowych niedogodne a ze względu na obowiązki urzędników w centrali nawet niesprawiedliwe.

Ponieważ w motywach nie podniesiono potrzeby powiększenia etatu urzędników, a tylko ze względów służbowych uznano jako wskazane, ażeby w centralnym zarządzie Banku nadano jednemu z urzędników I. rangę, Wydział krajowy reskryptem z dnia 3. lipca 1909 L. 71.790 nie zgodził się na powiększenie etatu, natomiast zezwolił na zamianowanie jednego z urzędników Banku krajowego II. rangi, urzędnikiem I. rangi extra statum, z zastrzeżeniem, iż w razie wakansu w randze I. posada ta w przyszłości nie będzie obsadzoną, tylko urzędnik zamianowany extra statum wejdzie w etat. Przed zamknięciem niniejszego sprawozdania przedłożył Bank krajowy wniosek na zmianę przepisów o udzielaniu pożyczek hipotecznych w tym kierunku, ażeby na hipotekę domów o trwałej fundamentalnej budowie mógł być okres amortyzacyjny z 33, względnie 39 lat przedłużony do lat 50. Odnośne sprawozdanie Dyrekcji Banku krajowego przedkładamy Wys. Sejmowi jako **Aleg. VII.** Reskryptem z dnia 3. lipca 1909 L. 71.981 zatwierdził Wydział krajowy powyższą zmianę przepisów. **Aleg. VII.**

Wydział krajowy przedkłada wkońcu Wys. Sejmowi w myśl postanowienia §. 100 statutu Banku krajowego sprawozdanie Rady nadzorczej Banku **Aleg. VIII.** za rok 1908 wraz z bilansem i zamknięciem rachunków Banku krajowego za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1908 i wnosi: **Aleg. VIII.**

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym.

II. Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutoryum z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1908.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni, w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Tadeusz Pilat, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

I. Wnioski

na zmianę §. 1, 2 al. 2 i 5. Regulaminu Banku krajowego Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Dotychczasowe brzmienie.

§. 1. W skład Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem wchodzi:

a) Rada nadzorcza, złożona z dziewięciu członków i czterech zastępców;

b) Dyrekcya złożona z trzech członków, z których jednemu Wydział krajowy przewodniczenie poruczy i wreszcie

e) Biura bankowe wspólne i szeregowe z odnośnym personelem etatowym.

§. 2 al. 2.

Zwyczajne posiedzenia odbywać się mają co trzy miesiące, nadzwyczajne każdego czasu bądź wskutek polecenia Wydziału krajowego, bądź wskutek żądania dwóch członków Rady nadzorczej lub Dyrekcji, bądź wreszcie w razie potrzeby uznanej przez Prezesa Rady.

§. 5. Członkowie Rady nadzorczej pobierają za każdy dzień czynności dyety po 20 K, członkowie Komisji rewizyjnej zaś po 30 K, członkowie zamiejscowi nadto zwrot kosztów podróży, t. j. należność kolejową pierwszej klasy, oraz po 2 K, za milę drogi kołowej.

Proponowana zmiana:

§. 1. W skład Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem wchodzi:

a) Rada nadzorcza, złożona z dwunastu członków i czterech zastępców;

b) Dyrekcya złożona z trzech członków, z których jednemu Wydział krajowy przewodniczenie poruczy; oprócz dyrektorów mianowani będą trzej zastępcy dyrektorów, których do urzędowania w razie zachodzącej potrzeby powoływać będzie Wydział krajowy;

c) Biura bankowe wspólne i szeregowe z odnośnym personelem etatowym.

§. 2 al. 2.

Zwyczajne posiedzenia odbywać się mają co trzy miesiące, nadzwyczajne każdego czasu bądź wskutek polecenia Wydziału krajowego, bądź wskutek żądania trzech członków Rady nadzorczej lub Dyrekcji, bądź wreszcie w razie potrzeby uznanej przez Prezesa Rady.

§. 5. Członkowie Rady nadzorczej pobierają za każdy dzień czynności dyety po 20 K, Prezes Rady nadzorczej i członkowie Komisji rewizyjnej zaś po 30 K, członkowi zamiejscowi nadto zwrot kosztów podróży, to jest należność kolejową pierwszej klasy, oraz po 2 K, za milę drogi kołowej.

II. Wniosek

na zmianę §. 12 Norm służbowych dla urzędników i funkcyjona-
ryszy Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

§. 12. Usunięcie z posady naczelnego buchaltera lub kasyera, należy do Wydziału krajowego na wniosek Dyrekcyi.

§. 12. Usunięcie z posady zastępców dyrektorów, naczelnego buchaltera lub kasyera, należy do Wydziału krajowego na wniosek Dyrekcyi.

III. Projekt

Norm służbowych dla zastępców dyrektorów Banku krajowego
Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem.

§. 1. Zastępców Dyrektorów mianuje Wydział krajowy na podstawie przedstawienia Rady nadzorczej, która w tej sprawie wysłucha poprzednio zdania urzędującej Dyrekcyi (§. 105 statutu Banku krajowego).

Urzędowanie zastępców dyrektorów w Dyrekcyi nastąpi tylko na skutek powołania przez Wydział krajowy i na czas przez tenże Wydział wskazany.

§. 2. Zastępcy Dyrektorów składają przysięgę wobec Wydziału krajowego podług załączonej rot^{*)}. Po wykonaniu przysięgi Zastępca Dyrektora podpisze własnoręcznie rotę tęże we właściwej księdze.

§. 3. Zastępcy dyrektorów podlegają władzy dyscyplinarnej Dyrekcyi Banku, z chwilą jednak, kiedy zostaną powołani do urzędowania w Dyrekcyi Banku, podlegają władzy dyscyplinarnej Wydziału krajowego.

Każdy zastępca dyrektora pobierać będzie:

a) stałą płacę w kwocie K 10'000 rocznie;

b) podatek pięcioletni w kwocie K 1.000.

Dodatek pięcioletni nadany będzie przez Wydział krajowy każdemu Zastępcy Dyrektora w kwocie wyżej oznaczonej, jeśli tenże pełnił obowiązki Zastępcy Dyrektora przez lat 5 bez przerwy. Dodatek pięcioletni może być przyznany jednemu i temu samemu Zastępcy Dyrektora, nie więcej, jak pięć razy, to jest najwięcej za 25 lat, nieprzerwanej służby. Dodatki pięcioletnie stanowią część płacy i doliczone będą do stałej płacy przy wymiarze emerytury.

§. 4. Zastępcy Dyrektorów nie mogą zostawać z Bankiem krajowym w stosunku klientów. Otwarte są dla nich tylko następujące działy interesów.

a) pożyczki hipoteczne;

b) depozyta;

^{*)} Rota ta sama co dla dyrektorów ze zmianą słowa „Dyrektor“ na „Zastępca Dyrektora“.

- c) zastaw papierów wartościowych;
- d) rachunek otwarty, pokryty papierami wartościowymi;
- e) rachunek otwarty przekazowy;
- f) asygnaty kasowe.

§. 5. Zastępcy Dyrektorów mają należeć do funduszu emerytalnego i pobierać będą emerytury a ich rodziny zaopatrzenie wedle norm statutowych tego funduszu, jedynie ich wdowy mają oprócz wdowiej pensyi z tego funduszu pobierać z funduszów Banku krajowego stały dodatek 600 K rocznie.

§. 6. Co do wszelkich praw i obowiązków, nieobjętych powyższemi postanowieniami, mają zastosowanie do Zastępców Dyrektorów postanowienia norm służbowych dla urzędników i funkcyonaryuszy Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Odpis relacji Banku krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
we Lwowie z dnia 23. marca 1909, L. 18.270/J. do Wydziału
krajowego we Lwowie.

Wysoki Wydziale krajowy! Z powołaniem się na uchwałę Wysokiego Sejmu z 7. listopada 1905 zakomunikowaną nam reskryptem Wysokiego Wydziału z 11. listopada 1908 L. 105.673 określającą warunki jakich Bank krajowy przy udzielaniu kredytów parcelacyjnych przestrzegać powinien a celem umożliwienia Wysokiemu Wydziałowi przedłożenia Wysokiemu Sejmowi sprawozdania o dokonanych przy pomocy finansowej Banku krajowego parcelacjach, mamy zaszczyt złożyć następujące:

Sprawozdanie.

W ciągu roku 1908 wniesiono do Banku krajowego 10 podań o kredyt parcelacyjny. Na podstawie zatwierdzonych przez Delegata Rady nadzorczej Radcę dworu Kazimierza Laskowskiego planów parcelacyjnych dozwolił Bank 8 parcelacji, zrealizowano zaś do końca roku 1908 z przyznaných ośmiu tylko 2 kredyty parcelacyjne.

Przechodząc do szczegółów mamy zaszczyt przedstawić poniżej każdy z dziesięciu interesów parcelacyjnych z osobna.

1) Parcelacya dóbr tabularnych Tomaszowce i Dąbrowa powiatu stanisławowskiego. Bank parcelacyjny we Lwowie zwrócił się do naszego Banku o pomoc finansową w rozparcelowaniu 999 m. 491 s. kw. z ogólnego obszaru tych dóbr 1503 m. 150 s. kw., przyczem mieli właściciele zatrzymać 503 m. 1209 s. kw. wraz z budynkami folwarcznymi. Ponieważ udzielenie kredytu na tę parcelacyę nie stanowiłoby poparcia właściwego interesu parcelacyjnego lecz wyszłoby jedynie na korzyść osób trzecich, przeto odmówił Bank udzielenia tego kredytu.

2) Za pośrednictwem Banku parcelacyjnego we Lwowie odnieśli się włościanie W. Mikulski, W. Świder, J. Filipowicz, T. Świder i Stan. Świder, gospodarze gruntowi w Kamionce pt. Ropczyce do Banku krajowego o udzielenie im kredytu na zapłacenie reszty ceny kupna i parcelacyę między siebie folwarku Kamionka pt. Ropczyce o obszarze 300 morgów. Na interes ten przyznał Bank krajowy kredyt K 59.000 — który ma być spłacony z pożyczek hipotecznych, jakie wyż wymienieni włościanie na swe realności w Banku otrzymać mają i z cen kupna jakie z dalszej rozsprzedaży gruntów uzyskają. Kredyt ten do końca r. 1908 zrealizowany nie został a parcelacya ma się rozpocząć z wiosną roku bieżącego.

3) Na przeprowadzenie częściowej parcelacji dóbr Bohorodyczyn pow. stanisławowskiego zażądała od nas Spółka ziemiska w Stanisławowie kredytu K 100.000. Z powyższych dóbr o łącznym obszarze około 1000 m. przeznaczono na parcelację 400 m. z pozostawieniem około 600 m. przy obszarze dworskim wraz z folwarkiem. Po zatwierdzeniu przez Delegata Rady nadzorczej planu parcelacyjnego z zastrzeżeniem, że po skończonej parcelacji ma Spółka ziemiska przedłożyć graficzny szkic rozparcelowanych gruntów i pozostałego obszaru dworskiego, udzielił Bank kredytu 100.000 K, który wyczerpano na razie do kwoty K 41.500. Ponieważ tabuła tego majątku nie jest jeszcze w zupełności uregulowaną przeto, zadatkowanych jest dopiero około 50 morgów.

4) Parcelacja dóbr Bereźnica szlachecka powiatu kałuskiego. Za pośrednictwem Spółki ziemskiej w Stanisławowie przyznał Bank krajowy kredyt K 24.000 na częściową parcelację powyższych dóbr po zatwierdzeniu przez Delegata Rady nadzorczej planu parcelacyjnego z tem, że ze 175 m. całego obszaru Bereźnicy szlacheckiej mają budynki folwarczne ze 115 morgami gruntu stanowić nadal obszar dworski. Po przeprowadzeniu tej częściowej parcelacji ma Spółka ziemiska przedłożyć Bankowi szkic graficzny rozparcelowanych gruntów. Przyznany kredyt wyczerpano w zupełności dopiero w roku bieżącym, parcelacja jest jednak jeszcze w stadyum przygotowania i ma się dopiero w wiosną rozpocząć.

5) Parcelacja dóbr Ostrów powiatu przemyskiego. Za pośrednictwem Banku ziemskiego w Łańcucie zwrócił się do nas nowonabywca dóbr Ostrów o udzielenie mu kredytu na częściową parcelację w kwocie K 200.000. Podanie to zostało załatwione odmownie z tego powodu, iż Bank krajowy przyszedł do przekonania, iż cały ten interes parcelacyjny jest finansowo słaby.

6) Natomiast przyznał Bank krajowy na tę samą parcelację kredyt K 150.000, po wyczerpującem przedstawieniu sprawy ze strony Banku ziemskiego w Łańcucie, i zredukowaniu żądania wysokości kredytu do powyższej kwoty. Promesa Banku wydana została na podstawie zatwierdzenia przez Delegata Rady nadzorczej planu parcelacyjnego i z zastrzeżeniem, że z łącznego obszaru tych dóbr 961 m. 1281 s. kw. pozostanie jako reszta folwarczna 133 m. 169 s. kw. roli i łąk wraz z zabudowaniami gospodarczemi i domem mieszkalnym oraz 230 m. 345 s. kw. lasu, zaś z gruntów na parcelację przeznaczonych przeważna część nowo powstać lub powiększyć się mających gospodarstw będzie miała warunki zdrowego i samoistnego bytu. Po ukończeniu parcelacji ma Bank ziemski przedłożyć Dyrekcji Banku krajowego szkic graficzny. Przyznany kredyt nie został zrealizowany do dnia 31. grudnia zr.

7) Dla umożliwienia sobie parcelacji dóbr Olesza i Sawałuski powiatu buczackiego zwrócił się do nas Bank ziemski w Łańcucie, który te dobra był nabył, o udzielenie mu odpowiedniego kredytu. Po otrzymaniu ze strony Banku ziemskiego wyjaśnień, że chodzi w tym wypadku o parcelację osadniczą, którą miejscowe warunki ze wszech miar popierają i że powstaną niemal wyłącznie silne ekonomicznie większe jednostki gospodarcze, zatwierdził Delegat Rady nadzorczej plan parcelacyjny pod warunkiem, że Bank ziemski przestrzegać będzie, aby powstały zdrowe i zdolne do samoistnego bytu jednostki gospodarcze. Po przeprowadzonej parcelacji ma Bank ziemski przedłożyć graficzny szkic parcelacyj z podaniem nazwisk nabywców i rozmiarów nabytych przez każdego gruntów. Obszar tych dóbr wynosi 432 ha 69 a. 65 m. kw. do końca zaś roku 1908 sprzedanych było 91 morgów 1181 sążni kw. zamówień zaś na wiosenną sprzedaż miał Bank ziemski w październiku na przeszło 180 morgów. Na interes ten przyznał Bank krajowy kredyt K 115.000, którego do końca roku nie zrealizowano.

8) Parcelacja dóbr Otfynia i Uhorniki powiatu stanisławowskiego. Powyższe dobra o łącznym obszarze 850 morgów, po wyłączeniu budynków gospodarskich i wogóle dworskich wraz z gruntem o obszarze 62 ar. 33 m. kw., które były właściciel tych dóbr dla siebie zatrzymał, nabył Bank ziemski w Łańcucie na parcelację i zwrócił się do Banku krajowego o kredyt K 200.000 na przeprowadzenie tej parcelacji. Delegat Rady nadzorczej zatwierdził plan par-

celacyjny pod warunkiem, że Bank ziemski w Łańcucie przestrzegać będzie, aby powstały zdrowe i zdolne do samoistnego bytu jednostki gospodarcze i że po przeprowadzonej parcelacji przedłoży graficzny szkic parcelacyjny podając nazwiska nabywców i rozmiary nabytych przez każdego gruntów, wobec czego udzielił Bank kredytu w żądanej wysokości K 200,000. Dotychczas rozparcelowano z całego obszaru tych dóbr 109 m. 899 s. kw.

9) Nabywszy dobra Borek nowy powiatu rzeszowskiego zwrócił się do nas Bank parcelacyjny we Lwowie z żądaniem K 150.000 — kredytu dla rozwikłania tego interesu i przeprowadzenia częściowej parcelacji. Dobra Borek nowy obejmują obszar 827 m. 306 s. kw., z których zamierza Bank parcelacyjny rozparcelować 441 m. 290 s. kw. i pozostawić folwark z budynkami o obszarze łącznym 386 m. 16 s. kw. w czem gruntów ekonomicznych 201 m. 41 s. kw. i lasu 184 m. 1575 s. kw. Po zatwierdzeniu przez Delegata Rady nadzorczej planu parcelacyjnego z warunkiem, że z tych dóbr pozostanie reszta folwarczna z domem mieszkalnym i budynkami o podanem wyżej obszarze, że z gruntów do parcelacji przeznaczonych przeważna część powstać lub powiększyć się mających gospodarstw będzie miała warunki zdrowego samoistnego bytu i wreszcie że po dokonanej parcelacji ma być przedłożony imienny wykaz nabywców z powołaniem numeru i rozmiarów każdej nabytej parceli, a gdzie nastąpi powiększenie gospodarstwa także rozmiary pierwotnej posiadłości — udzielił Bank kredytu w żądanej wysokości K 150.000 — który zrealizowano do kwoty 147.000. Z całego obszaru tych dóbr zadatkowano po koniec roku ubiegłego 26 morgów i zakontraktowano 30 morgów.

10) Parcelacja dóbr Zagórz, Zagórz klasztorny, powiat Sanok. Celem uregulowania stosunków majątkowych kilku właścicieli tych dóbr odniósł się do nas Bank parcelacyjny o udzielenie kredytu K 500.000 dla oczyszczenia hipoteki i przeprowadzenia parcelacji. Z dóbr Zagórz, Zagórz klasztorny o łącznym obszarze 924 m. 82 s. kw. w czem lasu 563 m. 134 s. kw., a ma przy właścicielach pozosać reszta folwarczna 122 m. 903 s. kw. z domem mieszkalnym, budynkami i karczmą, reszta zaś ma być rozparcelowaną. Delegat Rady nadzorczej zatwierdził przedłożony plan parcelacyjny pod warunkiem, że z tych dóbr pozostanie jako reszta folwarczna 96 m. 957 s. kw. ról i łąk wraz z zabudowaniami gospodarskimi i domem mieszkalnym oraz 25 m. 1346 s. kw. lasu razem 122 m. 903 s. kw. zaś z gruntów do parcelacji przeznaczonych przeważna część powstać lub powiększyć się mających gospodarstw będzie miała warunki zdrowego samoistnego bytu. Po dokonanej parcelacji ma być przedłożony Dyrekcji Banku imienny wykaz nabywców z podaniem numeru i rozmiarów każdej nabytej parceli a gdzie nastąpiło powiększenie gospodarstwa, także rozmiar pierwotnej posiadłości. Wobec zatwierdzenia planu parcelacyjnego przyznał Bank kredyt K 500.000, który jednak do końca roku zrealizowany nie został.

**Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem
Krakowskiem.**

Dr. Domaszewski mp.

Dr. Zgórski mp.

Instrukcja kasowa

zatwierdzona po myśli §. 18 Regulaminu bankowego uchwałą Wydziału krajowego z dnia 10. listopada 1908, L. 99.121.

A. Kasy gotówkowe.

§. 1.

Kasą gotówkową zawiaduje główny kasjer przy pomocy przydzielonych urzędników kasowych, których liczbę i przydział czynności Dyrekcyja ustanawia.

Kontrolę kasy prowadzi kasjer efektów jako kontrolor kas gotówkowych; klucze od kasy głównej ma kasjer i kontrolor — od kas pomocniczych główny kasjer i prowadzący kasę pomocniczą urzędnik.

§. 2.

Raporta (dzienniki) kasowe prowadzi każdy kasjer dla swej kasy. Raport główny dzienny zestawia kasjer główny i wpisuje rezultat jego do księgi sald, którą wraz z wszystkimi dowodami kasowymi odsyła do Buchhalterji w osobnej zamkniętej kasetce.

§. 3.

Nagromadzoną codziennie gotówkę, po wyłączeniu monety drobnej, nie mogącej w żadnej kasie 10.000 koron przekraczać, odbiera kasjer główny i po przeliczeniu przez kontrolora odsyła w kasetce zamkniętej na swój klucz za rewersem kontrolora do skarbcza. Kasetka ta ma być w Skarbcu w kasie pod trzema kluczami przechowaną.

§. 4.

Przed zgodzeniem głównego raportu kasowego i oddaniem gotówki dziennej do Skarbcza żadnemu z urzędników zawiadujących kasą ani kontrolorowi biura opuszczać nie wolno.

§. 5.

Wszelkie pobory i wypłaty wykonują kasy na podstawie asygnat poborowych względnie asygnat na wypłaty, wystawionych przez likwidatorów. Przekazki na wypłaty muszą być ponadto szyfrowane przez drugiego urzędnika odnośnego oddziału, do tej czynności przez Dyрекcyę upoważnionego.

Wypłacenie przekazek o jednym podpisie, jakoteż przekazek bezimiennych jest niedopuszczalne.

Każda przekazka na wypłatę ma być na odwrotnej stronie wobec kasyera podpisana przez stronę rzeczywiste pieniądze podnoszącą.

§. 6.

Na wszelkie wpłaty bez korespondencyi i bez przekazki sporządza przeznaczona do tego przez Dyрекcyę likwidatura przypomnienie z urzędu, wystawia asygnatę poborową a kasa potwierdza odbiór gotówki na tym akcie i wydaje stronie pokwitowanie kasowe z księgi sznurowej.

§. 7.

Ponieważ przekazki wypłat są co roku zmieniane i nowym numerem porządkowym zaopatrywane, przeto jest obowiązkiem kasyera zwracać uwagę na kolor i numer bieżący przekazek jakoteż na podpisy odnośnych likwidatorów.

W razie jakiegokolwiek wątpliwości co do przekazki wypłat obowiązany jest kasyer odnieść się przed wypłatą do Dyрекcyi i zażądać stwierdzenia tej wypłaty.

§. 8.

Wysyłki gotówki w obrębie miasta zarządza kasyer główny, przyczem:

1. gotówkę do K. 5.000 odnosi woźny z chłopcem w torbie zamkniętej.

2. Gotówkę do K. 10.000 może odnieść dwóch woźnych w torbie zamkniętej.

3. Gotówkę nad K. 10.000 — urzędnik z woźnym w torbie zamkniętej.

Klucz od torby ma być w rękach tego funkcjonariusza, który torby nie niesie.

§. 9.

Kasyer główny otrzymuje codziennie rano ze skarbcza kasetkę z zawartością gotówki za zwrotem kontrolorowi kwitu i dotuje kasy pomocnicze za pokwitowaniem w odnośnej księdze kontrolnej.

§. 10.

Pocztę pieniężną odbiera kasyer główny przy równoczesnem wpisaniu przez przydzielonego ku temu ze strony Dyрекcyi urzędnika całej poczty, a więc listów pieniężnych, przekazów pieniężnych zwykłych i przekazów pocztowej kasy oszczędności, efektów, weksli i t. d. do księgi pocztowej.

Kasyer główny zaś prowadzi drugą księgę pocztową kontrolną, do której przy otwieraniu poczty wpisuje się wszelkie pozycje poczty pieniężnej, oznaczając równocześnie z którego oddziału lub likwidatury ma być dostarczoną odnośną przekazka.

Skoro przekazka do kasy oddana zostanie wykreśla kasyer główny tę pozycję z księgi kontrolnej, a w razie braku przekazki przy końcu dnia obowiązany jest kasyer główny upomnieć się o nią w odnośnym oddziale lub odnośnej likwidaturze.

Odbiór gotówki stwierdza kasyer główny na odcinkach przekazów pocztowych i na listach stron przez wyciśnienie stampilii z datą dnia urzędowania, wyraźne wypisanie nadesłanej kwoty i swój podpis. W razie nie opłacenia przez stronę porta należy wyłożyć porto na liście strony w widocznym miejscu zanotować.

W razie niezgodności znalezionej w liście gotówek z kwotą podaną na kopercie lub w liście, należy list zwążyć, sprawdzoną różnicę na liście uwidocznic i fakt ten stwierdzić podpisami obydwu urzędników otwierających pocztę. O fakcie takim należy Dyrekcyę bezzwłocznie zawiadomić.

Listy wraz z ich zawartością po za gotówką, a więc z weksłami, efektami, kuponami, obcemi monetami i t. d. oddaje kasyer odnośnym likwidatorom do dalszej manipulacji. Odbiór ten musi być na liście strony przez odpowiednią likwidaturę potwierdzonym.

§. 11.

Ekspedycyę poczty pieniężnej załatwia kasyer główny w następujący sposób:

Na podstawie przekazek oddziałów bankowych i likwidatur, dostarczonych przez te oddziały lub likwidatury kopert dokładnie zaadresowanych i odnośnych aktów lub listów stron, na których kasyer potwierdza wykonanie przesyłki przez przybicie stampilii z datą dnia urzędowania i szyfrą — przygotowuje kasyer główny potrzebną do każdej posyłki gotówkę i wkłada ją do przygotowanej koperty pieniężnej, zwracając uwagę na żądanie strony co do rodzaju banknotów (monety) jakie mają być posłane. Tak przygotowaną pocztę zaciąga kasyer wraz ze specyfikacją sort do księgi kontroli wysyłek pocztowych pieniężnych. Jeżeli prócz pieniędzy mają być posłane dokumenta, efekta, weksle i t. d. należy to oznaczyć na wewnętrznej stronie koperty, walory zaś powinny być włożone do koperty pieniężnej.

O oznaczonej godzinie przybywa do lokalu kasy głównej drugi urzędnik, do tej czynności przez Dyrekcyę przeznaczony i rozpoczyna się właściwa ekspedycya poczty pieniężnej przy zachowaniu następujących przeczności:

Włożoną do koperty gotówkę należy ponownie przeliczyć, kategorye banknotów wypisać na cienkiej kopercie, zaszyfrować i wypisać na głównej kopercie. Tak przeliczoną i posortowaną gotówkę wkłada się do koperty cienkiej, zakleja ją i wkłada przy dołączeniu sprawdzonych innych dokumentów i walorów do koperty pieniężnej. Po zaklejeniu również koperty pieniężnej wręcza się ją wreszcie woźnemu do opieczętowania i zważenia.

Podczas ekspedycyowania poczty pieniężnej nie wolno urzędnikom dokonującym tej ekspedycyi z lokalu kasowego, gdzie się poczta pieniężna przygotowuje, przed ukończeniem tej czynności wydalać się.

W ten sposób przygotowane listy pieniężne wpisuje się do książki pocztowej, przelicza się i wkłada do torby, od której klucz zatrzymuje przydzielony urzędnik. Torbę tę odnosi na pocztę woźny w asystencyi tegoż urzędnika, którego obowiązkiem jest listy policzone urzędnikowi pocztowemu wręczyć i dopilnować potwierdzenia w książce pocztowej. Po nadaniu poczty odnosi woźny książkę pocztową do Banku i oddaje ją kasyerowi głównemu, który powinien przekonać się, czy cała poczta pieniężna należycie nadana i potwierdzoną została.

W razie nieprzyjęcia przez pocztę jakiegoś listu pieniężnego, przechowuje go kasa główna aż do dnia następnego, celem usunięcia powodu dla którego list przez pocztę przyjęty nie został.

§. 12.

Kasa otrzymuje codziennie z likwidatury wekslowej konsygnacyę weksli płatnych wraz z oryginalnymi wekslami i przekonuje się o zgodności konsygnacyi z wekslami.

§. 13.

Weksle reeskontowane będą objęte osobną konsygnacyą, a dostarczy je kasyerowi głównemu likwidatura wekslowa wraz z przekazką poborową po wykupieniu ich z Banku Austro-Węgierskiego przez Giro-Conto.

§. 14.

Stronie zgłaszającej się do zapłaty weksla wydaje kasyer po odebraniu gotówki odnośny weksel wykreślając go równocześnie z konsygnacyi. Na wszystkie w ciągu dnia wykupione weksle niereeskontowane otrzyma kasyer z końcem dnia od likwidatury wekslowej zbiorową przekazkę poborową. Weksle niezapłacone odda kasyer trzeciego dnia Likwidaturze wekslowej celem założenia protestu. Na weksle reeskontowane pokryte w drodze korespondencyi, jakoteż na weksle reeskontowane oddane do protestu otrzyma kasyer z likwidatury wekslowej osobną przekazkę wypłat.

§. 15.

Przy wypłatach sum pochodzących z eskontu weksli jest obowiązkiem kasyera dokładnie uważać, komu wypłaca gotówkę, którą otrzymać może tylko strona do jej podjęcia uprawniona, legitymująca się odcinkiem arkusza podawczego, potwierdzonym przez Likwidaturę wekslową. Odcinek ten przytwierdza kasyer do arkusza podawczego, który zatrzymuje jako dowód kasowy na dokonaną wypłatę. Tak arkusz jak i odcinek powinny być dokładnie wypełnione, jak odnośny druk Nr. 11 wskazuje, szczególnie co do nazwiska podającego.

§. 16.

Przy prolongatach wekslowych należy szczególną zwrócić uwagę, aby rzeczywiście wydany został stronie ten weksel, którego prolongatę się przeprowadza, jakoteż aby kasyer pobrał taką gotówkę, jaka z obliczenia wynika.

§. 17.

Przy poborach gotówki za sprzedane przez likwidaturę efekta wręczy kasyer stronie po otrzymaniu należnej gotówki, dostarczone mu przez likwidaturę, wraz z przekazką poborową, efekta zwracając jej uwagę na znajdujący się przy każdym efekcie kupon bieżący.

§. 18.

Przy wypłatach z rachunków bieżących na podstawie przekazek, pochodzących z korespondencyi, winien kasyer zwracać szczególną uwagę na podnoszącego gotówkę, zwłaszcza jeśli ją podnosi urzędnik lub woźny dla obcej instytucyi finansowej. Przy podnoszeniu większych kwot przez obcą instytucję finansową winien kasyer domagać się obecności urzędnika i woźnego, względnie dwóch woźnych danej instytucyi. Wypłacona gotówka powinna być bezwzględnie przy okienku kasy przez odbierającego przeliczoną.

§. 19.

Jeżeli strona podnosi cały depozyt zachowawczy otwartego kredytu czy też depozyt stanowiący podkład Lombardu i ma obowiązek niszczenia z tego tytułu jakiejkolwiek należności w kasie, jest rzeczą kasyera uwidocznic tę zapłatę, po otrzymaniu od strony gotówki, na odeinku przekazki efektowej, którą wręcza się klientowi celem podjęcia w kasie efektów należnych mu walorów.

§. 20.

Przy podnoszeniu przez stronę zaliczki na zastaw efektów lub opłacie należności za przechowanie depozytu żąda kasyer od strony przedłożenia odnośnego numeru wydanego jej przez likwidaturę. Przy wypłacie zaliczki na zastaw efektów wydaje kasyer stronie kwit zastawniczy, zaś przy odbiorze należności depozytowej dowód depozytowy, otrzymawszy te dokumenta z likwidatury w teczkach, opatrzonych tymi samymi numerami, które stronom wręczone zostały.

§. 21.

Wypłaty pożyczek hipotecznych, komunalnych lub kolejowych dokonuje kasyer na podstawie przekazek zawsze tylko w obecności osobistej naczelnika likwidatury hipotecznej, względnie jego zastępcy.

§. 22.

Przy poborach zlikwidowanych rat hipotecznych wydaje kasyer stronie po otrzymaniu należnej gotówki odnośny kwit i ewentualnie plan umorzenia.

§. 23.

Jeżeli strona składa gotówkę na książeczkę wkładkową pobierze kasyer od strony — po zlikwidowaniu i wystawieniu książeczki przez likwidaturę — wykazaną na asygnacie gotówkę i wydaje jej albo nową książeczkę, po podpisaniu tej książeczki na odwrotnej stronie okładki, albo starą książeczkę po zaszyfrowaniu w książeczce pobranej na nią kwoty.

§. 24.

Przy wypłatach z książeczek wkładkowych wypłaca kasyer stronie, zgłaszającej się z odnośną legitymacją likwidatury, gotówkę wskazaną na przekazce, szyfruje w książeczce dokonaną wypłatę i wręcza stronie książeczkę. Jeżeli strona realizuje całą książeczkę, wówczas zatrzymuje kasyer tę książeczkę wraz z dowodami kasowymi bacząc na to, by książeczka była zniszczona przez przedziurawienie i podpisana przez buchhalterę.

§. 25.

Przy wypłatach kapitałów z asygnat kasowych lub też procentów z asygnat kasowych wypłaci kasyer gotówkę tej stronie, która albo wykaże się legitymacją likwidatury, albo przez likwidatora osobiście wskazaną zostanie. Wypłacone i zniszczone asygnaty kasowe zatrzymuje kasyer wraz z dowodem kasowym, wypłacając zaś tylko odsetki wręcza kasyer stronie asygnatę kasową po zaszyfrowaniu dokonanej wypłaty.

§. 26.

Wpłaty i wypłaty z rachunków przekazowych dokonane być mogą tylko za przekazkami odnośnej likwidatury, względnie na podstawie zlikwidowanych czeków, ile możliwości za równoczesnem uwidocznieniem w dotyczącym karnecie.

§. 27.

Należność za kupony lub listy wylosowane wypłaca kasyer tej stronie, która wykaże się numerem otrzymanym z likwidatury na podstawie przekazki przysłanej do kasy przez likwidaturę w teczce, opatrzonej tym samym numerem.

§. 28.

Wypłaty pożyczek gotówkowych z funduszków przemysłowych i innych wykonuje kasyer tylko w obecności naczelnika odnośnej likwidatury względnie jego zastępcy.

§. 29.

Przy poborach rat z pożyczek gotówkowych i innych pobiera kasyer gotówkę od strony na podstawie przekazki poborywej i wydaje stronie kwit względnie pokwitowany plan umorzenia odnośnej pożyczki.

B. Kasa efektów.

§. 30.

Kasą efektów zarządza naczelnik i kasyer przy pomocy przydzielonych urzędników.

Do kasy efektów należą następujące czynności:

1. przechowywanie i cała manipulacja dzienna:
  - a) z efektami w depozytach zachowawczych, kolejowych w zastawach terminowych, kredytach otwartych i depozytach specjalnych działu bankowego;
  - b) z efektami funduszków rezerwowych Banku;
  - c) z arkuszami kuponowymi od winkulowanych listów zastawnych i obligacyj Banku.
2. Przechowywanie skonfekcyonowanych listów zastawnych i obligacyj Banku do chwili wypłaty pożyczki.
3. Prowadzenie raportu dziennego i żurnalu „Kontrola podręczna depozytów“.
4. Prowadzenie ksiąg „Depozyta osób trzecich“ według rodzaju depozytu i kategorii efektów.
5. Wysyłka efektów w obrębie m. Lwowa.
6. Przechowywanie zapasu książeczek wkładkowych i asygnat kasowych.

§. 31.

Kasa efektów przyjmuje do depozytów efekta na podstawie deklaracyj (druk Nr. 88, 98, 106 lub Nr. 91) sprawdzając imienną wartość, kategorię, seryę i numera efektów oraz kupony, poczem kasyer zaopatruwszy tak sprawdzoną deklarację stampilią i swoim podpisem wydaje ją odnośnej likwidaturze, która po załatwieniu swoich czynności zwraca kasie efektów powyższą deklarację wraz z odpowiednio wystawioną przekazką poborową na efekta (druk Nr. 37, 39, 41) a kasyer efektów na dowód, że sprawdził dokładnie przekazkę z deklaracją zaopatruje ją również stampilią i swoją szyfrą.

§. 32.

Przy wydawaniu efektów z depozytów otrzymuje kasa efektów z dotyczącej likwidatury przekazkę (druk Nr. 38, 40, 42) odpowiednio wypełnioną i wydaje ze skarbca żądane efekta stronie wskazanej przez likwidaturę, przyczem ma baczyć na to, aby wszelkie należitości jakie strona ma do uiszczenia były pokryte przed wydaniem jej tych efektów.

§. 33.

Przyjmowanie i wydawanie arkuszy kuponowych od winkulowanych listów zastawnych i obligacyj banku od-

bywa się analogicznie do manipulacji z efektami z tą jedynie różnicą, że arkusze kuponowe przyjmuje kasa efektów wprost na podstawie przekazki (druk Nr. 37) bez deklaracji, wydaje zaś likwidaturze arkusze kuponowe a nie stronie.

§. 34.

W osobnej kasie, do której jeden klucz jest w rękach komisarza krajowego, przechowuje kasa efektów obligacje rezerwy hipotecznej, komunalnej i kolejowej. Przy wszelkich zmianach w tych depozytach sporządza kasa efektów osobne protokoły, które podpisuje komisarz krajowy oraz dwóch urzędników kasy efektów.

§. 35.

Kasa efektów przyjmuje i wydaje depozyta specjalne uwidoczniając ich przyjęcie lub wydanie na odnośnych aktach (listach oryginalnych), o odcięciu zaś kuponów zawiadamia w terminach płatności sekretaryat Banku przypomnieniem z urzędu.

§. 36.

Kontrolę depozytów specjalnych oraz rezerw Banku prowadzi sekretaryat Banku, a kasyer efektów znaczy swą szyfrą w odnośnej księdze każdą pozycję.

§. 37.

Każdy rodzaj depozytów przechowuje kasa efektów w skarbcu bankowym oddzielnie, a nadto każdy depozyt z osobną w kopercie, na której ma być uwidoczniiony numer depozytu.

Większe zapasy efektów stanowiących własność Banku przechowuje kasa efektów w skarbcu bankowym pod kontrolą likwidatury efektów.

§. 38.

Nowo emitowane listy zastawne i obligacje Banku wydaje odnośna likwidatura kasie efektów za potwierdzeniem w księgach konfekcyjnych, a kasa efektów przechowuje je w osobnej kasie i w miarę wypłaty pożyczek odnośnych i skupu tych efektów przez Bank wydaje likwidaturze efektów na podstawie przekazek (druk Nr. 404, 563). Wszystkie efekta przez Bank emitowane podpisuje kasyer efektów pod tytułem „kasa“.

§. 39.

Z końcem godzin urzędowych sporządza kasa efektów na podstawie przekazek w ciągu dnia zebranych raport dzienny (druk Nr. 44) a nadto prowadzi dziennik „kontrola podręczna depozytów“, tak, aby w każdej chwili na podstawie tego dziennika można było sprawdzić ogólny stan depozytów zachowawczych, zastawów terminowych, kredytów otwartych, depozytów kolejowych i efektów winkulowanych.

§. 40.

Kasa efektów prowadzi ewidencję depozytów zachowawczych, zastawów terminowych, kredytów otwartych, depozytów kolejowych i efektów winkulowanych według rodzajów depozytów i kategorii efektów w ten sposób, aby można było na podstawie tych ksiąg stwierdzić jakie efekta i które sztuki należą do poszczególnych depozytów.

Z tych ksiąg przegląda kasa efektów wszystkie losowania i przedkłada wykaz wylosowanych sztuk odnośnym likwidatorom do dalszej manipulacji.

§. 41.

Około 15. każdego miesiąca sporządza kasa efektów na podstawie w mowie będących ksiąg wykaz kuponów płatnych z końcem tego miesiąca w depozytach zachowawczych, zastawach i kredytach otwartych, a po odcięciu tych kuponów wydaje je wraz z wykazem likwidaturze efektów do realizacji.

§. 42.

Kupony od efektów w depozytach austr. kolei państwowych wydaje kasa efektów stronom *in natura* na podstawie przekazek dotyczącej likwidatury.

§. 43.

Wszystkie efekta, jakie Bank wysyła, odbiera od poszczególnych likwidatur i sprawdza kasa główna za potwierdzeniem na odnośnych aktach, a z końcem godzin urzędowych zarządza ich ekspedycję wraz z pocztą pieniężną, z wyjątkiem przesyłek przeznaczonych dla Lwowa, które doręcza kasa efektów adresatom w sposób analogiczny jak doręczanie gotówki (§. 8) dnia następnego wraz z pismem Banku za pokwitowaniem w rewersale.

§. 44.

Kasa efektów przechowuje zapas książeczek wkładkowych i wydaje je w miarę potrzeby likwidaturze wkładkowej w partyach po sto sztuk za odnotowaniem tychże w odnośnej księdze ewidencyjnej, przechowanej w likwidaturze wkładkowej.

§. 45.

Asygnaty kasowe wydaje kasa efektów na podstawie przekazek likwidatury (druk Nr. 83). Serya i numer wydanych asygnat winne być na przekazkach tych zawsze zanotowane.

Juksty asygnat wydanych pozostają w przechowaniu kasy efektów aż do ich zniszczenia.

Ć. Skarbiec.

§. 46.

Wszystkie walory przechowuje kasa efektów w skarbcu głównym Banku krajowego w kasach ogniotrwałych. Kasy te są stale zamknięte na dwa klucze, z których jeden jest w rękach naczelnika, drugi zaś w rękach kasyera efektów.

W godzinach pozaurzędowych są nadto wszystkie kasy zamknięte na klucz trzeci, który znajduje się w rękach drugiego urzędnika przydzielonego do kasy efektów.

Wszelkie manipulacje z efektami w skarbcu odbywają się zawsze w obecności naczelnika i kasyera efektów lub w obecności dwóch urzędników kasy efektów.

Drzwi wchodowe do skarbcza są w godzinach pozaurzędowych zamknięte na dwa klucze, z których jeden jest w rękach jednego z dyrektorów Banku, drugi w rękach naczelnika kasy efektów.

D. W ogólności.

§. 47.

W granicach powyższej instrukcyi wolno Dyrekcji Banku wprowadzać zarządzenia i kontrole, jakie dla bezpieczeństwa kas i Banku uzna za stosowne.

Lw. 99.121.

„Po myśli postanowienia §. 18. regulaminu Banku krajowego Wydział krajowy zatwierdza niniejszą instrukcyę kasową“.

Lwów, dnia 10. listopada 1908.

Zastępca marszałka krajowego:

Pilat m. p.

Członek Wydziału kraj.:

Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału kraj.:

Dr. Bernadzikowski w. r.

Odpis

Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem L. 24361. We Lwowie dnia 26. marca 1909.

Wysoki Wydziale krajowy!

Stosownie do stałego polecenia z 5. października 1906. L. 97.472 mamy zaszczyt złożyć niniejszem o pożyczkach gotówkowych następujące sprawozdanie:

W ciągu roku 1908 wypłaciliśmy ogółem 42 pożyczek na K 2,274.000, a mianowicie:

28 pożyczek w formie kredytu budowlanego na	K 1,270.000
4 na większą własność na	300.000
10 na realności fabryczne na	704.000
razem 42 jak wyżej na	K 2,274.000

Z wypłaconych 4 pożyczek na większą własność hipoteczną jedna na K 35.000, miała na celu melioracje rolne, pozostałe trzy, inne inwestycje gospodarcze.

Z pożyczek na realności fabryczne przypada:

3 pożyczki na młyny	K 74.000
2 na cegielnie i fabryki dachówek	190.000
i po jednej na fabrykę papieru, fabrykę szkła, makaronu, pralnię i zakład hydropatyczny	440.000
Razem jak wyżej	K 704.000

Do końca roku 1908 czyli w ciągu 4 lat udzielił w ogóle Bank krajowy pożyczek tego rodzaju:

160 na realności miejskie	7,006.200
23 na większą własność	1,852.000
26 na małą własność	38.200
47 na realności fabryczne	2,613.600
Razem	K 11,510.000

Splacono w tym okresie łącznie :

117 pożyczek na	K 5,106.452 03
tak, że stan ich z dniem 31. grudnia 1908 wynosi:	
139 pożyczek na	K 6,403.547 97
podczas, gdy granica, do jakiej Bankowi wolno iść w tym	
dziale obliczona w myśl §. 11 przepisów do Lw.	
55675/04 wzgl. Lw. 49769/08 wynosiła	K 9,074.939 02

Z końcem roku 1908 zalegała tylko jedna rata bieżąca a w egzekucyi była tylko jedna pożyczka z zaległym kapitałem K 49,167 73 zabezpieczona w pierwszej czwartej części wartości obiektu (młyn parowy). Z tego więc tytułu Bank nie obawia się straty.

W ciągu roku 1908 zgłoszono łącznie podań 139 o	
pożyczki na	K 8,656.700
co razem ze zgłoszeniami z lat dawniejszych czyni	
526 podań na	K 27,653.470

Z tej liczby załatwił Bank odmownie

155 podań na	K 11,751.570
z pozostałych	
371 podań na	K 15,901.900
351 przyznano pożyczki na	K 14,782.400
20 pozostaje w załatwieniu na	K 1.119.500
z przyznanych jak wyżej	
351 pożyczek na	K 14,782.400
zrealizowano do końca 1908	
256 na	K 11,510.000
95 na	K 3,272.000
wycofano promes	
56 na	K 1,510.400
pozostaje w obiegu	
39 promes na	K 1,762.000

Raczy Wysoki Wydział krajowy sprawozdanie powyższe przyjąć do wiadomości.

O d p i s

pisma Wydziału krajowego z dnia 2. listopada 1908. Lw. 113921/08
wystosowanego

do JWgo Pana Hipolita Bochdana, właśc. dóbr we Lwowie.

W dniu 9. listopada b. r. upływa lat 26 od chwili, gdy Jaśnie Wielmożny Pan po raz pierwszy wybrany przez Wys. Sejm członkiem Rady nadzorczej Banku krajowego, a przez Wydział krajowy mianowany jej Prezesem, objąłeś ten zaszczytny urząd i do ostatnich dni nieprzerwanie go sprawowałeś.

Z wielkim żalem przyjął Wydział krajowy wiadomość, iż mimo jego usilnych starań, nie dałeś się Jaśnie Wielmożny Panie ze względu na stan zdrowia nakłonić do przyjęcia nadal mandatu członka i Przewodniczącego Rady nadzorczej Banku krajowego. W chwili ustąpienia z tego zaszczytnego stanowiska, Wydział krajowy poczytuje sobie za miły obowiązek wyrażenia Jaśnie Wielmożnemu Panu szczerzej wdzięczności i najgorętszego podziękowania za tyloletnią pracę i usługi jakie oddałeś krajowi, przy świadomości celu kierownictwie pierwszej krajowej instytucji finansowej.

W dziejach rozwoju Banku krajowego pozostanie nazwisko JWgo Pana na zawsze otoczone nie tylko należną wdzięcznością, ale najgłębszą cześcią, której Wydział imieniem kraju daje wyraz.

Racz Jaśnie Wielmożny Panie przyjąć wyrazy naszego wysokiego poważania.

Odpis

pisma Wydziału krajowego z dnia 20. listopada 1908, LW. 118.172/08
wysłowanego

do JWgo Pana dr. Alfreda Zgórskiego, c. k. Rady rządu, kawalera orderu
żelaznej korony III. kl. dyrektora Banku krajowego we Lwowie.

Dwadzieścia pięć lat upływa w dniu dzisiejszym od chwili gdy JW Pan dekretem Wydziału krajowego z dnia 20. listopada 1883 do L. 56.207 powołany zostałeś na odpowiedzialne stanowisko Dyrektora Banku krajowego. Mianowanie swe zawdzięczałeś Panie Dyrektorze głównie zasługom jakie położyłeś na polu organizacji Towarzystw zaliczkowych w naszym kraju.

Wydział krajowy poruczając Panu wówczas stanowisko jednego z kierowników krajowej instytucji finansowej, ufał, że przy swem doświadczeniu i rezultatach dodatniej pracy, okazanych na innem polu działalności publicznej, zdołasz także Bank krajowy wprowadzić na właściwe tory, ożywić jego działalność i stworzyć przy jego pomocy warunki dla ekonomicznego podniesienia kraju.

Z prawdziwym zadowoleniem może Wydział krajowy dziś stwierdzić, że nadzieje, jakie przywiązywał do Twej nominacji ziściły się w całej pełni.

Dzisiaj po dwudziestu pięciu latach zaszczytnej służby w Banku krajowym, możesz Panie Dyrektorze z dumą spoglądać w przeszłość, gdyż dzięki Twej niezmordowanej pracy, znajomości rzeczy, energii, rzutkości i niejednej doniosłej w rezultaty inicjatywie, Bank krajowy, rozwijając się na zdrowych podstawach, oddał krajowi na wielu polach niepospolite usługi. Rozumnej i przecznej Twej Panie Dyrektorze pracy, zawdzięcza Bank krajowy w bardzo poważnej mierze przodujące w kraju stanowisko a poza granicami kraju poważne znaczenie.

Pomny tych zasług, jakie oddałeś krajowi, Wydział krajowy w dniu, w którym przekraczasz okres ćwierćwiekowej pracy, wyraża Ci pełne uznanie i wdzięczność za całą Twą owocną działalność a dołącza życzenia, abyś długie jeszcze lata z tem samym poświęceniem i świadomą celu inicjatywą, pracował dla dobra kraju i powierzonej Twemu kierownictwu instytucji.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

O d p i s

sprawozdania Dyrekcyi Banku krajowego z dnia 28 czerwca 1909.
L. 40.216.

Wysoki Wydziale krajowy!

Według obowiązujących przepisów pożyczki hipoteczne na domy mieszkalne odpowiadające wymogom §. 4 ustęp 2 statutu bankowego udzielane być mogą przy pożyczkach w 4% listach zastawnych z najdłuższym okresem amortyzacyjnym w 39 latach (rocznie 5.25%), a przy pożyczkach w 4½% listach zastawnych z okresem 33-letnim (rocznie 6%).

Gdy obecnie nie tylko pozakrajowe banki, lecz i nasze krajowe instytucje mianowicie lwowska i krakowska Kasy Oszczędności i galic. akc. Bank hipoteczny udzielają pożyczek hipotecznych na domy mieszkalne z okresem amortyzacyjnym do lat 50, wynoszą annuitety pożyczek w Banku krajowym, mimo niższego dodatku administracyjnego więcej niż raty spłacalne w innych bankach. Uwzględniając dalej okoliczność, iż obecnie przy budowlach o betonowych fundamentach, żelaznych trawersach i ogniotrwałym pokryciu dachów, trwałość budynków, o ile nie są spekulacyjnymi budowlami na długi przeciąg lat jest zapewnioną — Dyrekcyja Banku krajowego przedstawiła Radzie nadzorczej wniosek o przedłużenie okresu amortyzacyjnego dla pożyczek hipotecznych na domy mieszkalne o fundamentalnej budowie do lat 50, wskutek czego annuitety wynosić będą przy pożyczkach hipotecznych w 4% listach zastawnych rocznie 4.82% a przy pożyczkach 4½% rocznie 5.24%.

Opierając się na uchwale Rady nadzorczej z 26. czerwca 1909 liczba 40.216 upraszamy tedy Wysoki Wydział krajowy o zatwierdzenie zmiany „przepisów o udzielaniu przez Bank krajowy pożyczek hipotecznych w listach zastawnych” a to tak 4% jak i 4½% w tym kierunku, iż do §. 20 tychże przepisów dodaje się ustęp końcowy: „Na hipotekę domów o trwałej fundamentalnej budowie może być okres amortyzacyjny przedłużony do lat 50”. (L. S.).

Dr. Zgórski w. r.

Dr. Małaczyński w. r.

Sprawozdanie

Rady nadzorczej Banku krajowego o bilansie za rok 1908.

Wysoki Wydziale krajowy!

W wykonaniu wymagania określonego §. 100 statutu, Rada nadzorcza Banku krajowego ma zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Wydziałowi zamknięcia rachunkowe z końcem grudnia i bilans z roku 1908 wraz z następującym swem sprawozdaniem:

Rok 1908 był rokiem jubileuszowym, jako dwudziesty piąty istnienia Banku. Założyciele tej krajowej instytucji, to jest Wysoki Sejm z roku 1881, dobrze rozpoznał jej potrzebę, jeżeli nie konieczność bytu, ale stwierdzą to żyjąc jeszcze z grona ówczesnych posłów, że nie przewidywano tego rozwoju, ani tych rozmiarów jakie dziś uwidocznione nam są w cyfrach zamknięć rachunkowych, według których także może sobie każdy dopowiedzieć, że Bank krajowy oddaje niepomierne usługi społeczeństwu naszemu, że znaczącą odgrywa rolę w rozwoju ekonomicznem kraju. Przedmiotem jednak niniejszego sprawozdania nie jest dwudziestopięciolecie Banku krajowego, lecz rozbiór spraw ostatniego roku. Dyrekcyja wydała mozolnie opracowany pamiętnik z lat 1883 do 1908, a ten odczytany przez każdego interesującego się tą naszą instytucją da obraz możliwie szczegółowy stopniowego rozwoju wszystkich działów i spełnionych zadań.

Rok 1908 był ciężkim dla rolników, a trudnym dla przemysłu i handlu. Spotęgały się też żądania zgłaszane do Banku krajowego a czynienie im załość w granicach wskazanych zakresem i środkami, przyczyniło się do znacznego wzrostu obrotów oraz czystego zysku, jakich dotąd Bank jeszcze nie był osiągnął.

Jak w latach zeszłych, nie będziemy tu rozierać poszczególnych pozycji zamknięć rachunkowych i bilansu, a przedkładamy tablicę obrotów i wynikiłości z lat 1907 i 1908, dodając — wyjątkowo dla porównania — cyfry z 31. grudnia 1884, jako z pierwszego bilansu Banku, obejmującego okres osmnastomiesięczny.

Dotykamy więc objaśniająco głównych pozycji z przebiegu ostatniego roku:

W oddziale hipotecznym było do załatwienia 3993 podań
o pożyczki w listach zastawnych, na K 67,367.700, więcej niż w roku poprzednim

o 973 na K 16,387.000. Odmówiono 821 na K 21,826.300, wydano promes 2586 na K 29,166.900, pozostało na rok bieżący podać 586 na K 16,074.500.

Wypłacono w roku 1908 pożyczek 1739 na K 17,707.700 w $4\frac{1}{2}\%$ przeważnie listach, z powodu niskiego kursu cztero-procentowych (4%). Wypłacono więcej niż w roku 1907 pożyczek 126 na K 2,883.000. W obiegu pozostaje 1901 promes na K 15,579.900.

Ogółem przez lat 25 wydano pożyczek w listach zastawnych:

Na dobra ziemskie	1027	sumą K	76,738.000
Na domy miejskie	1706	" "	126,573.600
Na małą własność	15075	" "	30,429.600

Razem pożyczek 20808 sumą K 233,741.200 opartych na hipotekach oszacowanej wartości K 171,176.269.

Pozostaje niespłaconych 14604 z sumą K 141,753.863 hal. 18.

Najwięcej są zadłużone: W większej własności obwody: Sokal, Złoczów, Zbaraż, Stanisławów, Tarnopol, Borszczów, Lwów, Husiatyn, Horodenka i Buczacz. W miastach: Lwów, Kraków, Przemysł, Stanisławów, Rzeszów, Stryj, Tarnów, Sanok, Tarnopol, Jarosław. W małej własności powiaty: Zbaraż, Lwów, Kamionka, Żydaczów, Rohatyn, Sokal, Przemysłany, Stryj, Tarnopol, Kołomyja, Skałat, Sniatyn, Horodenka, Jaworów, Podhajce, Tłumacz, Złoczów, Rzeszów, Borszczów, Żółkiew.

Zaległości rat w kapitale wynosiły w końcu grudnia 1908 K 222.228 hal. 67, czyli 0.15% bieżącego kapitału.

(W tymże terminie zalegało w Towarzystwie kredytowym ziemskim 1.05% , a w Banku hipotecznym 1.23% kapitałów bieżących).

Bank krajowy nie posiada żadnej realności nabytej z licytacji po dłużniku.

Zysk w tym dziale zwiększył się w roku ubiegłym o K 81,902.10 i doszedł do K 506.231.

Podatku kuponowego wypłacono K 27.121.81 za listy zastawne. Rezerwa hipoteczna wynosi 31. grudnia 1908 K 2,235.633.12, wzrosła wśród roku ostatniego o K 296.066.94.

W oddziale komunalnym, wydano w roku 1908 pożyczek 32 na K 5,299.100, tyle co do ilości co w roku 1907 a sumą większą o K 3,184.000.

Ogółem wypłacono od początku 670 pożyczek komunalnych na koron 40,243.200, a to:

Na kraj i powiaty	162	na K	14,222.200
Na gminy miejskie	279	" "	24,136.000
Na gminy wiejskie	229	" "	1,885.000

Pozostaje z końcem roku 1908 niespłaconych pożyczek 454 na K 27,051.944.98. Zaległości rat w kapitale 0.12% . Zysk ostatniego roku K 97.806, wzrósł o K 25.113.30. Rezerwa doszła do K 1,032.639.82, zwiększona o K 121.967.47. Rezerwy dłużników już w całości zwrócone.

Podatku kuponowego od obligacji komunalnych uiszczono razem z należnością stemplową K 8.203.92 w roku 1908.

W oddziale kolejowym wypłacono w roku objętym niniejszym sprawozdaniem, jedną tylko pożyczkę miastu Lwów, na kolej elektryczną w sumie K 10,000.000.

Od rozpoczęcia czynności w tym dziale, czyli od roku 1897, wydano pożyczek w obligacjach komunalnych K 33,992.800, a to:

Delatyn-Kołomyja Stefanówka	.	.	.	K	7.674.800
Trzebinia-Skawce	.	.	.	"	4.040.000
Przeworsk-Dynów	.	.	.	"	2.964.000
Chodorów-Podwysokie	.	.	.	"	2.000.000

Tarnów-Szczucin	K 2,000.000
Piła-Jaworzno	.. 1,254.000
Borki-Grzymałów	.. 1,200.000
Łupków-Cisna	.. 930.000
Lwów-Podhajce	.. 830.000
Wydział krajowy	.. 600.000
Przeworsk-Rozwadów	.. 500.000
Miasto Lwów.	.. 10,000.000

Z końcem roku 1908 pozostawało niespłaconych tych pożyczek koron 32,561.188'64.

Zysku miał ten oddział K 37.861'36.

Rezerwa wynosi K 90.700'16, wzrosła o K 27.150'75. Podatku od obligacji kolejowych wypłacono K 5.625'97.

Ogół emisji doszedł w Banku krajowym z końcem roku 1908 do koron 307,977.200, a pozostaje w obiegu K 201,600.000 razem w listach zastawnych oraz w obligacjach komunalnych i kolejowych.

Oddział bankowy przewyższył obrotami i wynikłościami w roku 1908 wszystkie poprzednie od roku 1883. Obroty ogólne doszły do K 2.970,025.787'86 zwiększone w porównaniu z rokiem 1907 o K 361,419.698'03. Kasowe K 808,687.221'93 większe o K 50,150.851'07. Suma bilansowa K 287,925.118'36, wzrosła o K 38,657.601'89.

Wraz z pozostałym zapasem z roku 1907 miał Bank do zbycia za K 11,467.500 emisji własnych, a umieszczono ich wśród roku za K 33,271.700.

31. grudnia 1908 notowano: $4\frac{1}{2}\%$ listy zastawne Banku krajowego po 100 do 100.50, 4% po 93'25 do 94'25; (Jednocześnie notowano 4% listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego po 91'80 do 92'40). $4\frac{1}{2}\%$ obligacje komunalne po 99'75 do 100, $7\frac{1}{2}\%$ po 93 do 94. Obligacje kolejowe po 93 do 94.

(Z zapasów z końca roku sprzedano prawie wszystkie te papiery w pozatkach r. b).

Weksli podano w roku ubiegłym do eskontu sztuk 125.128 na koron 141,173.079'89, o 18.973 na K 11,353.609'39 więcej niż w roku poprzednim. Przyjęto sztuk 114.460 za K 135,666.887'66. Stan z 31/12 1908 większy niż przed rokiem o sztuk 4546 i o K 1,135.986'12 wynosił sztuk 25.995 za K 36,950.355'54.

Stopy procentowa utrzymana była na 5% i $4\frac{1}{2}\%$.

Reeskontowano mniej wśród roku, a saldo końcowe wynosiło koron 11,159.614'69 mniej niż poprzednie o K 4,381.303'34.

W wyż podanej sumie portfelu mieściły się weksle Zakładu centralnego, Filii i Zastępstw. W tych zaś weksle i skrypta przedsiębiorstw przemysłowych, w których Bank ma udziały i innych wielu zakładów krajowych, oraz eskant subwencji sejmowych na termina rozłożonych.

Poręczenia za podatki spożywcze cukru, spirytusu i nafty ustanowione na K 5,370.000 wyczerpane były do K 3,679.914'38. Kredyt solny K 12,940.000 zużyty był do K 10,801.900.

Pożyczek gotówkowo-hipotecznych wypłacono w roku 1908 sztuk 42 na K 2,274.400, mniej niż w roku 1907 o 32 pożyczki i o K 1,671.400. Od początku, t. j. przez lat cztery i pół wypłacono razem 256 pożyczek na K 11,510.000, a mianowicie na:

Realności miejskie K	7,006.200	przy szacunku K	17,709.700
Dobra ziemskie ..	1,852.000	.. ..	12,759.200
Małą własność ..	38.200	.. ..	111.500
Przemysł ..	2,613.600	.. ..	11,670.000
Razem	K. 11,510.000	przy szacunku K	12,283.100

Pozostaje niespłaconych pożyczek gotówkowo-hipotecznych 147 na K 6,447.422.66, a w tem 8 pożyczek melioracyjnych na K 43.874.69.

Udziały w Towarzystwach handlowych, przemysłowych i innych wynoszą w bilansie za rok 1908 K 681.355, mniej niż przed rokiem o K 22.750, wskutek odpisania na straty K 17.250 z udziału w Towarzystwie akcyj. przemysłu chemicznego we Lwowie, oraz K 5.600 z ukończonej likwidacji akcyjnego Towarzystwa handlowego we Lwowie i po wpłaceniu K 100 do nowo założonej Spółki fakturowej w Krakowie. Powyższa suma udziałów rozmieszczoną jest w czternastu przedsiębiorstwach, o których stanie podajemy co następuje:

1. Galicyjsko-Bukowińskie Towarzystwo akcyjne dla przemysłu cukrowniczego w Przeworsku, zamknęło nader pomyślnie kampanię i rachunki z 30. czerwca 1908, pomimo złego urodzaju buraków i o przeszło 1200 morgów mniejszej plantacji od zakontraktowanej. Zmniejszyło to produkcję, lecz znakomita cukrowość buraków, doskonały przerób i wydatki w obu fabrykach, oraz ceny cukru, korzystnie wpłynęły na finansowy rezultat wyrażony w cyfrze K 1,269.320.97 zysku netto po dokonanych odpisach amortyzacyjnych w sumie K 421.831.18. Wypłacono akcyonaryuszom 10% dywidendy. Bank krajowy ma w tem przedsiębiorstwie K 1,041.615.54 za podkładem skryptu i w syndykacie akcyi K 179.389. W akcyach zakładowych K 276.000. Cukrownia miała w Banku K 1,016.480.

2. Pierwsze galicyjskie Towarzystwo akcyjne budowy wagonów i maszyn w Sanoku. Wprowadzone w r. z. zmiany w składzie Dyrekcji tej fabryki, korzystnie wpłynęły na wynikiłości ostatniego roku, czemu też oraz znacznemu zwiększeniu produkcji, po dokonanych niezbędnych inwestycjach, przypisać należy dobry bilans wykazujący z dniem 30. września 1908 zysku netto koron 159.970.37. Wypłacono dywidendy 6%. Zysk ostatni byłby przekroczył K 200.000, gdyby nie wypłata dodatku robotnikom od podwyżki produkcji, oraz gdyby nie odpisy dokonane z rachunków niepewnych dłużników. Na amortyzacje odpisano K 164.392.99 za rok ubiegły a razem z minionych lat trzynastcie odpisano na amortyzacje K 1,111.285. Bank krajowy ma w fabryce sanockiej akcyami K 210.000 i miał 31. grudnia 1908 z reeskontu K 797.441.53 oraz w rachunku bieżącym K 2,938.504. Przez lat trzynastcie swego istnienia, wyprodukowano w fabryce sanockiej wyrobów za K 35,054.988. Robotników zajmuje fabryka tysiąc.

3. Akcyjne Towarzystwo wyrobów tkackich w Łańcucie rozwija się pomyślnie, zyskuje coraz większe zaufanie i pomnaża liczbę swych odbiorców. Po korzystnym ostatnim bilansie z 30. kwietnia 1908, wypłacono 5% dywidendy od kapitału K 200.000, w którym ma Bank krajowy K 45.000. Postanowiono powiększyć kapitał akcyjny o K 250.000, a Bank nasz ma wziąć udział w tem powiększeniu, pod zastrzeżonymi warunkami. Z reeskontu ma tu Bank K 54.000.

4. Pierwsze galicyjskie Towarzystwo akcyjne dla przemysłu chemicznego we Lwowie. Już w sprawozdaniu za rok 1907 wykazaliśmy zły stan interesów tej fabryki, a i dziś za rok 1908 nic lepszego powiedzieć nie możemy. Techniczne błędy założenia i obca konkurencya spowodowały ponowne straty, których z dniem 30. września 1908 było do pokrycia K 161.169.75. W r. b. zaniósł się na lepsze, bo po wycofaniu się części głównych akcyonaryuszów, przejęło ich akcyę wiedeńskie Towarzystwo dla tego przemysłu, silne fachowo, finansowo i doświadczeniem, a organa jego przystąpiły już wespół z naszymi do niezbędnych reorganizacji przedsiębiorstwa. Z kapitału akcyjnego K 600.000 posiada Bank krajowy K 40.250 i miał 31. grudnia 1908 do żądania z reeskontu K 415.503.16.

5. Związek handlowy Kółek rolniczych w Krakowie dokonał z końcem r. z. ważnej u siebie zmiany, zwijając zupełnie dział spożywczo-kolonialny i odstępując go założonemu przez się „Centralnemu Towarzystwu handlowemu

w Krakowie", a znacznie rozwijając swój dział rolniczy. Utrzymał też stały i ścisły stosunek z Towarzystwem Kółek rolniczych i obsługuje lakowe wszelkimi potrzebami rolnictwa. Związek wypłaca odbiorcom swoich towarów, zwroty procentowe, odpowiednio zyskom własnym, a ustosunkowane wysokością wydanych faktur. Zamknięcia rachunkowe z 30. czerwca 1908, wykazały wzrost udziałów i rezerw, oraz zysk najwyższy z dotychczasowych przez lat siedemnaście. Dywidendy wypłacono 6%. W udziałach w sumie K 250.882 h. 92 ma Bank krajowy K 20.000 oraz w eskoncie i za skrypsem miał K 75.418 h. 45 dnia 31. grudnia 1908.

6) Fabryka chemiczna „Tlen” we Lwowie, przeżyła w r. z. przesilenie pod groźbą konkursu. Bank krajowy przyszedł z pomocą w wyjątkowych warunkach, udzielając pożyczkę K 80.000 z funduszu inwestycyjnego, co się już okazało skutecznie ratunkowym. Bilans z 31. grudnia 1908 wykazuje straty K 12.390 h. 61, ale po przyjęciu poprzedniej na K 19.956 h. 43, rok więc był już lepszym. Bank ma w tej fabryce K 4.000 w udziałach i miał w reeskoncie K 42.966 h. 16.

7) Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie, założony przed dwunastu laty, postawił sobie na cel, prawidłowe zorganizowanie zbytu wytworów krajowych. Za słabe były jego siły finansowe na tak obszerną działalność, a otwarcie sześciu bazarów, było zbyt ryzykownem. Pomimo zasiłków z krajowego funduszu przemysłowego, okazała się w roku 1905 konieczność ofiar i udziałowcy odpisali na straty 80%, a Bank krajowy K 16.000, zatrzymując udziału K 4.000. Obecnie wprowadzony od lat trzech na zdrowsze tory wykazuje Związek poprawę i postęp. Za rok 1907 wypłacono 5% dywidendy, taka sama wypadnie za rok 1908.

8) Syndykat Towarzystw rolniczych w Krakowie rozwija w dalszym ciągu pożyteczną działalność, na dotychczasowych zasadach współdzielczości. Obroty jego rosły a z nimi korzyści wynikające dla członków tytułem zwrotów od wartości pobranych towarów. Za rok 1907 wypłacono 5% dywidendy i znacznie wzmocniono fundusz rezerwowy. Ostatni bilans nie jest dziś jeszcze zamknięty z powodu nie załatwienia przez c. k. Namiestnictwo rachunków za zapomogowe dostawy zboża, stanowiące poważną w roku zeszłym rubrykę. W udziałach wynoszących 31. grudnia 1908 K 161.600, ma Bank krajowy koron 20.000 i miał w portfelu Filii K 928.757 h. 09, z eskontu weksli, przy wymierzonym syndykatowi kredycie K 1,150.000 w trzech kategoriach.

9) Bank parcelacyjny we Lwowie. Trudnem jest obecnie ocenienie społeczno-gospodarczej działalności tej instytucji, albowiem, kredyty udzielone jej od roku 1906 przez Bank krajowy w zakresach uchwalonych przez Sejm są tylko częścią wszystkich jakimi się zasila Bank parcelacyjny w stosunku wcale nieodpowiednim do jego majątku własnego. Od lat trzech ulegają udziały niżkom, pomimo wysokiej ośmioprocentowej dywidendy. Przez lat dziesięć swego istnienia, rozparcelował Bank parcelacyjny 34.500 morgów za sumę koron 19.446.189 h. 50 zarabiając po K 73 do 215 na morgu. Z udziałów z końcem r. z. K 149.633 ma Bank krajowy K 20.000 i miał z reeskontu K 718.000, oraz na rachunku bieżącym K 439.220 — razem o K 192.586, mniej niż z końcem roku 1907.

10) Bank ziemski w Krakowie nie powinien był zmieniać pierwotnej swej firmy „Obywatelskiej pomocy”, bo zasady tej przestrzega i jest instytucją sanacyjną, a z konieczności tylko i to w szczyptych rozmiarach ucieka się do parcelacji. Od roku 1902 rozparcelowano razem 3.140 morgów, z końcem grudnia 1908 było tu udziałami K 67.759 h. 43, w czym Bank krajowy K 20.000. Rezerwy wzrosły po ostatniem Zgromadzeniu do K 87.300, przewyższając więc znacznie sumę udziałów. Za rok 1907 wypłacono dywidendy 6%, tyleż będzie za rok 1908. Z końcem r. z. winien był Bank ziemski do portfelu Filii w Krakowie K 185.000.

11) Bank melioracyjny we Lwowie, postępuje dalej w pomyślnym rozwoju. Za rok 1907 wypłacono 5% dywidendy. Bilans za rok 1908 nie jest jeszcze ogłoszony, lecz według wykazanych robót wykaże dobre wyniki. Bank krajowy wzmocnił siły finansowe tej instytucji podwyższając posiadany udział K 20.000 o drugie tyle i pożyczając do obrotu z funduszu inwestycyjnego K 80.000 na lat piętnaście. Po zatem był nam winien Bank melioracyjny z reeskontu w końcu r. z. K 513.839·57. Na rok 1909 są już zapewnione roboty w poważnej ilości a przeważnie z ramienia Wydziału krajowego.

12) 13) 14) W trzech wreszcie Towarzystwach ma Bank krajowy nieznaczne udziały, dla możliwości utrzymania wzajemnych stosunków finansowych. A więc — w Towarzystwie wzaj. kred. w Krakowie ma K 1.000 z ostatniem oprocentowaniem 5%. W Towarzystwie zaliczkowem w Białej K 1.000 z dywidendą za rok 1907 $4\frac{1}{2}\%$, jako współzałożyciel tego Towarzystwa dla agend swoich na tych kresach, miał ten Bank z reeskontu i skupionymi w Białej weksłami K 388.267·93.

W nowo założonej w Krakowie Spółce fakturowej, ma Bank K 100 udziału i z końcem roku z. miała filia Banku z reeskontu Spółki K 141.330·45.

Z eskontu więc, ze skryptów i w rachunku bieżącym miał Bank krajowy w tych Zakładach K 5,881.626·82. Od kapitału w akcyach i udziałach koron 681.355, wyniosły dochody w r. 1908 K 48.745·25 czyli 7·15%.

Po ośmnastu latach współdziałania Banku krajowego w zakładaniu oraz popieraniu przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, przestaliśmy w roku ubiegłym przyczyniać się z funduszu własnych do zwiększania kapitałów zakładowych tych Stowarzyszeń, zadanie to przejmuje na przyszłość fundusz inwestycyjny. W przebiegu lat ośmnastu, włożył Bank krajowy w ten dział interesów razem K 1,110.692·50. Otrzymał zwrotami K 225.886·10 a odpisał na straty K 203.451·40. pozostaje K 681.355.

Odnośnie do uchwały Wysokiego Sejmu z 7. listopada 1905 w sprawie kredytów parcelacyjnych, przedłożyła Dyrekcya Banku osobne sprawozdanie Wydziałowi krajowemu.

Z przeglądu i rewizji licznych czynności Banku o kilku działach jeszcze mówić nam wypada i choć pobieżnie przytoczyć niektóre pozycje bilansu.

W stanie czynnym oprócz wyżej podanych, widzimy: zapasy gotówki efekta rezerw, zaliczki na efekta, zwiększone rachunki dłużników i poważną pozycję efektów własnych K 16,712.150·57, obejmującą zapas niesprzedanych papierów emisji bankowych, komisowe efekta i K 7,818.600 ostatniej pożyczki krajowej z r. 1908 mającej powiększyć kapitał zakładowy Banku o K 10,600.000 do uchwalonej przez Wysoki Sejm sumy K 15,000.000, z których umieszczono dotąd w rezerwach tylko K 3,339.300.

Bank nabył od Wydziału krajowego tę emisję po 95%.

Stan bierny bilansu wykazuje, pełny już kapitał zakładowy, fundusze rezerwowe, emisje w obiegu, wylosowane efekta i kupony do wypłacenia, różne rachunki i przenośne procenta, dalej obce kapitały powiększone wśród roku o K 6,528.666·03, w czym same wkładki wzrosły o K 5,870.870·20 i Zyro-Obligo pomniejszone o K 4,384.303·34.

Podatku rentowego za wkładki i asygnaty kasowe, wypłacono w roku 1908 K 13.927·70.

Razem wypłacono w roku ubiegłym tego podatku za właścicieli listów zastawnych, obligacyi, książeczek wkładowych i asygnat banku krajowego K 54.879·43.

Oddział bankowy przyniósł zysku K 1,765.620·01 po dokonanych odpisach K 90.041·66 na straty.

Depozyta obce doszły do K 82,360.783·41.

Do rachunku zysków i strat roku ubiegłego, podaliśmy powyżej cyfry dochodów z wszystkich czterech działów, są to do ogólnego rachunku zyski brutto. Rozchody wzrosły w placach i kosztach ogólnych odpowiednio do całego rozwoju i rozrostu czynności a wzrosły znacznie, bo o K 215.192.31. „Zwroty Wydziałowi krajowemu” przeważnie za kupony z ostatniej pożyczki z roku 1908.

Zysk netto, większy niż w roku zeszłym o K 459.820.44 doszedł do sumy K 1.050.379.71.

Zysk ten rozdzielony statutowo zwiększył fundusz rezerwowy, oraz rezerwy hipoteczną i komunalną, razem o K 630.227.83 i ponadto fundusz inwestycyjny o K 420.151.88.

Majątek Banku krajowego wynosi teraz K 20,947.631.04 w kapitale zakładowym i rezerwach. Do tego stanu przyczyniły się dwudziestopięcioletnie zarobki bankowe sumą K 8,347.631.01, z dodaniem do niej K 736.084.88 odłożonych dotychczas do nowego funduszu inwestycyjnego.

Zawiadywane przez Dyrekcję Banku, stałe krajowe fundusze posiadały z końcem roku 1908 razem w kapitałach K 8,652.124.51, z których było rozpożyczonych w pięciu tych funduszach 1443 pożyczek na K 8,378.484.45.

Funduszami tymi są: przemysłowy z kapitałem K 4,185.634.63, przemysłowo-rolniczy na K 643.096.07, hodowlany K 122.186.99, Kółek rolniczych z kapitałem K 70.902.06 i wiejskich spółek oszczędności i pożyczek posiadających K 3,630.304.76.

Fundusz inwestycyjny wszedł w życie w roku 1908. Z dochodów po koniec roku wynoszących K 736.084.88 pozostawało saldo rozporządzalne kor. 55.724.88. Pożyczono K 80.000 Bankowi melioracyjnemu i złożono temuż kor. 20.000 na udział, oraz pożyczono K 80.000 fabryce chemicznej Tlen we Lwowie. Zysk roku przyniósł K 7.881.76 i wydzielono z niego K 5.254.51 na rezerwę funduszu. W r. ub. założono w Krakowie „Galicyjskie Towarzystwo wiertnicze” celem poszukiwania węgla w Zagłębiu krakowskim. Kapitał udziałowy ustanowiono na K 2.000.000 a Bank krajowy ma wpłacić doń z funduszu inwestycyjnego K 800.000 w przeciągu lat pięciu.

Dla 195 Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, uchwalił osobny Komitet cenzorów kredyt wekslowy na rok 1908 na podstawach którego zceskontowano wśród roku ubiegłego 62.885 sztuk weksli za kor. 57,852.857.82 o 21.421 sztuk i o K 12,059.401.73 więcej niż w roku 1907, a saldo końcowe wynosiło 15.815 sztuk na K 13,719.993.77 i było większe niż przed rokiem o 4303 sztuk i o K 1,060.632.26.

Filia Banku w Krakowie wykazała dalszy rozwój i wzrost głównych swych agend. Operowano tam własnymi funduszami przelewając zwyczajnie do kasy centralnej we Lwowie. Odpowiednim zyskiem przyczyniła się filia do ogólnego zysku Banku, nie biorąc w cyfrowy rachunek licznych obsługi stałe spełnianych na korzyść Zakładu centralnego.

Zastępstwa Banku nie uległy w roku zeszłym co do liczby 73 żadnej zmianie. Część jedna sprawozdania Dyrekcji przedstawia nam szczegółowy przegląd ich czynności zawsze chętnych i obustronnie pożytecznych W rachunkach dotacji kasowych 31. grudnia 1908 Zastępstw 29 miało koron 336.903.25, podczas gdy 43 było winnych K 268.028.15. Największe obroty w r. ubiegłym wykazały zastępstwa: Stanisławów, Przemyśl, Biała, Tarnopol, Lisko, Sokal, Łańcut, Przemyślany, Kołomyja i Sanok. Najmniejsze zaś: Krościenko, Bohorodeczany, Limanowa, Lwów, Maków, Wieliczka, Rudki, Wadowice, Trembowla i Bóbrka.

Lustrator Banku dokonał w przeciągu 1908 roku rewizji w 50 prowincjonalnych instytucjach, a Komisja rewizyjna Rady nadzorczej, zapoznawała się z jego obszernymi sprawozdaniami przedkładanymi przez Dyrekcję i podawała treściwe z nich wyciągi na kwartalnych posiedzeniach Rady.

Rada Nadzorcza odbyła w roku 1908 posiedzeń siedm a jej Komisya rewizyjna czynną była przez dni 31.

Gdy z końcem lutego r. b. zawiadomił Wydział krajowy Dyrekeyę Banku o zatwierdzeniu przez c. k. Ministerya zmian Statutu uchwalonych na posiedzeniu W. Sejmu z 12. października 1908, przeto już teraz urzęduje Rada nadzorcza Banku krajowego w nowym komplecie dwunastu członków.

Wydział krajowy zamianował prezesem Augusta Gorayskiego, a wiceprezesami Stanisława Jędrzejowicza i Kazimierza Laskowskiego.

Rada nadzorcza uprasza:

Wysoki Wydział krajowy raczy przyjąć niniejsze sprawozdanie do wiadomości, oraz uzyskać od Wysokiego Sejmu absolutoryum dla Zarządu Banku za rok 1908.

Lwów dnia 24. kwietnia 1909 roku.

Prezes Rady:

Gorayski m. p.

Sprawozdawca:

Karol Scipio m. p.

Obroty i wynikłości.

Przedmiot	Rok 1884			Rok 1907			Rok 1908		
	sztuk	Koron		sztuk	Koron		sztuk	Koron	
Obrót ogólny	—	175,491.098	56	—	2.608,606.089	84	—	2.970,025.787	86
kasowy	—	56,591.686	28	—	758,536.370	86	—	808,687.221	93
Udzielone pożyczki hipoteczne	57	1,279.100	—	1.613	14,824.700	—	1.739	17,707.700	—
" " komunalne	10	1,381.000	—	32	1,815.400	—	32	5,299.400	—
" " kolejowe	—	—	—	—	—	—	1	10,000.000	—
Stan emisji Banku 31. grudnia	—	2,645.300	—	—	173,425.900	—	—	201,600.000	—
pożyczek gotówk. hipot. 31. grudnia	—	—	—	—	7,319.150	88	147	6,447.422	66
Zapas efektów w Banku 31. grudnia	—	630.114	30	—	8,206.628	75	—	16,712.150	57
Sprzedaż efektów wśród roku	—	4,370.694	36	—	13,391.500	—	—	33,274.700	—
Zysk z oddziału hipotecznego	—	1.804	60	—	421.328	70	—	506.231	—
komunalnego	—	5.604	44	—	72.362	83	—	97.806	13
kolejowego	—	—	—	—	25.737	62	—	37.864	37
bankowego	—	214.974	40	—	1,178.011	64	—	1,765.620	01
Eskont weksli wśród roku	6.575	13,133.915	16	94.856	120,728.956	61	114.460	135,666.887	66
Stan zapasu weksli 31. grudnia	1.504	3,122.642	40	21.449	35,814.369	42	25.995	36,950.355	54
Obce kapitały łącznie 31. grudnia	—	2,337.274	24	—	11,050.783	91	—	17,579.449	94
Wkładki oszczędności	—	514.953	04	—	14,239.601	22	—	20,110.471	42
Asygnaty kasowe	—	219.200	—	—	1,412.800	—	—	293.400	—
Zaliczki na efekta 31. grudnia	—	1,394.848	94	—	4,347.897	87	—	4,259.449	63
Rachunki dłużników 31. grudnia	—	232.430	74	—	11,953.934	65	—	14,249.776	52
Udziały w przedsiębiorstwach 31. grudnia	—	—	—	—	704.105	—	—	681.355	—
Dochód z udziałów	—	—	—	—	30.650	25	—	48.745	25
Obrót kasowy w zastępstwach	—	7,584.404	40	—	94,261.658	64	—	94,956.830	36
Eskont weksli Stowarzyszeń	1.395	1,925.254	—	41.461	45,793.456	09	62.885	57,852.857	82
Stan eskontu 31. grudnia	463	716.128	34	11.542	12,659.361	50	—	13,719.993	76
Depozyta obce 31. grudnia	—	5,475.322	22	—	77,539.725	46	—	82,360.783	41
Majątek łączny Banku 31. grudnia	—	2,057.053	78	—	9,587.331	96	—	20,947.631	04
Kapitał zakładowy 31. grudnia	—	2,020.854	20	—	4,400.000	—	—	15,000.000	—
Fundusz rezerwowy 31. grudnia	—	15.640	64	—	2,273.544	02	—	2,588.657	94
Rezerwa hipoteczna 31. grudnia	—	3.197	76	—	1,939.566	18	—	2,235.633	12
komunalna 31. grudnia	—	17.361	18	—	910.672	35	—	1,032.639	82
kolejowa 31. grudnia	—	—	—	—	63.549	41	—	90.700	16
Zysk netto 31. grudnia	—	52.135	48	—	590.559	27	—	1,050.329	71
Suma bilansowa 31. grudnia	—	14,165.742	70	—	249,267.846	47	—	287,925.448	37

Uwaga: Obroty i wynikłości za rok 1884, obejmują okres ośmasto-miesięczny, od 1. lipca 1883 do 31. grudnia 1884.

Bank krajowy

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem

1908.

L W Ó W.

Z drukarni i litografii Pillera, Neumanna i Spółki.

Sprawozdanie

Dyrekcji Banku Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z W. Ks. Krakowskiem.

Rok ubiegły przyniósł już na samym swym początku znaczne ulżenie w poprzedniej trudności pieniężnej, za czem poszło ogólne obniżenie stopy procentowej. W ślad za tem wzrósł popyt za walorami lokacyjnymi, a Bank krajowy pomimo znacznie zwiększonej emisji zniżył końcowy zakres swoich efektów i osiągnął najwyższej dotąd cyfry w sprzedaży swoich emisyj. Mimo jednak potaniaenia gotówki i więcej ożywionego zbytu, kursa walorów emisyjnych nie tylko nie podniosły się, ale nawet nieco się obniżyły. Powodem tego był stale niski kurs rent państwowych.

W roku ubiegłym osiągnął Bank krajowy najwyższe dotąd obroty, zwiększył prawie wszystkie swoje pozycje bilansowe i wykazuje najwyższy dotąd uzyskany czysty zysk. W tym też roku przeprowadził Bank powiększenie swego kapitału zakładowego do K. 15,000 000 — w sposób uchwałami Sejmu wskazany. Na razie jednak na powiększenie kapitału zakładowego wpłynęło w rzeczywistości tylko K. 3,339.300, gdyż z emisji pożyczki krajowej z r. 1908. pozostało w portfelu Banku K. 7,818.600.

Dla kraju naszego, jak wiadomo, był rok ubiegły pod względem rolniczym ciężki, a handel i przemysł cierpiał skutkiem ogólno-swiatowego zastoju i trudności politycznych. Mimo to nie przyszło w roku ubiegłym na nasz kraj prawie żadne poważniejsze wstrząśnienie, w czem dopatrzeć się możemy, jak to już w poprzednim sprawozdaniu zaznaczyliśmy, pewnego wzmocnienia sił krajowych i nabytej skutkiem tego odporności społecznej. Są to wyniki poważnej pracy, którą kraj w swoim Sejmie i swoich krajowych instytucjach konsekwentnie od szeregu lat rozwija — a jest to jedyna droga, wiodąca do uzdrowienia i ustalenia naszych stosunków społecznych.

Żądania, które Sejm i społeczeństwo do Banku krajowego stawia, rosną, rzecz naturalna, z roku na rok, a Bank rosnąc w siły, żądaniom

tym zadość czynić powinien w przeświadczeniu, że usługi swoje nieść powinien krajowi w ciągle wzrastającej mierze.

Czysty zysk z operacyj bankowych w roku ubiegłym wynosi K. 1,050.379·71 w porównaniu z rokiem poprzednim więcej o K. 459.820·44.

Wyłączywszy nawet różnicę zysku na sprzedaży efektów K. 274.549 49 na korzyść ubiegłego roku, okazuje się zysk z tego roku w interesie bieżącym jeszcze korzystniejszym o K. 185.270·95.

Z r. 1907 pozostał zapas emisyj bankowych . K 8,461.400·—
 nowe emisje w r. 1908 wynosiły . . . . . „ 33,007.100·—
 razem . . . . . K. 41,468.500·—
 umieszczono w r. 1908 . . . . . „ 33,274.700·—
 pozostał zapas do bilansu r. 1908 . . . . . K. 8,193.800·—
 który w dwóch pierwszych miesiącach bieżącego roku prawie w zupełności wysprzedany został.

Dnia 31. grudnia 1908 notowały 4% listy Banku krajowego: 93 25—94·25%; 4½% listy 100 00 do 100·50%; 4% obligacje komunalne: 93 00—94·00%; 4½% obligacje komunalne: 99·75—100·75%; 4% obligacje kolejowe: 93 00—94 00%.

Sprzedaż emisyj bankowych i wypłata ubiegających kuponów i wylosowanych listów i obligacyj odbywały się, jak w latach ubiegłych, w kasie głównej Banku, we Filii w Krakowie, w Zastępstwach Banku, a ponadto w miejscowościach i Zakładach, wymienionych na końcu niniejszego sprawozdania.

Z chwilą wprowadzenia w życie krajowego Funduszu inwestycyjnego przestał Bank wkładać fundusze bankowe w udziały przedsiębiorstw przemysłowych. Posiada Bank obecnie udziały w 14 takich przedsiębiorstwach z kwotą K. 681.355, które z czasem przejdą do Kraj. Funduszu inwestycyjnego. W roku ubiegłym zmniejszył Bank wartość swych akcji I. gal. Towarzystwa akcyjnego dla przemysłu chemicznego o 30%, czyli o kwotę K. 17.250 i odpisał resztę po przeprowadzeniu likwidacji Gal. Akc. Towarzystwa handlowego K. 3.800, razem K. 21.050.

Dochody od tych udziałów, które Bank jeszcze posiada, w. niosły w r. 1908 K. 48.745 25 czyli 7⅛%, pomimo, że dwa towarzystwa (I. gal. Towarzystwo akcyjne dla przemysłu chemicznego i Lwowska chemiczna Fabryka „Tlen“), nie dały żadnej dywidendy.

Bank krajowy objął w roku ubiegłym po kursie 95% K. 11,157.900 4% obligacji pożyczki krajowej z r. 1908, z której uzyskaną walutę przeznaczył Sejm na wpłatę do kapitału zakładowego Banku celem uzupełnienia go do kwoty K. 15,000.000. Bank krajowy obligacji tych nie wprowadził na targ, lecz umieszcza je zwolna w swoich rezerwach i innych stałych funduszach.

Spełniając swe zadanie w obsłudze kredytu publicznego, udziela Bank krajowy taniego, a dogodnego kredytu instytucjom autonomicznym i publicznym za pomocą pożyczek skryptowych i eskontu subwencyj krajowych: głodowych, drogowych, koszarowych, kościelnych i t. p.

Nadto zawiaduje Bank pięcioma stałymi Funduszami, przez kraj dla poparcia przemysłu i gospodarstwa utworzonymi. Stały Fundusz przemysłowy posiada kapitału obrotowego K. 4,185.634·63, z czego jest w 178 pozycjach rozpożyczonych K. 4,080.394·63. — Stały Fundusz pożyczkowy dla przemysłu rolniczego posiada kapitału obrotowego K. 643.096·07 z czego jest w 94 pozycjach rozpożyczonych K. 593.862·07 — Stały Fundusz hodowlany z kapitałem obrotowym K. 122.186·99 ma na 44 po-

Sprzedaż i kurs emisyj bankowych.

Udziały Banku w przedsiębiorstwach handlowych, przemysłowych i innych.

Finansowanie 4% obligacji pożyczki krajowej z r. 1908.

Kredyt udzielany instytucjom publicznym i rząd krajowymi funduszami pożyczkowymi.

co łącznie z pożyczkami, wypłaconemi przez Bank w latach poprzednich, czyni 20.808 pożyczek w ogólnej sumie K. 233,741 200, pokrytych hipotekami o wartości szacunkowej K. 471,176,269, mianowicie:

1. na dobra ziemskie 1.027 pożyczek w ogólnej sumie 76,738.000 K. czyli 32·83⁰/₀, zaś w stosunku do zgłoszonych podań 34·40⁰/₀;

2. na domy murowane mieszkalne, mogące podlegać podatkowi domowo - czynszowemu, w miejscowościach, które oznaczył Wydział krajowy, 4.706 pożyczek w ogólnej sumie 126,573.600 K., czyli 54·15⁰/₀, zaś w stosunku do zgłoszonych podań 43 54⁰/₀;

3. na małą własność rolną, przeważnie włościańską 15.075 pożyczek w ogólnej sumie 30,429.600 K., czyli 13·02¹/₀, zaś w stosunku do zgłoszonych podań 49·25⁰/₀.

Z promes pozostałych w obiegu z roku 1907 łącznie z wydaniami w roku 1908 na:

4440	pożyczek w kwocie	K.	43,102.800·—
797	promes nie zostało przyjętych w kwocie	„	9,815.200 —
z pozostałej reszty			
3643	promes na kwotę	K.	33,287 600·—
zrealizowano w ciągu r. 1908 jak wyżej wykazano:			
1739	pożyczek na kwotę	K	17,707.700·—
1904	promes pozostaje więc w obiegu na kwotę	K.	15.579.900·—

Na spłatę wyżej oprocentowanych pożyczek obcych instytucyj finansowych użytą została z waluty wypłaconych w r. 1908 pożyczek kwota K. 8,398.500·—.

Niespłaconych z dniem 31. grudnia 1908 pożyczek pozostało:

11836	4 ⁰ / ₀ pożyczek w kwocie	K.	115,819.146·39
2768	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „ „ „ „	„	25,934.716·79
14604	pożyczek w łącznej kwocie	K.	141,753.863·18

Z końcem roku 1908 zalegało 3360 dłużników z kwotą K. 563.175·81 z czego 1 dłużnik z r. 1905 ze sumą zaległości K. 602·—, 10 dłużników z r. 1906 ze sumą zaległości K. 3.631·95, zaś 138 dłużników z r. 1907 ze sumą zaległości K. 47.351·43. Reszta zaległości K. 511.590·43 przypada na raty z roku ubiegłego.

Z powyższych zaległości wypada K. 131 507·46 u 67 dłużników na większe posiadłości, K. 174.346·59 u 192 dłużników na realności miejskie, a K. 257·321·76 u 3.101 dłużników na grunta włościańskie.

Kapitał zaległy w tych ratach wynosi K. 222.228·67 czyli 0·15⁰/₀ kapitału bieżącego.

W roku 1908 wdrożono 79 egzekucyj sądowych, pozostało zaś z r. 1907 — 22 egzekucyj sądowych było zatem w r. 1908 w toku razem 101 egzekucyj. Skutkiem zapłaty zaległości ratalnych odwołano 66 egzekucyj, pozostaje zatem na rok 1909 — 35 egzekucyj sądowych, z tego 1 na dobra ziemskie a 34 na realności włościańskie. W roku ubiegłym sprzedane zostały w toku egzekucyi 4 realności włościańskie, z których jednak żadnej Bank nie nabył.

Zysk w oddziale hipotecznym w roku 1908 wynosi K. 506·231.

był następujący: na gospodarstwa do 5 morgów udzielono pożyczek 110

„	„	„ 10	„	„	„	634
„	„	„ 25	„	„	„	490
„	„	„ nad 25	„	„	„	144

Fundusz rezerwy specjalnej dla oddziału hipotecznego, wynoszący z dniem 31. grudnia 1907 roku K. 1,939,566·18, doszedł w ciągu r. 1908 do sumy 2,235,633·12, został zatem powiększony o K. 296,066·94

Z dniem 31. grudnia 1908 znajdowało się w obiegu listów zastawnych Banku krajowego: 4⁰/₁₀ na sumę K. 115,976,600—, zaś 4¹/₂⁰/₁₀ na sumę K. 25 969,100—, czyli na ogólną sumę K. 141,945,700.

Oddział komunalny. Bank krajowy udzielił w r. 1908 pożyczek 32 w obligacjach komunalnych w ogólnej sumie K. 5,299,400.

Z liczby 670 pożyczek udzielonych przez Bank w ciągu jego istnienia w ogólnej sumie K. 40,243 200 — przypada:

1. na kraj i powiaty 162 pożyczek w ogólnej sumie K. 14,222,200 czyli 35·34⁰/₁₀₀;

2. na gminy miejskie 279 pożyczek w ogólnej sumie K. 24,136 000 czyli 59·98⁰/₁₀₀;

3. na gminy wiejskie 229 pożyczek w ogólnej sumie K. 1,885,000 czyli 4·68⁰/₁₀₀.

Raty przypadające Bankowi na spłatę kapitału i na procent, wpływały w oznaczonym terminie lub wkrótce po terminie. Wynosiły one w roku ubiegłym K. 1,707 103·34, pozostało zaś do ściągnięcia zaległych z roku 1908: 89 rat w kwocie K. 80,605 04.

Zysk w oddziale komunalnym w r. 1908 wynosi K. 97,806·13.

Rezerwa tego oddziału wynosiła z końcem r 1908 K. 1,032,639·82 zwiększyła się o kwotę K. 121,967·47.

Z dniem 31 grudnia 1908 znajdowało się w obiegu obligacyj komunalnych Banku krajowego: III. Emisji na sumę K. 9,852,400—, zaś IV. Emisji na sumę K. 17,268,400—, czyli na ogólną sumę K. 27,120,800.

Oddział kolejowy. W roku 1908 wypłacił Bank gminie miasta Lwowa dla miejskiej kolei elektrycznej pożyczkę K. 10,000,000.

Z dniem 31. grudnia 1908 znajdowało się w obiegu obligacyj kolejowych na K. 32,533 500.

Zaległości w tym dziale nie było żadnych. Zysk wynosił w r. 1908 K. 37,864·36, a specjalna rezerwa z końcem r 1908 K. 90,700,16.

Oddział bankowy. Całkowity obrót z wszystkich operacyj Banku we Lwowie i Krakowie w roku 1908 wynosi sumę K. 2;970,025 787·86.

Obrót kasowy wynosił w roku 1908 w Banku we Lwowie, Krakowie i Zastępstwach: K. 808,687,221 93.

W ciągu r. 1908 podano do skupu:

125,128 sztuk weksli na ogólną sumę . . . . . K. 141,473,079·89
z tego odmówił Bank przyjęcia:

10,668 sztuk na sumę . . . . . „ 5,806,192·23

114,460 sztuk zaś na sumę . . . . . K. 135,666,887·66

czyli 95·88⁰/₁₀₀ ogólnej kwoty zgłoszonej Bank zeskontował.

W porównaniu z r. 1907 podano do skupu w r. 1908 więcej o 18,973 sztuk weksli na kwotę większą o K. 11,353,609 39 i zeskontowano więcej o 19,604 sztuk weksli na kwotę większą o K. 14,937,901 05. Stan portfelu wekslowego z dniem 31. grudnia 1908 zwiększył się o 4,546 sztuk i kwotę K. 1,135,986·12.

Stopa eskontowa w Banku krajowym powróciła z początkiem roku do normalnej wysokości 5⁰/₁₀₀, a dla stowarzyszeń 4¹/₂⁰/₁₀₀.

Bank zreeskontował w roku 1908 znacznie mniej niż w roku po-

przednim, stan reeskontu z końcem roku wynosił K. 11,459.614·69. Bank reeskontował swój portfel wyłącznie w Banku austro-węgierskim.

Pożyczek hipotecznych w gotówce udzielono w r. 1908 42 na kwotę K. 2,274.000, stan zaś tych pożyczek z końcem roku wynosił 139 na kwotę K. 6,403.547·97. Zaległość w tym dziale stanowi K. 10.781·70 u 4 dłużników. W ogóle od zaprowadzenia tego działu udzielił Bank 256 takich pożyczek na łączną kwotę K. 11,510.000, z czego 156 pożyczek w kwocie K. 6.797.200 jako kredyt budowlany, 4 pożyczki w kwocie K. 209 000 jako pożyczki na adaptację i budowę w realnościach miejskich, 4 pożyczki w kwocie K. 185.000 na cele melioracyjne rolne, 19 pożyczek w kwocie K. 1,667.000 na inwestycje gospodarcze w majątkach tabularnych, 47 pożyczek w kwocie K. 2,613.600 na cele przemysłowe, a 26 pożyczek w kwocie K. 38.200 na cele gospodarcze włościańskie.

Z pożyczek melioracyjnych po myśli ustawy z 26. lipca 1896 nie wypłacono żadnej w r. 1908. Stan tych pożyczek z końcem roku wynosi 8 na K. 43.874 69. Zalegał w tym dziale tylko jeden dłużnik z ratami czerwcowemi.

Inne interesy oddziału bankowego wyjaśniają dostatecznie dołączone zamknięcia rachunkowe.

Ogólny zysk w oddziale bankowym wynosił w roku 1908 K. 1,765.620·01.

Oddział interesów bankowych ze Stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarczemi. Osobny komitet Cenzorów, odpowiednio do §. 95 statutu bankowego dla tego oddziału ustanowiony, dopuścił do kredytu wekslowego w Banku krajowym na rok 1908: 195 Stowarzyszeń. W ciągu tegoż roku Bank eskontował 62.885 sztuk ich weksli na ogólną sumę K. 57,852 857·82, a saldo tych weksli z dniem 31. grudnia 1908 wynosiło sztuk 15.845 na K. 13,719.993·76.

Oprócz tego korzystały Stowarzyszenia z kredytu, podlegającego ocenieniu Komitetu Cenzorów, istniejącego według §. 96. statutu bankowego; Stowarzyszenia, będące zarazem Zastępstwami Banku, były także dłużnikami Banku w rachunku bieżącym (dotacje kasowe). Z końcem r. 1908 wynosiło saldo netto na rzecz Zastępstw K. 268.875·10, mianowicie: 29 Zastępstw miało w Banku na rachunku dotacyjnym do żądania kwotę K. 536.903·25, natomiast 43 Zastępstw było dłużnych kwotę K. 268.028·15.

Filia w Krakowie

Rozwój Filii w Krakowie był w roku ubiegłym normalny. Filia operowała również i w ciągu zeszłego roku przeważnie własnymi funduszami, a nadto jeszcze pewną część tychże przelała do kasy Zakładu Centralnego, w rezultacie zaś przyczyniła się ponownie odpowiednim udziałem do ogólnego zysku Banku.

Czynności Banku w Zastępstwach.

W roku ubiegłym liczba Zastępstw bez zmiany: 73. O obrotach i czynnościach Banku, załatwianych przez Zastępstwa, daje obraz szczegółowy załącznik 7-my do zamknięć rachunkowych za rok 1908 (str. 26 i 27), dowodzący chętnego i pożytecznego współdziałania Zastępstw i korzystnego tychże wpływu na rozwój Banku.

Przypadający na rok 1907 zysk z operacyj bankowych wynosił K. 590.559 27, zysk zaś w roku 1908 wynosi K. 1,050.379 71. Zysk ten został po myśli postanowienia §§. 101. i 102. statutu bankowego rozdzielony między fundusz inwestycyjny i rezerwy Banku.

Fundusz inwestycyjny rozpoczął swoją działalność w roku ubiegłym. Po dotowaniu tego funduszu udziałem w zysku za rok ubiegły wynosi on K. 736.084 88, z czego K. 180.000 już jest w 2 przedsiębiorstwach ulokowanych. W roku ubiegłym podjął Bank na rachunek Krajowego Funduszu inwestycyjnego zorganizowanie Krajowej Spółki wiertniczej, celem poszukiwania węgla w zagłębiu krakowskim. Spółka ta weszła w życie z początkiem bieżącego roku z kapitałem udziałowym K. 2,000.000, w czem udział Banku wyniesie w ciągu 5 następnych lat K. 800.000.

Obecnie wynosi majątek Banku w kapitale zakładowym i rezerwach K. 20,947.631 04, a w tem dorobek Banku w ciągu dwudziestu pięciu lat jego istnienia K. 8,347.631 04 i K. 736.084 88, odłożonych do Krajowego Funduszu inwestycyjnego.

Zamknięcie rachunkowe

Banku krajowego Królestwa Galicyi i Łodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem

za rok 1908.

Obrót.

Całkowity obrót ze wszystkich operacyj Banku wynosił od dnia 1. Stycznia
do dnia 31. Grudnia 1908 . . . . . K. 2,970,025.787⁸⁶

Kasa.

Gotowizna w Banku:

Pozostałość z dnia 31. Grudnia 1907 wynosiła	K.	1,483.597.83	
Od dnia 1. Stycznia do 31. Grudnia 1908 wpłynęło	„	276,055.800.43	
razem	K.	<u>277,539.398.26</u>	
Wypłaty w tymże czasie wynosiły	„	276,726.838.97	
Pozostałość kasowa w Banku z dnia 31. Grudnia 1908	K.		812.559.29
Obrót kasowy w Banku w roku 1908	K.	<u>552,782.639.40</u>	

Gotowizna w Filii Krakowskiej:

Pozostałość z dnia 31. Grudnia 1907 wynosiła	K.	140.302.70	
Od dnia 1. Stycznia do 31. Grudnia 1908 wpłynęło	„	80,606.073.55	
	K.	<u>80,746.376.25</u>	
Wypłaty w tymże czasie wynosiły	„	80,341.678.62	
Pozostałość kasowa w Filii Banku z dnia 31. Grudnia 1908	K.		404.697.63
Obrót kasowy w Filii Banku w roku 1908	K.	<u>160,947.752.17</u>	

Dotacje kasowe w Zastępstwach:

Pozostałość z dniem 31. Grudnia 1907 na dobro Za- stępstw wynosiła	K.	311.532.16	
Od dnia 1. Stycznia do 31. Grudnia 1908 przybyło na dobro Zastępstw	„	47,457.086.65	
	K.	<u>47,768.618.81</u>	
W tymże czasie wypłacono na ciężar Zastępstw	„	47,499.743.71	
Łączna pozostałość kasowa z dniem 31. Grudnia 1908 na ciężar Zastępstw	K.		<u>268.028.15</u>
na korzyść Zastępstw: K. 536,903.25			
Obrót kasowy w Zastępstwach	K.	<u>94,956.830.36</u>	
Łączna pozostałość kasowa	K.		<u>1.485.285.07</u>
Ogólny obrót kasowy K. 808,687.221.93			

Efekta własne, eskontowane i w komisie:

a) własne:

Z dniem 31. Grudnia 1907 Bank posiadał na własność papierów publicznych wart. imien.	K.	8,513.800—	za sumę	K.	8,140.154·50
Od dnia 1. Stycznia do dnia 31. Grudnia 1908 nabyto papierów publicznych wart. imien.	„	77,127.100—	„ „ „	„	74,865.177·45
Różnica kursu wynosi				„	209.787·96
razem	K.	85,640.900—	za sumę	K.	83,215.119·91
W tymże czasie sprzedano papierów publicznych wartości imiennej					
	„	68,323.600—	„ „ „	„	66,641.424·41
Pozostałość efektów własnych wynosi z dniem 31. Grudnia 1908					
a) w papierach kraj.	K.	9,123.500			
b) w papierach włas. emisyj	„	8,193.800 wart. im.	K.	17,317.300—	za sumę K. 16,573.695·50

b) eskontowane:

Z dniem 31. Grudnia 1907 pozostało wylosowanych efektów wart. imien.	K.	35.231·69	w sumie	K.	35.121·45
Od dnia 1. Stycznia do 31. Grudnia 1908 eskontowano w. i.	„	427.286·-	na K.	446.215·50	
Dyskonto wynosi			„ „	1.767·32	
			w sumie	K.	447.982·82
	K.	462.517·69			483.104·27
W tymże czasie zrealizowano w. i.					
	K.	425.953·36	w sumie	K.	449.800·16
Pozostałość wylosowanych efektów z d. 31. Grudnia 1908 wart. imiennej					
	K.	33.564·33	na sumę	K.	33.304·11

c) w komisie:

Z dniem 31. Grudnia 1907 pozostało w zapasie papierów publicznych na rachunek osób trzecich.	K.	33.450 —	za sumę	K.	31.352·80
Od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1908 nabyto w. i.	„	3,360.954·80	za sumę	„	4,045.323·76
	K.	3,394.404·80			4,076.676·56
Z tych efektów zrealizowano w tymże czasie wart imien.					
	„	3,296.721·80	za sumę	„	3,971.525·60
Zapas papierów publ. wraz z narosłymi procentami, pozostających na rachunku osób trzecich wynosi w. i.					
	K.	97.683—	za sumę	K.	105.150·96
Łączna pozostałość efektów własnych, eskontowanych i w komisie z dniem 31. Grudnia 1908 roku podług załączonego wykazu wynosi					
				K.	16,712.150·57

Weksle.

Z dniem 31 Grudnia 1907 r. pozostawało w portfelu weksli zeskontowanych i inkasowych	21839	sztuk na sumę	K.	35,814.369.42
W ciągu r. 1908 przyjęto do portfelu weksli i inkasów	119218	" " "	"	148,089.000.87
razem	140667	" " "	K.	183,903.370.29
W tymże czasie spłacono	114672	" " "	"	146,953.014.75
Pozostaje z dniem 31. Grudnia 1908 weksli	25995	" " "	K.	36,950.355.54
W powyższej sumie mieszczą się weksle:				
a) na Lwów, Kraków, Białę, zastępstwa i inne place	10009	" " "	K.	23,019.720.36
b) od stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych	15845	" " "	"	13,719.993.76
c) inkasowe	141	" " "	"	210.641.42
razem j. w.	25995	" " "	K.	36,950.355.54

Zaliczki na zastaw efektów.

Z dniem 31. Grudnia 1907 pozostawało udzielonych pożyczek na 234 zastawów	234	"	K.	206,561.90
Od dnia 1. stycznia do 31. Grudnia 1908 udzielono	83	"	"	96,600.75
razem na	317	"	K.	303,162.65
Zwrócono w tymże peryodzie	104	"	"	176,513.22
Pozostaje z dniem 31. Grudnia 1908 r. na	213	"	"	126,649.43
zabezpieczonych efektami, wskazanymi w §. 3. D. lit. d. statutu w imiennej wartości			K.	227.920.—

Rachunek bieżący pokryty efektami.

Z dniem 31. Grudnia 1907 pozostawało rachunków pokrytych papierami publicznymi	u stron 269	ze sumą	K.	4,141.335.97
W ciągu roku 1908 przybyło	stron 51	i suma	"	12,860.782.61
razem stron	320	w sumie	K.	17,002.118.58
Z tego ubyło w tymże czasie	stron 43	i suma	"	12,869.318.38
Pozostaje z dniem 31. Grudnia 1908 r. stron	277	ze sumą	K.	4,132.800.20
pokrytą efektami wartości imiennej			K.	24,868.697.40

Dłużnicy i wierzyciele w rachunku bieżącym.

Pozostałość z dniem 31. Grudnia 1907 r. wynosiła na dobro korespondentów	K.	9,407,069·30
Obroty w ciągu roku 1908 wynoszą na dobro korespondentów	„	377,688,803·76
	K.	387,095,878·06
zaś na ich ciężar	„	377,364,252·51
Pozostałość z dniem 31. Grudnia 1908 r. na ciężar Banku wynosi	K.	9,731,620·55

i składa się ze sum:

Aktywa.

a) dłużnicy z weksli protestowanych	K.	285,281·43	
b) fundusze krajowe i stowarzyszenia	„	3,319,770·—	
c) należności u stron, zabezpieczone podkładem, a w tem efektów i w. K. 6,483,434	„	8,262,958·—	
d) rachunki w bankach	„	1,712,861·05	
e) pobory pocztowe i inne	„	8,870·03	
f) weksle do zainkasowania u korespondentów	„	660,036·01	K. 14,249,776·52

Pasywa.

a) sumy do dyspozycji korespondentów	K.	2,314,942·74	
b) weksle do zainkasowania	„	255,938·15	
c) sumy lokacyjne	„	19,651,154·07	
d) sumy zatrzymane przy realizacji pożyczek hipotecznych, kaucyje i inne należności od Banku	„	749,419·20	
e) należności za odcięte kupony	„	745,530·73	
f) podatki i należności rządowe	„	4,563·11	
g) rachunki inne	„	259,849·07	K. 23,981,397·07
pozostaje jak powyżej			K. 9,731,620·55

Obce kapitały

a) asygnaty, ezeki i wkładki oszczędności:

Z dniem 31. Grudnia 1908 pozostawało lokowanych w Banku kapitałów na					
asygnaty kasowe			K.	1,412.800—	
na oddział żyrowy:					
rach. bież. Lit. A.	K.	2,738.928-10			
" " " B.	"	370.909-05			
" " " C.	"	927.541-59	"	4,037.378-74	
na wkładkach oszczędności			"	<u>14,239.601-22</u>	K. 19,689.779-96
Od d. 1. Stycznia do 31. Grudnia 1908 wpłynęło					
na asygnaty kasowe			K.	446.000—	
na oddział żyrowy:					
rach. bież. Lit. A.	K.	50,674.969-14			
" " " B.	"	1,861.020-50			
" " " C.	"	4,154.016-93	"	56,690.006-57	
na wkładki oszczędności			"	<u>21,107.421-99</u>	" 78,243.428-56
					K. 97,933.208-52
W tymże czasie zwrócono z lokacyj					
na asygnaty kasowe			K.	1,565-400-	
na oddział żyrowy:					
rach. bież. Lit. A.	K.	51,353.584-77			
" " " B.	"	1,886.201-25			
" " " C.	"	4,293.417-84	"	57,533.203-86	
na wkładki oszczędności			"	<u>15,236.551-79</u>	" 74,335.155-65
Pozostaje z dniem 31. Grudnia 1908 kapitałów obcych:					
w asygnatach kasowych			K.	293.400—	
w oddziale żyrowym:					
rach. bież. Lit. A.	K.	2,060.312-47			
" " " B.	"	345.728-30			
" " " C.	"	788.140-68	"	3,194.181-45	
na wkładkach oszczędności				<u>20,110.471-42</u>	K. 23,598.052-87

b) wierzyciele w rachunku bieżącym:

Jak w poprzednim ustępie			K.	<u>23,981.397-07</u>
Obce kapitały z dniem 31. Grudnia 1908 łącznie			K.	<u>47,579.449-94</u>

Spis załączników do zamknięć rachunkowych

z dniem 31. Grudnia 1908.

1. Wykaz papierów publicznych, stanowiących własność funduszów rezerwowych i Banku	17
2. Wykaz depozytów osób trzecich według kategorii efektów i rodzaju depozytu	18
3. Wykaz ruchu pożyczek hipotecznych	22
4. Wykaz udzielonych pożyczek hipotecznych	23
5. Wykaz ruchu pożyczek komunalnych	24
6. Wykaz emisyj Banku.	25
7. Przegląd czynności Zastępstw Banku krajowego	26
8. Zamknięcie rachunku zysków i strat	28
9. Bilans Banku	32
10. Bilans stałego funduszu przemysłowego	34
11. Przegląd zestawień Bilansów z lat 188 ³ / ₄ —1908	35

Wykaz papierów publicznych

z dnia 31. Grudnia 1908 roku,

stanowiących własność funduszków rezerwowych i Banku.

	Wartość Imlenna	Naj- bliższy kupon płatny	Kurs	Wartość rzeczywista		
				Kapitał	Procenta do 31/12 1908	Łącznie
				Koron	Koron	Koron
A.						
Efekta funduszków rezerwowych						
§. 101 ust. b. statutu.						
4% Obligacje gal. poz. kraj. z r. 1908.	3,312.000	1/2 1909	al pari	3,312.000	55.200	3,367.200
Stan z dniem 31. Grudnia 1908.	3,312.000			3,312.000	55.200	3,367.200
Efekta własne, eskontowane i w komisie						
a) Własność Banku.						
4 1/2% Listy zastawne krajowe	3,397.300	30/6 1909	100.—	3,397.300	—	
4% Listy zastawne krajowe	1,463.800	30/6 1909	93.25	1,364.993	50	
4 1/2% Obligacje komunalne	190.200	1/4 1909	99.75	189.724	50	
4% Obligacje komunalne	2,309.600	1/4 1909	93.—	2,147.928	—	
4% Obligacje kolejowe	832.900	1/4 1909	93.—	774.597	—	
4% Obligacje gal. funduszu propina- cyjnego	1,283.700	30/6 1909	97.50	1,251.607	50	
4% Obligacje gal. poz. kraj. z r. 1893. i z r. 1908.	21.200	1/6 1909	93.75	19.875	—	
	7,818.600	1/2 1909	95.—	7,427.670	—	16,573.695
	17,317.300			16,573.695	50	
b) Eskontowane.						
Efekta wylosowane i kupony. . . .	33.561	33	—	33.304	11	33.304
c) Własność osób trzecich w komisie.						
Ruble gotówkowe . . . . . Rs.	9.333	—	251.—	23.551	33	23.551
Moneta jubil. 100 kor Austr. . . .	400	—	101.25	405	—	405
100 — " " Węgier.	100	—	103.—	103	—	103
4% " Austr. renta złota . . . . . Fl.	400	1/4 1909	114.60	916	80	926
4% Węgier. renta koronowa	21.000	1/6 1909	91.05	19.120	50	19.190
4% Poż. m. Lwowa z r. 1896.	200	1/6 1909	90.50	181	—	182
4% Listy zastawne gal Towarzystwa kred. ziemskiego 56 ltn	65.800	30/6 1909	91.80	60.404	40	60.404
" " 41 ltn	400	30/6 1909	97.—	388	—	388
Stan z dniem 31. Grudnia 1908.	17,448.547	33		16,712.069	64	16,712.150
					80	93
						57

Objęte rachunkiem procentów od efektów własnych

Wykaz depozytów osób trzecich według kategorii efektów i rodzaju depozytu.

Nazwa efektu	Z kuponem płatnym	D e p o z y t a				Razem koron
		na zastaw	w przechowaniu	na zabezpieczenie otw. kredytu		
Akcyje Banku austro-węgiersk.	1/2 909	—	7.000	6.000	—	13.000
Akcyje gal. akc. Banku hipot.	1/2 909	—	359.200	248.400	—	607.600
Akcyje Galic. Banku dla handlu i przem.	1/2 908	—	—	400	—	400
Akcyje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej	1/5 909	—	69.200	6.400	—	75.600
Akcyje ogóln. austr. Towarzystwa elektrycznego	dyw908	—	4.000	—	—	4.000
Akcyje kolei Koszycko-Bogumińskiej	1/2 909	—	16.400	—	—	16.400
Akcyje Banku anglo-austriackiego	dyw908	—	10.800	3.600	—	14.400
Akcyje austr. kolei południowej	dyw908	—	—	800	—	800
Akcyje Unionbanku we Wiedniu	1/2 909	—	6.400	10.800	—	17.200
Akcyje austr. Laenderbanku	1/2 909	—	800	6.000	—	6.800
Akcyje Towarz. kolei państw.	dyw908	—	20.000	—	—	20.000
Akcyje pierwszeństwa kolei Praga-Dux z r. 1883	dyw908	—	7.700	—	—	7.700
Akcyje austr. Zakładu kredyt. dla handlu i przem.	dyw908	—	96.000	—	—	96.000
Akcyje Towarzystwa „Skodawerke“	dyw908	—	—	5.000	—	5.000
Akcyje Towarz. górń. Grac-Köflach	dyw908	—	—	3.200	—	3.200
Akcyje wiedeń. Banku związk. „Banku dep. we Wiedniu“	dyw908	—	—	32.000	—	32.000
Akcyje Banku kraj. dla Bośni i Hercegowiny	dyw908	—	3.000	—	—	3.000
4 1/2 % Listy zast. Banku kraj.	30/6 909	4.000	684.500	720.400	—	1.408.900
4 % Listy zast. Banku krajowego koronowe	30/6 909	57.200	8.979.500	7.477.100	—	16.513.800
4 % Listy zast. Gal. Tow. kredyt. ziemsk. nieokresowe	30/6 909	—	6.400	8.200	—	14.600
4 % Listy zast. Gal. Tow. kredyt. ziemsk. 41-letnie	30/6 909	—	47.800	19.800	—	67.600
4 % Listy zast. Gal. Tow. kredyt. ziemsk. 56-letnie	30/6 909	44.800	9.063.800	7.653.400	—	16.762.000
5 % Listy hip. Gal. akc. Banku hip. z 10 % premią	1/3 909	600	27.400	8.800	—	36.800
4 1/2 % Listy hip. Gal. akc. Banku hipot.	1/5 909	9.600	350.000	319.200	—	678.800
4 % Listy hip. Gal. akc. Banku hip. koron.	1/5 909	13.200	1.354.200	1.071.800	—	2.439.200
4 % Listy zastawne peszt. węg. Banku komerc.	1/2 909	—	45.200	154.400	—	199.600
4 % Listy zast. ogóln. austr. Zakładu kred. ziem.	1/4 909	—	33.600	2.400	—	36.000
4 % Listy zast. Bukow. Zakładu kred. ziem.	30/6 909	—	3.000	80.000	—	83.000
4 % Listy zastawne Bukow. Banku krajowego	1/2 909	—	3.500	85.000	—	88.500
4 % Listy zastawne czeskiego Banku krajowego	1/5 909	—	5.000	—	—	5.000
4 % Listy zast. peszt. ojcz. Związku Kas oszczędn.	1/3 909	—	3.000	—	—	3.000
4 1/2 % Listy zast. Budapeszt. Kasy Oszczęd.	1/5 909	—	1.000	—	—	1.000
4 % Listy zast. Banku austro-węgiersk. 50 letnie wal. austr. koronowe	1/4 909	—	87.000	223.600	—	310.600
	1/4 909	—	28.100	130.800	—	158.900
Do przeniesienia.		129.400	21.323.500	18.281.500	—	39.734.400

Nazwa efektu	Z kuponem płatym	D e p o z y t a				Razem koron			
		na zastaw	w przechowaniu	na zabezpieczenie otw. kredytu					
Z przeniesienia .		129 400	—	21,323.500	—	18,281.500	—	39,734.400	—
4 ⁰ / ₀ Listy zast. dolno-austr. Zakładu hipot.	1/2 909	—	—	2.300	—	—	—	2.300	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Listy zast. Temeswar. Kasy oszczęd.	1/2 909	—	—	500	—	—	—	500	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Listy zast. Węg. Banku hipotecznego	1/2 909	—	—	100	—	—	—	100	—
4 ⁰ / ₀ Listy zast. austr. centr. Zakładu kred. ziem.	1/2 909	—	—	100	—	—	—	100	—
Losy węg. „Basilika“ z r. 1836	—	—	—	1.790	—	290	—	2.080	—
5 ⁰ / ₀ Losy regul. Dunaju z r. 1870	1/2 909	1.200	—	7.800	—	4.000	—	13.000	—
Losy „Clary“ z r. 1869	—	—	—	560	—	160	—	720	—
4 ⁰ / ₀ Losy Cisańskie z r. 1880	1/4 909	3 800	—	20.200	—	3.800	—	27.800	—
Losy austr. Czerwon. Krzyża z r. 1882	—	—	—	4.560	—	840	—	5.400	—
Losy węg. Czerwon. Krzyża z r. 1882	—	—	—	2.920	—	560	—	3.480	—
Austr. losy kredytowe z r. 1858	—	—	—	9.000	—	11.000	—	20.000	—
Losy m. Budy z r. 1859	—	—	—	80	—	—	—	80	—
Losy m. Insbruka z r. 1871	—	—	—	40	—	40	—	80	—
Losy m. Krakowa z r. 1872	—	320	—	3.720	—	2 960	—	7,000	—
Losy m. Lublany z r. 1879	—	—	—	760	—	120	—	880	—
Losy m. Salzburga z r. 1872	—	—	—	80	—	160	—	240	—
Losy m. Wiednia z r. 1874	—	1.600	—	6.400	—	3.000	—	11.000	—
Losy „Palfy“ z r. 1855	—	—	—	560	—	—	—	560	—
Losy Rudolfa z r. 1864	—	—	—	380	—	300	—	680	—
Losy „Salm-Reiffersch.“ z ro- ku 1855	—	—	—	600	—	240	—	840	—
2 ⁰ / ₀ Losy serbskie z r. 1881	1/2 910	—	—	7.000	—	1.900	—	8.900	—
Losy tureckie z r. 1870	—	—	—	49.200	—	4.400	—	53.600	—
Węgierskie losy państwowe z r. 1870	—	3.600	—	20.600	—	4.600	—	28.800	—
5 ⁰ / ₀ austr. losy państw. z r. 1860	1/2 909	5.200	—	26 200	—	18.600	—	50.000	—
Austr. losy państw. z r. 1864	—	2.300	—	8 100	—	2.700	—	13.100	—
4 ⁰ / ₀ losy węgiersk. Banku hip. z r. 1884	1/2 909	11.800	—	48.200	—	26.000	—	86.000	—
3 ⁰ / ₀ Losy ogóln. austr. Zakł. kred. ziem. :									
I. emisji z r. 1880	1/2 909	15.000	—	59.440	—	25.200	—	99.640	—
II. emisji z r. 1889	1/2 909	19.200	—	80.400	—	27 000	—	126.600	—
4 ⁰ / ₀ Oblig. bank. central. Ban- ku czesk. Kas oszczęd.	1/2 909	—	—	120.900	—	—	—	120.900	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Obligacye kom. Banku kraj. III. emisji koron.	1/4 909	—	—	475.200	—	616.800	—	1,092.000	—
4 ⁰ / ₀ Obligacye kom. Banku kraj. IV. em. koron.	1/4 909	—	—	486.600	—	476.000	—	962.600	—
4 ⁰ / ₀ Obligacye kolejowe Banku krajowego koron.	1/4 909	—	—	168.600	—	2,142.900	—	2,311.500	—
5 ⁰ / ₀ Oblig. komun. Banku kraj. dla Bośni i Herceg.	1/2 909	—	—	10 500	—	—	—	10.500	—
4 ⁰ / ₀ Obligacye galic. funduszu propinacyjnego	3/10 909	2.000	—	522.100	—	579.100	—	1,103 200	—
4 ⁰ / ₀ Obligacye pożyczki miasta Lwowa z r. 1896 koron.	1/2 909	—	—	306.800	—	186.400	—	443.200	—
4 ⁰ / ₀ Obligacye pożyczki mia- sta Lwowa z r. 1900	1/2 909	—	—	74.900	—	203.500	—	283.400	—
4 ⁰ / ₀ Oblig. kom. centr. Banku hipot. węg. kas oszczęd.	1/2 909	—	—	6.000	—	—	—	6.000	—
4 ⁰ / ₀ Obligacye komun. czesk. Banku krajowego	1/2 909	—	—	1.600	—	—	—	1.600	—
Do przeniesienia .		195.420	—	23,858.290	—	22,579.070	—	46,632.780	—

Nazwa efektu	Z kuponem płatnym	D e p o z y t a						Razem	
		na zastaw		w przechowaniu		na zabezpieczenie otw. kredytu		koron	
Z przeniesienia .		195.420	—	23,858.290	—	22,579.070	—	46,632.780	—
4% Oblig. kom. dolno-austr. kraj. Zakł. hipot.	1/3 909	—	—	4.000	—	—	—	4.000	—
4% Obligacye galic. pożyczki kraj. z r. 1893 koron.	1/5 909	8 500	—	212.200	—	199.400	—	420.100	—
4% Obligacye indemn. węg.	1/5 909	—	—	37.200	—	2 000	—	39.200	—
4 1/2% Oblig. kom. peszt. węg. Banku komerc. z 10% prem.	1/4 909	—	—	2.400	—	5 000	—	7.400	—
4% Oblig. komun. peszt. węg. Banku komerc. z 5% prem.	1/4 909	—	—	2.600	—	—	—	2.600	—
4% Obligacye komun. peszt.- węg. Banku komerc.	1/4 909	—	—	3.000	—	7.800	—	10.800	—
5% Obligacye prop. bukow.	1/2 909	—	—	100	—	200	—	300	—
4% Obligacye bukow. pożyczki krajowej z r. 1893	1/2 909	—	—	5.100	—	19.800	—	24.900	—
4% Oblig. peszt. ojcz. I. Związ. Kas oszczęd. 50-letnie	1/4 909	—	—	—	—	2.000	—	2.000	—
4% pożyczka państw. kolei Ru- dolfa z r. 1893	1/2 909	—	—	12.800	—	—	—	12.800	—
4% pożyczka regulacji Du- naju z roku 1878	1/2 909	—	—	—	—	1.200	—	1.200	—
4% pożyczka miasta Wiednia z roku 1898	1/2 909	—	—	1.200	—	—	—	1.200	—
" " 1900	1/4 909	—	—	800	—	—	—	800	—
" " 1902	1/2 909	—	—	2 000	—	—	—	2.000	—
4% wiedeń. poż. komunikacyjna I. emisji z r. 1894	1/3 909	—	—	3.000	—	—	—	3.000	—
II. emisji z r. 1897	1/4 909	—	—	1.400	—	—	—	1.400	—
4% pożyczka państw. gal. ko- leji Karola Ludwika	1/2 909	—	—	46.400	—	9.200	—	55.600	—
4% Pryorytety czesko-zach. kolei z r. 1895.	1/2 909	—	—	6.800	—	—	—	6 800	—
5% pryorytety austr. kolei północn. zach.	1/3 909	—	—	400	—	—	—	400	—
4% w srebrze Pryorytety kolei Lwow.-Czerniow. z r. 1884: I. emisji opodatkowane	1/5 909	—	—	8.400	—	—	—	8.400	—
II. emisji wolne od podat.	1/5 909	—	—	4.200	—	—	—	4.200	—
4% Pryorytety kolei Lwow.- Czerniow. z r. 1894	1/2 909	—	—	2.000	—	—	—	2.000	—
3% Pryorytety austr. Tow. kolei państw.	1/3 909	—	—	—	—	12.500	—	12.500	—
4 Pryorytety kolei arcyks. Rudolfa z r. 1884	1/4 909	—	—	800	—	—	—	800	—
5% w srebrze Pryorytety I. węg.-galic. kolei: I. emisji z r. 1870	1/3 909	—	—	4.000	—	—	—	4.000	—
4% Pryorytety morawskiej kolei granicznej	1/3 909	—	—	—	—	400	—	400	—
4% w srebrze Pryorytety kolei Koszyc.-Bogum. z r. 1889	1/2 909	—	—	22.000	—	—	—	22.000	—
4% Pryorytety kol. półn. ces. Ferdynanda z r. 1898 kor.	1/2 909	—	—	2.800	—	—	—	2.800	—
4% Pryorytety kol. półn. ces. Ferdynanda z r. 1887	1/5 909	—	—	2.000	—	—	—	2.000	—
Do przeniesienia		203.920	—	24,245.890	—	22,838.570	—	47,288.380	—

Nazwa efektu	Z kuponem płatnym	D e p o z y t a						Razem	
		na zastaw		w przechowaniu		na zabezpieczenie otw. kredytu		koron	
Z przeniesienia .		203.920	—	24,245.890	—	22,838.570	—	47,288.380	—
5 ³ / ₄ 0/0 pożyczka kolej. cesarz. Elżbiety	1/7 909	—	—	1.600	—	—	—	1.600	—
5 0/0 pożyczka kolej. cesarz. Elżbiety	1/7 909	—	—	3.600	—	—	—	3.600	—
4 0/0 Pryor. gal. kolei Karola Ludwika	1/7 909	—	—	200	—	—	—	200	—
3 0/0 Pryorytety austr. Tow. kolei południowej	1/4 909	—	—	3.200	—	—	—	3.200	—
5 0/0 Pryor. kolei Stuhlweis- senburg-Raab-Graz	1/4 909	—	—	400	—	—	—	400	—
3 ¹ / ₂ 0/0 Pryorytety l. węg.-gal. kolei z r. 1870 skonw.	1/2 909	—	—	6.000	—	—	—	6.000	—
„ „ 1878	1/2 909	—	—	—	—	400	—	400	—
„ „ 1903	1/2 909	—	—	1.200	—	—	—	1.200	—
4 0/0 Pryorytety wiedeń. Tow. kolei lokal.	1/7 909	—	—	4.000	—	—	—	4.000	—
3 0/0 Pryorytety kolei Dux- Bodenbach z r. 1893	1/7 909	—	—	46.000	—	—	—	46.000	—
5 0/0 Pożyczka rosyjska państ. z r. 1906.	1/16 909	—	—	114.234	—	12.798	—	127.032	—
6 0/0 Pożyczka państw. ks. Bułgaryi z r. 1892.	1/4 909	—	—	500	—	5.000	—	5.500	—
4 ¹ / ₂ 0/0 Pożyczka państw. ks. Bułgaryi z r. 1907.	1/2 909	—	—	14.280	—	—	—	14.280	—
4 ² / ₁₀ 0/0 Renta austr. jednol. pap.	1/16 909	—	—	176.800	—	27.300	—	204.100	—
4 0/0 Renta austr. jednol. pap.	1/16 909	—	—	597.100	—	103.200	—	700.300	—
4 0/0 Renta austr. jednol. srebr.	1/7 909	—	—	204.700	—	37.100	—	241.800	—
4 ² / ₁₀ 0/0 Renta austr. jednol. srebr.	1/4 909	—	—	63.400	—	35.100	—	103.500	—
4 0/0 Renta austr. koronowa	1/8 909	21.000	—	556.800	—	53.200	—	631.000	—
4 0/0 Renta austr. złota	1/4 909	—	—	106.996	—	10.000	—	116.996	—
4 0/0 Renta węgier. złota	1/7 909	—	—	54.099	68	10.000	—	64.099	68
4 0/0 Renta węgier. koron.	1/16 909	2.400	—	962.000	—	509.900	—	1,474.300	—
3 ¹ / ₂ 0/0 Renta austr. inwesty- cyjna koron.	1/2 909	600	—	27.600	—	68.000	—	96.200	—
3 ¹ / ₂ 0/0 Renta węgier. koron.	1/7 909	—	—	89.100	—	—	—	89.100	—
Efektu nieobjęte cedulą wiedeńską:									
Asygnaty kasowe		—	—	43.000	—	44.000	—	87.000	—
Dokumenta prywatne		—	—	1,407.975	—	92.850	—	1,500.825	—
Książeczki wkład. i oszczęd.		—	—	1,905.701	33	142.543	40	2,048.244	73
Walory w walucie austr.-węg.		—	—	903.920	—	809.512	—	1,713.432	—
Walory w obcych walutach		—	—	3,022.770	—	69.224	—	3,091.994	—
Razem .		227.920	—	34,568.066	01	24,868.697	40	59,664.683	41

Wykaz ruchu pożyczek hipotecznych

do końca roku 1908.

Wykaz A.

	Dobra ziemskie		Realności miejskie		Realności wiejskie		Razem		W roku 1908	
	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron
Saldo z r. 1907 (pozostałe w toku, promisy w obiegu, promisy zrealizowane do końca r. 1907)	1042	77,505,500	4,806	131,183,800	15,702	32,198,900	21,550	241,188,200	+ 1,624	+ 4,748,000
Zgłoszono w roku 1908	125	15,034,400	758	33,144,600	2,433	7,669,900	3,366	55,848,900	+ 980	+ 17,516,900
Bazem	1167	92,539,900	5,564	164,328,400	18,135	39,868,800	24,916	297,037,100	+ 2,604	+ 22,264,900
Odmówiono w roku 1908	37	6,073,000	250	12,817,400	534	2,935,900	821	21,826,300	+ 372	+ 592,500
Pozostało	1130	86,766,900	5,314	151,511,000	17,601	36,932,900	24,095	275,210,800	+ 2,232	+ 21,672,400
Promisy wycofane w r. 1908	36	2,784,500	131	5,457,300	630	1,573,400	797	9,815,200	+ 484	+ 2,535,000
" w obiegu będące	34	3,204,900	234	8,417,000	1,636	3,958,000	1,904	15,579,900	+ 50	+ 1,944,000
" zrealizowane do końca r. 1908	1027	76,738,000	4,706	126,573,600	15,075	30,429,600	20,508	233,741,200	+ 1,739	+ 17,707,700
Pozostaje w toku	33	4,039,500	243	11,063,100	310	971,900	586	16,074,500	- 41	+ 4,555,700

Wykaz B.

	Na dobra ziemskie		Na realności miejskie		Na grunta włościańskie		Razem				
	Wartość szac. hip.	Kwota dłużna koron	Wartość szac. hip.	Kwota dłużna koron	Wartość szac. hip.	Kwota dłużna koron	Wartość szac. hip.	Kwota dłużna koron			
									Razem		Razem
Po koniec r. 1908, zrealizowano	1,027	157,042,790	4,706	249,548,325	15,075	64,585,154	20,808	471,176,269	233,741,200	-	
Po koniec r. 1908, spłacono go-tówką	476	55,736,936	1,610	67,845,592	4,118	17,419,144	6,204	141,001,672	23,272,700	-	
Pozostaje z 31. grudnia 1908	551	101,305,854	53	181,702,733	31	79,628,938	34	17,571,742	330,174,597	141,753,863	18

Wykaz udzielonych pożyczek hipotecznych po koniec roku 1908.

A. według wysokości				B. według planu umorzenia			
	Do wysokości	ilość	kwota koron		Na lat	ilość	kwota koron
	600	999	564.800		12 ¹ / ₂	48	134.600
					13	896	2,593.100
	1.000	4.262	3,878.700		13 ¹ / ₂	1.851	3,714.200
					14	163	257.900
	2.000	6.333	9,846.300		14 ¹ / ₂	2.791	3,808.800
					15	240	1,034.900
	10.000	4.905	21,720.100		15 ¹ / ₂	391	903.800
					16	112	240.500
	20.000	1.467	22,173.000		16 ¹ / ₂	26	60.900
					17 ¹ / ₂	797	1,385.600
	50.000	1.835	59,019.800		18	113	832.800
					18 ¹ / ₂	436	1,856.300
	100.000	568	38,381.200		19	48	365.300
					20 ¹ / ₂	31	61.400
	200.000	251	33,087.300		21	284	842.800
					22	785	5,482.100
	nad				23	1.757	8,374.900
	200.000	138	45,070.000		24	4.938	13,607.100
					29	1.291	16,570.100
					30 ¹ / ₂	994	25,253.200
					33	258	12,023.100
					34 ¹ / ₂	1095	34,763.600
					37 ¹ / ₂	17	611.700
					39	547	26,921.800
					41 ¹ / ₂	3	150.000
					44	10	168.500
					51	414	28,643.000
					57	472	43,079.200
Razem			20.808 233,741.200	Razem		20.808	233,741.200

C. według lat.		
W roku	ilość	kwota kor.
1884	57	1,279.100
„ „ 1885	368	4,798.600
„ „ 1886	505	11,343.300
„ „ 1887	597	10,816.200
„ „ 1888	270	2,032.400
„ „ 1889	379	2,936.800
„ „ 1890	557	6,427.400
„ „ 1891	517	5,716.700
„ „ 1892	650	7,069.600
„ „ 1893	942	12,410.000
„ „ 1894	1.006	16,908.300
„ „ 1895	1.308	9,950.500
„ „ 1896	1.139	11,602.000
„ „ 1897	826	9,284.900
„ „ 1898	783	11,173.100
„ „ 1899	726	7,671.700
„ „ 1900	423	2,209.100
„ „ 1901	690	3,983.300
„ „ 1902	837	8,542.800
„ „ 1903	1.145	11,123.100
„ „ 1904	1.180	12,134.800
„ „ 1905	1.101	15,431.100
„ „ 1906	1.450	16,364.000
„ „ 1907	1.613	14,824.700
„ „ 1908	1.739	17,707.700
Razem	20.808	233,741.200

**WYKAZ RUCHU POŻYCZEK KOMUNALNYCH
do końca roku 1908.
Wykaz A.**

	Kraj i powiaty		Gminy miejskie		Gminy wiejskie		Razem		W roku 1908	
	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron
Saldo z r. 1907 (pozostałe w toku, promesy w obiegu, promesy zrealizowane do końca r. 1907)	105	15,297.600	277	24,381.200	236	1,971.200	678	41,650.000	+ 31	+ 5,733.400
Zgłoszono w r. 1908	13	5,255.400	22	9,293.000	15	339.000	50	14,887.400	- 3	+ 2,044.200
Razem	178	20,553.000	299	33,674.200	251	2,310.200	728	56,537.400	+ 28	+ 7,777.600
Odmówiono w r. 1908	3	124.000	4	122.000	4	121.800	11	367.800	- 1	- 5,953.600
Pozostało	175	20,429.000	295	33,552.200	247	2,188.400	717	56,169.600	+ 29	+ 13,731.200
Promesy wycofane w r. 1908	-	-	3	328.000	4	37.200	7	365.200	- 3	- 423.200
" w obiegu będące	10	5,216.800	12	9,068.200	10	134.800	32	14,419.800	+ 6	+ 8,742.400
" zrealizowane do końca r. 1908	162	14,222.200	279	24,136.000	229	1,885.000	670	40,243.200	+ 32	+ 5,299.400
Pozostaje w toku	3	990.000	1	20.000	4	131.400	8	1,141.400	- 6	+ 112.600

Wykaz B

	Kraj i powiaty		Gminy miejskie		Gminy wiejskie		Razem			
	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron	ilość	kwota koron		
									ilość	kwota koron
Po koniec r. 1908 zrealizowano	162	14,222.200	279	24,136.000	-	-	229	1,885.000	-	40,243.200
" " " słacono gotówkę	40	3,449.794	94	8,042.878	19	19	82	998.982	16	12,491.655
" " " obligacyami	-	51.400	-	606.800	-	-	-	41.400	-	699.600
Pozostaje z 31. Grudnia 1908	122	10,721.005	185	15,486.321	81	81	147	844.617	84	27,051.944

Emitowano			Umorzono na skutek			Pozostałe w obiegu		
po dzień 31/12 1908 włącznie			I l o s o w a n i a			odnośnie do pojedynczych emisji		
serja	sztuk	Suma	serja	sztuk	Suma	serja	sztuk	Suma
a) cztero-procentowe listy zastawne								
I.	8,745	K. 874,500	I.	1,048	K. 104,800	I.	1,175	K. 117,500
II.	26,705	" 5,341,000	II.	2,516	" 503,200	II.	3,877	" 775,400
III.	23,988	" 3,988,000	III.	2,793	" 2,798,000	III.	2,008	" 2,008,000
IV.	5,435	" 27,175,000	IV.	712	" 3,560,000	IV.	471	" 2,355,000
V.	9,083	" 90,830,000	V.	1,073	" 10,730,000	V.	928	" 9,240,000
	73,956	K. 148,208,500		8,147	K. 17,639,000		8,459	K. 14,535,900
b) cztero i pół procentowe listy zastawne								
I.	3,837	K. 383,700	I.	2,885	K. 288,500	I.	485	K. 48,500
II.	15,050	" 3,010,000	II.	10,035	" 2,007,000	II.	1,798	" 359,600
III.	6,549	" 6,549,000	III.	4,497	" 4,497,000	III.	445	" 445,000
IV.	10,994	" 21,988,000	IV.	7,466	" 14,932,000	IV.	952	" 1,904,000
V.	5,361	" 53,610,000	V.	2,911	" 29,110,000	V.	598	" 5,980,000
	41,791	K. 85,540,700		27,794	K. 50,834,500		4,278	K. 8,731,100
c) cztero-procentowe obligacje komunalne IV. Emisji								
A.	1,097	K. 219,400	A.	152	K. 30,400	A.	58	K. 11,600
B.	1,365	" 1,365,000	B.	115	" 115,000	B.	54	" 54,000
C.	942	" 4,710,000	C.	59	" 295,000	C.	26	" 130,000
D.	1,228	" 12,280,000	D.	51	" 510,000	D.	16	" 160,000
	4,632	K. 18,574,400		377	K. 950,400		154	K. 355,600
d) cztero i pół procentowe obligacje komunalne III. Emisji								
A.	1,480	K. 296,000	A.	393	K. 78,600	A.	200	K. 200
B.	1,776	" 1,776,000	B.	366	" 366,000	B.	1,000	" 1,000
C.	690	" 3,450,000	C.	107	" 535,000	C.	5,000	" 5,000
D.	605	" 6,050,000	D.	74	" 740,000	D.	531	" 5,310,000
	4,551	K. 11,572,000		940	K. 1,719,600		3,611	K. 3,611
e) cztero-procentowe obligacje kolejowe								
I.	1,198	K. 119,800	I.	140	K. 14,000	I.	3	K. 300
II.	2,165	" 433,000	II.	140	" 28,000	II.	5	" 1,000
III.	3,515	" 3,515,000	III.	150	" 150,000	III.	26	" 26,000
IV.	1,799	" 8,995,000	IV.	39	" 195,000	IV.	73	" 365,000
V.	2,093	" 20,930,000	V.	20	" 200,000	V.	48	" 480,000
	10,770	K. 33,992,800		489	K. 587,000		155	K. 872,300
Ogółem								
						115,976,600		
						25,969,100		
						17,263,400		
						9,852,400		
						32,533,500		
						201,600,000		

Stan emisji Banku krajowego z dniem 31. grudnia 1908. . . . .

Przegląd czynności zastępstw

Liczba bieżąca	Zastępstwo	Obrót pozycyj kasowych		Weksle podane przez Zastępstwa do skupu		Weksle zeskontowane przez Bank			
		koron	sztuk	koron	sztuk	koron	sztuk		
1	Biała	4,490.621	63	2349	1,451.063	70	1.861	1,174.823	55
2	Bochnia	1,484.729	89	—	—	—	—	—	—
3	Bohorodczany	114.358	40	—	—	—	—	—	—
4	Borszczów	761.715	80	9	60.800	—	7	44.800	—
5	Bóbrka	277.390	90	2	3.700	—	—	—	—
6	Brody	765.502	15	375	246.553	25	238	134.610	29
7	Brzesko	1,032.391	75	364	751.444	—	359	578.531	—
8	Brzezany	1,064.235	49	2	9.000	—	1	5.000	—
9	Buczacz	1,019.230	02	88	366.650	—	77	301.550	—
10	Chrzanów	470.021	83	—	—	—	—	—	—
11	Czortków	1,589.764	38	276	483.751	—	260	431.521	—
12	Dąbrowa	575.047	49	31	51.655	—	29	50.397	—
13	Dębica	914.932	32	14	39.200	—	12	35.000	—
14	Dobromil	628.414	07	102	220.140	—	97	208.040	—
15	Dolina	524.023	04	153	60.885	67	125	45.181	25
16	Drohobycz	1,662.274	99	63	81.665	80	25	48.537	32
17	Dukla	379.117	70	—	—	—	—	—	—
18	Dynów	437.230	11	25	108.144	—	15	72.254	—
19	Gliniany	1,220.501	07	18	46.955	—	16	30.955	—
20	Gorlice	374.994	56	—	—	—	—	—	—
21	Grybów	394.861	36	50	180.100	—	37	124.200	—
22	Horodenska	615.054	17	42	19.764	10	42	19.764	10
23	Husiatyn	772.503	91	60	103.847	63	55	98.047	63
24	Jarosław	490.416	07	—	—	—	—	—	—
25	Jasło	1.111.734	80	—	—	—	—	—	—
26	Jaworów	1,207.057	40	27	30.910	—	21	16.210	—
27	Kałuż	631.687	45	1	4.200	—	1	4.200	—
28	Kamionka	1.185.442	56	24	66.160	—	22	59.660	—
29	Kołomyja	2.163.441	75	1721	576.348	11	1.449	486.478	64
30	Krosno	470.394	20	35	37.934	98	9	20.700	—
31	Krościenko	23.068	31	—	—	—	—	—	—
32	Kuty	1,852.478	15	358	776.635	43	295	686.380	72
33	Limanowa	128.000	25	14	27.340	—	14	27.340	—
34	Lisko	2,879.075	13	67	215.050	—	51	121.470	—
35	Lubaczów	1,215.138	01	206	766.754	17	142	400.116	96
36	Lwów	170.704	62	—	—	—	—	—	—
37	Łańcut	2,579.246	52	156	485.760	—	152	478.060	—
38	Maków	156.136	45	16	26.825	—	14	23.325	—
39	Mielec	342.624	83	11	43.900	—	2	5.000	—
40	Mościska	1.534.831	68	8	16.850	—	6	11.850	—
41	Myślenice *)	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Nadwórna	499.551	97	4	48.000	—	—	—	—
43	Nowy Sącz	835.728	60	66	218.728	—	64	198.728	—
44	Nowy Targ	398.606	75	—	—	—	—	—	—
45	Oświęcim	595.321	53	—	—	—	—	—	—
46	Podhajce	2,526.549	67	112	396.690	—	107	358.690	—
47	Przemyśl	7,677.711	90	548	465.127	07	416	369.615	63
48	Przemyślany	2,575.163	47	3	12.000	—	1	6.000	—
49	Radziechów	1,340.799	62	13	44.800	—	10	32.500	—
50	Rawa ruska	465.769	65	11	35.200	—	2	4.200	—
51	Rohatyn	685.068	21	1	2.000	—	—	—	—
52	Ropczyce	627.481	73	—	—	—	—	—	—
53	Rudki	289.904	36	1167	401.840	—	1.161	398.005	—
54	Rudnik	445.702	04	9	24.006	36	8	22.743	36
55	Rzeszów	765.554	64	5	24.000	—	3	15.000	—
56	Sanok	2,113.008	63	206	456.158	15	152	357.462	98
57	Sniatyn	515.716	23	264	107.385	72	202	70.261	99
58	Sokal	2.585.886	78	49	143.900	—	40	116.600	—
59	Stanisławów	12,117.588	74	2383	2,321.020	23	1.467	1,643.775	58
60	Stryj	1,717.253	01	373	602.395	88	298	469.675	44
61	Tarnobrzeg	620.348	53	35	126.747	20	13	33.900	—
62	Tarnopol	4,374.168	39	283	933.294	20	226	852.791	20
63	Tarnów	1.340.739	50	—	—	—	—	—	—
64	Tłumacz	1,137.167	10	26	80.400	—	24	76.200	—
65	Trembowla	255.918	77	—	—	—	—	—	—
66	Turka	1,244.602	65	13	73.600	—	13	73.600	—
67	Wadowice	261.926	28	—	—	—	—	—	—
68	Wieliczka	215.672	86	—	—	—	—	—	—
69	Zaleszczyki	542.234	41	17	77.000	—	13	47.000	—
70	Zbaraż	1,269.383	84	9	31.800	—	9	31.800	—
71	Złoczów	997.563	36	30	134.882	68	25	105.082	68
72	Zółkiew	899.982	30	120	319.750	—	118	311.550	—
73	Żydaczów	662.019	98	—	—	—	—	—	—
		93,250.228	71	12414	14,540.265	33	9.806	11,341.465	37

*) Nie utrzymują rachunku dotacyi i przeprowadzają transakcyje kasowo.

Banku krajowego w roku 1908.

Weksle inkasowane przez Zastępstwa na rzecz Banku			Efekta sprzedane przez Zastępstwa	Podań hipotecznych wniesiono w Zastępstwach		Pożyczek hipotecznych wypłaty Zastępstwa			Lokacyj na rzecz Banku przyjęty Zastępstwa	
sztuk	koron		koron	sztuk	koron	sztuk	koron		koron	
38	22.985	07	18.400	3	39.000	—	—	—	15.600	—
478	90.859	19	—	6	16.000	4	7.700	—	332.171	21
135	33.586	26	—	9	12.700	5	18.000	—	—	—
151	82.632	35	—	22	95.000	16	425.000	—	7.343	58
242	76.892	65	—	43	127.400	23	66.500	—	—	—
561	278.943	18	—	19	91.100	4	7.700	—	—	—
197	60.784	09	—	1	14.000	—	—	—	406	92
612	210.601	01	—	29	153.700	8	28.900	—	—	—
209	375.146	82	—	21	91.300	5	38.800	—	—	—
320	174.997	16	—	1	1.200	—	—	—	—	—
334	202.588	06	20.600	9	71.900	6	42.100	—	—	—
92	21.048	47	—	11	65.000	5	19.400	—	—	—
250	126.442	60	—	7	64.000	2	3.600	—	—	—
311	24.563	69	—	6	17.200	1	700	—	—	—
294	96.563	62	—	5	53.000	3	9.300	—	242.000	—
273	118.926	24	39.000	17	86.400	3	7.200	—	—	—
222	50.700	38	30.000	—	—	1	1.200	—	—	—
70	15.642	85	—	5	8.800	4	13.800	—	—	—
148	68.945	67	—	20	49.600	16	36.800	—	—	—
108	101.258	38	—	—	—	1	40.000	—	49.907	55
103	48.272	22	—	1	4.000	—	—	—	14.205	24
417	123.269	15	—	36	145.200	27	126.400	—	—	—
353	111.092	42	—	20	34.200	9	9.600	—	—	—
147	47.712	97	—	11	50.400	6	10.600	—	—	—
77	32.440	05	36.100	34	107.700	6	12.900	—	21.346	16
248	70.394	11	—	66	336.800	39	94.100	—	—	—
539	123.594	83	—	21	120.000	6	70.600	—	—	—
389	136.052	11	—	36	212.000	14	35.400	—	—	—
1.472	487.312	72	—	18	136.000	13	76.600	—	—	—
543	165.916	40	—	1	1.500	2	30.000	—	19.932	28
—	—	—	—	1	10.000	—	—	—	—	—
501	771.277	67	—	32	286.200	8	53.000	—	—	—
48	9.897	30	—	—	—	—	—	—	—	—
417	251.391	83	—	1	8.000	1	2.400	—	3.500	—
422	224.167	31	—	69	180.000	39	76.600	—	—	—
—	—	—	—	61	184.500	32	87.800	—	—	—
292	144.160	07	—	7	28.000	4	14.200	—	71.513	63
76	32.934	63	—	—	—	—	—	—	—	—
336	144.654	85	—	3	9.000	1	3.000	—	—	—
199	57.340	47	—	19	46.400	6	11.000	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
285	72.383	01	—	35	115.800	14	19.800	—	—	—
265	119.451	02	—	2	33.000	—	—	—	—	—
431	205.427	51	—	—	—	—	—	—	201	91
298	114.413	82	—	—	—	—	—	—	—	—
449	503.728	99	42.000	45	184.300	29	94.700	—	57.356	15
553	508.951	98	7.300	40	105.900	23	43.000	—	587.467	80
438	102.243	03	2.900	32	107.000	34	58.500	—	—	—
548	174.023	10	—	22	53.690	17	46.200	—	—	—
5.5	132.686	95	—	51	113.500	17	34.600	—	—	—
255	82.745	95	—	53	142.100	38	108.200	—	—	—
115	24.400	92	—	2	17.000	—	—	—	—	—
189	38.869	11	—	17	107.500	13	25.100	—	—	—
39	10.135	62	—	5	26.000	2	4.500	—	—	—
161	50.625	18	—	8	24.800	10	61.000	—	3.411	35
303	164.013	96	4.800	—	—	—	—	—	—	—
607	171.225	52	—	12	72.000	10	55.500	—	6.727	50
641	275.769	90	63.800	52	135.000	7	26.200	—	358.456	06
1.611	1.887.236	01	31.600	67	153.300	28	59.500	—	2.049.889	62
592	489.630	74	—	333	623.600	170	222.800	—	410	07
251	241.121	04	—	4	32.600	—	—	—	15.000	—
650	329.620	97	1.900	177	381.000	128	354.500	—	312.544	50
311	141.942	04	—	5	18.400	3	6.500	—	—	—
182	106.815	84	—	38	76.900	23	40.600	—	24.320	30
149	3.786	01	—	19	65.100	9	23.600	—	—	—
511	198.107	20	—	21	82.400	8	37.000	—	—	—
283	124.183	54	—	—	—	—	—	—	—	—
230	63.164	94	—	—	—	—	—	—	44.951	—
367	135.198	81	—	1	6.000	2	14.000	—	10.705	68
158	77.728	28	—	109	297.500	31	162.400	—	—	—
725	289.051	23	—	91	237.100	96	220.100	—	131	09
362	93.668	33	—	37	152.500	23	55.600	—	—	—
49	1.143	79	—	183	310.550	90	159.900	—	—	—
24.273	12.161.783	19	298.400	2.132	6.633.740	1.145	3.414.700	—	4.249.499	60

Zamknięcie rachunków

z dniem 31.

I. Oddział

W Y D A T K I		Waluta koronowa	
Kupony od listów zastawnych		5,610,103	50
Podatek rentowy od wypłaconych kuponów		27,121	84
Saldo zysku z oddziału hipotecznego		506,231	—
		<hr/>	
		5,143,456	34

II. Oddział

Kupony od obligacyj komunalnych III. i IV. Emisyi		1,076,407	50
Podatek rentowy od wypłaconych kuponów		5,430	90
Należyłość stemplowa od wymagalności kuponowej		2,773	02
Saldo zysku z oddziału komunalnego		97,806	13
		<hr/>	
		1,182,417	55

III. Oddział

Kupony od obligacyj kolejowych		1,121,512	—
Podatek rentowy od wypłaconych kuponów		5,625	97
Saldo zysku z oddziału kolejowego		37,864	36
		<hr/>	
		1,165,002	33

IV. Oddział

Procenta :			
a) z rachunków bieżących	240,479-99		
b) z rachunków przekazowych	159,056-77		
c) z wkładek oszczędności	643,332-11		
d) z własnych asygnat kasowych	44,567-96		
e) z wylosowanych własnych 3% bonifikacya	32,619-98	1,120 056	81
Straty z oddziału bankowego: a) na wekslach	51,771-66		
b) na dłużnikach	17,220-—		
c) na udziałach w Tow. hand. i prz.	21,050-—	90,041	86
Podatek rentowy od procentów z asyg. kas. i wkładek	13,927	13,927	70
Saldo zysku z oddziału bankowego		1,765,620	01
		<hr/>	
		2,989,646	18

zysków i strat

Grudnia 1908

hipoteczny.

DOCHODY		Waluta koronowa	
Procenta od pożyczek w listach zastawnych		5,610.103	50
Procenta zwłoki od tychże pożyczek i prowizye różne		78 478	86
Dodatek na koszta adm. tychże pożyczek		375.068	89
Z zadawnienia kuponów płatnych w r. 1905		4.128	25
Dochody z efektów rezerwy hipotecznej		75 676	84
		<u>6,143.456</u>	<u>34</u>

komunalny.

Procenta od pożyczek w obligacjach komunalnych I., II., III. i IV. Emisji		1,076.407	50
Procenta zwłoki od tychże pożyczek		3.215	13
Dodatek na koszta adm. tychże pożyczek		67.318	76
Z zadawnienia kuponów płatnych w r. 1905		282	—
Dochody z efektów rezerwy komunalnej		35.194	16
		<u>1,182.417</u>	<u>55</u>

kolejowy.

Procenta od pożyczek w obligacjach kolejowych		1,121.512	—
Dodatek na koszta adm. tychże pożyczek		40.744	59
Dochody z efektów rezerwy kolejowej		2.745	74
		<u>1,165.002</u>	<u>33</u>

bankowy.

Procenta :			
a) od weksli i warrantów	1,476.786	46	
b) od pożyczek melioracyjnych, inwestycyjnych oraz rachunków pokrytych efektami	539.300	15	
c) przelew z oddziałów emisyjnych zwyżek w pokryciu kuponów	88.014	84	
Prowizye i komisowe		208.631	40
Dochód z efektów własnych :			
z kuponów	418.380	12	
z różnicy kursu	209.787	96	
Dochód z udziałów w Towarz. handl. i przemysł.		48.745	25
		<u>2,989.646</u>	<u>18</u>

Ogólne zamknięcie

za rok

W Y D A T K I

Waluta
koronowa

Koszta handlowe:

a) Płace i wynagrodzenia	K	558.394.41		
b) Dyety i koszta podróży Rady nadzorczej i Komisji kontrolującej	"	25.391.06		
c) Fundusz emerytalny i emerytury:				
zwyczajne wydatki	K	21.361.55		
nadzwyczajny wydatek za r. 1908	"	50.000.—		
d) Zwroty Wydziałowi krajowemu	"	235.694.31		
e) Koszta ogólne i wydatki administracyjne	"	200.176.10		

1,091.017 43

Podatki, opłaty stemplowe i należności rządowe . . . . .

256.124 86

Odpisanie:

na amortyzację ruchomości				
-------------------------------------	--	--	--	--

10.000 —

Zysk do rozdziału . . . . .

1,050.379 71

2,407.521 50

Bilans Banku krajowego Królestwa Galicyi

z dniem 31. Gru-

S t a n c z y n n y

Waluta
koronowa

Kasa :

w Banku we Lwowie	K.	812.559·29		
w Filii w Krakowie.	"	404.697·63		
w Zastępstwach	"	268.028·15		
			1,485.285	07

Efekta rezerwy hipotecznej	K.	2,204.000·—		
Efekta rezerwy komunalnej	"	1,018.000·—		
Efekta rezerwy kolejowej	"	90.000·—	3.312.000	—
Efekta funduszu emerytalnego			769.788	99
Efekta własne, eskontowane i w komisie			16,712.150	57

Pożyczki emisyjne :

w 4% i 4½% listach zastawnych :

kapitał bieżący	K.	141,531.634·51		
kapitał zalegający	"	222.228.67	K. 141,753 863·18	

w obligacjach komunalnych I., II., III. i IV. emisji :

kapitał bieżący	K.	27,018.133·39		
kapitał zalegający	"	33·811·59	K. 27,051.944 98	

w 4% obligacjach kolejowych kapitał bież.	"	32,564.188·64	201,369.996	80
---	---	---------------	-------------	----

Pożyczki w gotówce: melioracyjne	K.	43.874·69		
inwestycyjne	"	6,403.547·97	6,447.422	66

Weksle			36,950.355	54
------------------	--	--	------------	----

Zaliczki na zastaw efektów			126.649	43
--------------------------------------	--	--	---------	----

Rachunek bieżący, pokryty efektami			4,132.800	20
--	--	--	-----------	----

Dłużnicy w rachunku bieżącym			14,249.776	52
--	--	--	------------	----

Udziały w Towarzystwach handlowych, przemysłowych i innych			681.355	—
--	--	--	---------	---

Ruchomości z roku 1907	K.	22.785·82		
dokupno w roku 1908	"	4.511·35	K. 27.297.17	

amortyzacya w roku 1908	"	10.000·—	17.297	17
-----------------------------------	---	----------	--------	----

Różne rachunki :

z oddziału hipotecznego	K.	672.628·34		
z oddziału komunalnego	"	41.926·16		
z oddziału kolejowego	"	1.900·—		
z oddziału bankowego	"	954.115·91	1,670.570	41

287,925.448   36

We Lwowie, dnia

C. k. Radca Dworu i Komisarz rządowy :

Jan Kild.

Rada Nadzorcza :

X. hr. Scipio Dr. Stefan Fedak Karol Schayer.

i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem

dnia 1908 roku.

S t a n b i e r n y

Waluta
koronowa

Kapitał zakładowy		15,000 000	
Rezerwy łącznie z przypadającą częścią zysku 1908:			
fundusz rezerwowy (§. 101 stat. ust. c.)	K. 2,588.657-94		
rezerwa oddziału hipotecznego	„ 2,235.643-12		
rezerwa oddziału komunalnego:	„ 1,032.639-82		
rezerwa oddziału kolejowego	„ 90.700-16	5,947.631	04
Fundusz emerytalny		769.788	99
Emisye Banku:			
4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne	K. 115,976.600-—		
4 ¹ / ₂ „ listy zastawne	„ 25,969.100-—		
4 ¹ / ₂ „ i 4 ⁰ / ₁₀₀ obligacye komunalne III. i IV. emisyi	„ 27,120.800-—		
4 ⁰ / ₁₀₀ obligacye kolejowe	„ 32,533.500-—	201,600.000	—
Wylosowane efekta własnych emisyj:			
4 ⁰ / ₁₀₀ i 4 ¹ / ₂ „ listy zastawne	K. 1,163.700-—		
obligacye komunalne II. III. i IV. emisyi	„ 51.400-—		
4 ⁰ / ₁₀₀ obligacye kolejowe	„ 18.200-—	1,233.300	—
Kupony w obiegu:			
od listów zastawnych	K. 1,414.295-89		
od obligacyj komunalnych	„ 8.912-30		
od obligacyj kolejowych	„ 8.168-—	1,431.376	39
Obce kapitały:			
asygnaty, czeki i wkładki oszczędności	K. 23,598.052-87		
wierzyciele w rachunku bieżącym	„ 23,981.397-07	47,579.449	94
Lokacye Zastępstw		536.903	25
Giro-obligo		11,459.614	69
Różne rachunki:			
z oddziału hipotecznego	K. 302.302-16		
z oddziału komunalnego	„ 6.440-01		
z oddziału bankowego	„ 403.474-61	712.216	78
Procenta przenośne:			
z oddziału hipotecznego	K. 413.051-97		
z oddziału komunalnego	„ 542.930-28		
z oddziału kolejowego	„ 650.976-83		
z oddziału bankowego	„ 48.208-20	1,655.167	28
Czysty zysk:			
rozdzielony w myśl §. 101 st.			
40% na fundusz inwestycyjny	K. 420.151-88		
30% na fundusz rezerwowy	„ 315.113-92		
20% na rezerwę oddziału hipotecznego	„ 210.075-94		
10% na rezerwę oddziału komunalnego	„ 105.037-97	K. 1,050.379-71	
Depozyta:			
efekta zaliczkowane	K. 227.920-—		
efekta, jako pokrycie rach. bież.	„ 24,868.697-40	K. 25,096.617-40	
efekta w przechowaniu		„ 34,568.063-01	
Razem		K. 59,664.683-41	
efekta winkulowane własnych emisyj		„ 22,696.100-—	
Ogółem		K. 82,360.783-41	
		287,925.448	36

31. Grudnia 1908.

Dyrekcya:

Dr. Zgórski

Dr. Domaszewski

Dr. Milewski.

Naczelný buchalter:

Majewski.

Bilans krajowego funduszu inwestycyjnego

z dniem 31. grudnia 1908.

Stan czynny	Koron	Stan bierny	Koron
Kasa Banku krajowego	555.724 88	Dotacya :	
Pożyczki 2	160.000 —	Z czystego zysku Bku . 728.203.12	
Udziały 1	20.000 —	„ „ Funduszu 2.627.25	730.830 37
Pozyoa przenośna	360 —	Rezerwa Funduszu	5.254 51
	736.084 88		736.084 88

We Lwowie, dnia 31. grudnia 1908.

Za zgodność

Majewski

naczelný buchalter Banku krajowego.

Czyżewski

adjunkt Banku kraj.-prowadzący rachunkowość Funduszu.

Zamknięcie rachunków strat i zysków

z dniem 31. grudnia 1908.

Wydatki	Koron	Dochody	Koron
Prowizya Banku krajowego	385 06	Odsetki pobr. od lokacyi w Bku kr.	7.304 70
Koszta ogólne	24 55	Odsetki pobr. od dłużników	986 67
Zysk w roku 1908:			
1/3 na przyrost dotacyi . 2.627.25			
2/3 na rezerwę Funduszu . 5.254 51	7.881 76		
	8.291 37		8.291 37

Zarząd i funkcyonaryusze

BANKU KRAJOWEGO

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

RADA NADZORCZA

Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

Prezes:

Gorayski August, właściciel dóbr, Członek Izby Panów, Poseł na Sejm krajowy, Komandor orderu Leopolda i wielkiego krzyża papieskiego orderu św. Grzegorza, Prezes galicyjskiego Towarzystwa naftowego, Prezes Rady powiatowej w Krośnie, Kurator krajowej szkoły tkackiej w Krośnie, Członek kraj. Komisyi przemysłowej i krajowej Rady górniczej, Prezes galicyjskiego Karpackiego Towarzystwa dawniej Bergheim & Mac Garvey, Członek Komitetu dla spraw chowu koni, Prezes krośnieńskiego Wydziału okręgowego gal. Tow. kred. ziemskiego, Prezes Gal. Towarzystwa magazynowego dla produktów naftowych, Członek Rady nadzorczej Towarzystwa dla handlu, przemysłu i rolnictwa.

Wiceprezesi:

Jędrzejowicz Stanisław, właściciel dóbr, poseł na Sejm kraj., Kawaler orderu Leopolda, Prezes Rady pow. w Rzeszowie, Zastępca Członka Wydziału krajowego, Prezes rzeszowskiego Wydziału okręgowego galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Członek krajowej Rady kolejowej i krajowej komisji dla spraw rolniczych.

Laskowski Kazimierz, właściciel dóbr, c. k. Radca dworu, c. i k. Podkomorzy, Komandor orderu Franciszka Józefa z gwiazdą, Kawaler orderu Leopolda Poseł na Sejm krajowy, Członek Wydziału Rady powiatowej w Sanoku, Członek Rady Zawiadowczej Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie, Wiceprezes Rady zawiadowczej kolei lokalnej Chabówka-Zakopane, Członek Wydziału Ligi pomocy przemysłowej.

Członkowie:

Fedak Jan Stefan, doktor praw, adwokat krajowy, Radca metropolit. ordynaryatu, Dyrektor Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń i wzaj. kredytu „Dniestr“, Członek Rady zawiadowczej „Narodnej Torhowli“.

Kolischer Henryk, doktor praw, właściciel dóbr i fabryki papieru w Czerlanach, Poseł na Sejm krajowy i do Rady państwa, Komandor orderu Franciszka Józefa i Kawaler orderu żelaznej korony III. kl., Radca komercyjny, Członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Członek krajowej komisji dla spraw przemysłowych i krajowej rady kolejowej, Członek Rady powiatowej grodeckiej, Członek Towarzystwa Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Członek Wydziału Centralnego związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego.

Maryewski Franciszek, Dyrektor zakładów fabrycznych, Burmistrz m. Podgórze, Poseł

na Sejm krajowy, kawaler orderu Franciszka Józefa i orderu żelaznej korony III. kl., Członek Rady powiatowej wielickiej, Prezes Wydziału Kasy oszczędności m. Podgórze.

Moysa-Rosochacki Stefan, właściciel dóbr, Poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa, Komandor orderu Franciszka Józefa z gwiazdą, Prezes Wydziału Rady powiat. w Śniatynie, honor. obywatel miast: Śniatyna, Kołomyi, Kut, Zabłotowa i Peczeniżyna, Sądowy oceniiciel dóbr, Członek Śniatyńskiego Wydziału okręgowego galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Prezes Wydziału powiat. Kasy Oszczędności w Śniatynie. Członek c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

Paszkowski Franciszek, właściciel dóbr, doktor praw, adwokat krajowy, Kawaler orderu żelaznej korony III. kl., Dyrektor referen

Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń i Tow. Wzajemnego Kredytu w Krakowie, Członek Wydziału Rady powiatowej w Krakowie, Członek krakowskiego Wydziału okręgowego Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Członek Rady Nadzor. Banku ziemskiego w Krakowie.

Schayer Karol, ces. Radca, kupiec, właściciel realności, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Cenzor Banku austro-węgiersk., Członek krajowej Komisji przemysłowej, Członek Rady miejskiej we Lwowie, Fachowy sędzia obywatelski przy

c. k. Sądzie krajowym we Lwowie, Członek Wydziału kraj. stowarzyszenia czerwonego krzyża, Członek Rady Nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie, Członek kuratorji Fundacji im. Domsa.

Scipio hr. Karol, właściciel dóbr, Członek Rady Nadzorczej Banku melioracyjnego we Lwowie, Członek Rady nadzorczej Związku handlowego kółek rolniczych w Krakowie

Średniawski Andrzej, właściciel realności, Poseł do Rady Państwa, Wiceprezes Rady powiatowej myślenickiej.

Zastępcy:

Brunicki br Adolf, właściciel dóbr, Kawaler orderu Leopolda, Poseł na Sejm krajowy, Prezes Wydziału Rady powiatowej grodeckiej, Członek Komisji krajowej dla spraw rolniczych, Członek grodeckiego Wydziału okręgowego gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Zastępca członka c. k. Dyrekcji Gal. funduszu propinacyjnego.

Łoziński August, doktor praw, adwokat kraj., Członek Wydziału Izby adwokatów

Zastępca Syndyka Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Schnell Oskar, właściciel dóbr, Poseł na Sejm krajowy, Wiceprezes Rady powiatowej złoczowskiej, Wiceprezes złoczowskiego Wydziału okręgowego Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Członek Komitetu c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

Schulz Jan, Architekt, Członek Towarzystwa Gal. Kasy oszczędności, Członek Kuratorji Fundacji im. Domsa.

Komisya kontrolująca:

Prezes:

Scipio hr. Karol, j w

Członkowie:

Fedak Jan Stefan, Dr. j. w.

Schayer Karol, j. w.

Zastępca:

Jędrzejowicz Stanisław, j. w.

Komisarz rządowy:

Hild Jan, c. k. Radca dworu, Komandor orderu Franciszka Józefa z gwiazdą, Kawaler orderu Leopolda i orderu żel. korony III. klasy, Prezes komisji dla teoretycznych egzaminów rządowych (oddział dla umiejętności politycznych).

Zastępca:

Kunz Karol, doktor praw, c. k. Radca dworu.

Komisarz krajowy:

Pilat Tadeusz, doktor praw, c. k. Radca dworu, Komandor orderu Franciszka Józefa, Kawa-

ler orderu żel. kor. III. kl., Poseł na Sejm krajowy, Członek c. k. Akademii umiejętności w Krakowie, Zastępca Marszałka krajowego, Komisarz egzaminacyjny dla teoretycznych egzaminów rządów. (oddział umiejętności politycznych), Członek Komitetu i członek honorowy c. k. gal. Towarz. gosp., Wiceprezes c. k. krajowej Komisji agrarnej, Członek c. k. Państwowej Komisji rolniczej i przemysłowej, Członek c. k. Komisji dla regulacji rzek w Galicyi tudzież krajowej Komisji dla spraw rolniczych, Członek Wydziału kraj. Stow. czerw. krzyża w Galicyi, Wiceprezes Rady wykonawczej „Macierzy Pol-

skiej", Członek Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych, Prezes Rady zawiadowczej Kolei lokalnej Delatyn-Kolomyja-Stefanówka.

Zastępca :

Ekielski Józef, doktor praw, emer. Radca Wydziału kraj., Kawaler orderu Franciszka

Józefa, Asesor galic. Zakładu ciemnych we Lwowie, Wiceprezes Rady Nadzorczej Banku zaliczkowego we Lwowie i Wiceprezes Rady nadzorczej Kolei lokalnej Piła-Jaworzno.

Dyrekcya :

Dr. Zgórski Alfred

Dr. Domaszewski Wacław.

Dr. Milewski Józef.

Komitet doradczy

dla zarządu krajowym funduszem inwestycyjnym.

Przewodniczący :

Jahl Władysław, doktor praw, adwokat krajowy, Poseł na Sejm krajowy, Członek Wydziału krajowego, Wiceprezes krajowej Komisji dla spraw przemysłowych, Przewodniczący krajowej Rady górniczej, Członek Wydziału Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Członek Krajowej Rady szkolnej, Członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego, Członek Rady zawiadowczej fundacji Stanisława hr. Skarbka.

Członkowie :

Brunicki br. Adolf, j. w.

Dąbski Stanisław, doktor praw, właściciel dóbr, Poseł na Sejm krajowy, Członek Wydziału krajowego, Komandor orderu Franciszka Józefa, Członek c. k. krajowej Komisji agrarnej, i krajowej Komisji dla spraw rolniczych, Członek Rady powiatowej rzeszowskiej.

Schayer Karol, j. w.

Stesłowicz Władysław, doktor praw, Sekretarz Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Członek Rady szkolnej krajowej, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Członek Rady miejskiej we Lwowie, Członek krajowej Komisji dla spraw przemysłowych, Wiceprezes Rady Nadzorczej Gal. Kasy zaliczkowej, Członek Wydziału Centralnego Związku galic. przemysłu fabrycznego, Członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego, Spółki fakturowej i Banku kupieckiego.

Wezelak Józef, właściciel fabryki, ces. Radca, członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, członek Rady miejskiej, członek krajowej komisji dla spraw przemysłowych, członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego we Lwowie, Prezes Rady nadzorczej Towarzystwa stolarzy we Lwowie, Cenzor Galic. Kasy oszczędności we Lwowie, Członek kuratorji fundacji im. Domsa, zastępca członka Rady zawiadowczej fundacji im. Stanisława hr. Skarbka.

Zamojski hr. Franciszek, inżynier górniczy, właściciel kopalni nafty, Dyrektor krajowego Związku producentów ropy we Lwowie, Poseł na Sejm krajowy, Członek krajowej Rady górniczej, Wiceprezes Rady powiatowej drohobyckiej, Członek Wydziału galic. Towarzystwa naitowego.

Sekretarz :

Dr. Rużycki Julian.

KOMITET CENZORÓW

dla działu wekslowego.

- Baczewski Józef**, ces. Radca, właściciel fabryki, c. k. nadw. dostawca, Cenzor Banku austro-węgierskiego.
- Bardasz Ferdynand Stanisław**, kupiec, Członek Rady miejskiej i Izby handlowej i przemysłowej, asesor Instytutu ubogich chrześcian we Lwowie, Cenzor Gal. Kasy oszczędności we Lwowie.
- Brycezyński Stanisław**, właściciel dóbr, Poseł na Sejm krajowy, Prezes c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, Komandor orderu Franciszka Józefa z gwiazdą, Członek Dyrekcji gal. funduszu propinac., Członek Komisji krajowej dla spraw rolniczych, Prezes Kontrolującej Rady Nadzorczej Gal. Tow. kred. ziemskiego, Członek kuratorji Akademii rolniczej w Dublinach.
- Ciuchciński Stanisław**, przemysłowiec, Prezydent m. Lwowa, Poseł na Sejm krajowy, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Członek Towarzystwa Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Członek Wydziału krajowego Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża, Członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego, Członek Rady zawiad. fundacyi hr. Skarbka, Wiceprezydent Ligi Pomocy przemysłowej we Lwowie.
- Dische Jakób B.**, przemysłowiec, właściciel realności, Członek Wydziału lwowskiej Izby kupieckiej.
- Długoszowski Bolesław**, inżynier, właściciel dóbr, Sądowy oceniciel realności i zaprzysiężony detaksator dóbr, Członek Rady zawiadawczej I. Gal. Towarzystwa akcyjnego dla przemysłu chemicznego, Cenzor Galic. Kasy oszczędności we Lwowie, Wiceprezes Wydziału Gal. Izby inżynierskiej.
- Getritz Aleksander**, introligator, właściciel realności, Członek Rady miejskiej i Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, I. Wiceprezes Rady nadzorczej Muzeum przemysłow. miejsk. we Lwowie, Prezes Rady Nadzorczej Galicyjskiej Kasy zaliczkowej, Wiceprezes Tow. wzajemn. kredytu we Lwowie, Cenzor Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Asesor Zakładu gauchoniemych we Lwowie, Członek Wydziału Ligi pomocy przemysłowej i Rady Nadzorczej Spółki fakturowej we Lwowie.
- Gubrynowicz Władysław**, ces. Radca, właściciel realności, współwłaściciel firmy „Gubrynowicz i Schmidt“, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie krajowym we Lwowie i znawca dla spraw ochronny prawa autorstwa, Członek Rady miejskiej, Prow Przewodniczący Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie, Członek Towarzystwa i Cenzor Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Rewident Gal. Towarzystwa muzycznego we Lwowie, Członek kuratorji fundacyi im. Domsa, Asesor gal. Zakładu ciemnych we Lwowie.
- Langie Tadeusz**, właściciel dóbr, Prezes komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli niższych szkół rolniczych, Członek c. k. galic. Towarz. gospodarskiego we Lwowie, Członek Komisji kraj. dla spraw rolniczych.
- Lilien Adolf**, doktor praw, współwłaściciel domu bankowego pod firmą „Sokal & Lilien“,
- Radca ces., Członek Wydziału Galic. Kasy oszczędności, Członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie krajowym we Lwowie, Cenzor Banku austro-węgierskiego i Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Skarbnik centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego.
- Mochnacki Włodzimierz**, doktor praw, adwokat krajowy, Członek Rady dyscyplinarnej Lwowskiej Izby adwokackiej, Zastępca syndyka Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Zastępca dyrektora Banku zaliczkowego we Lwowie.
- Nebenzahl Samuel**, ces. Radca, kupiec, Fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie krajowym we Lwowie, Cenzor Banku austro-węg., Członek Wydz. lwow. Izby kupieck.
- Neumann Józef**, właściciel drukarni i litografii pod firmą „Piller, Neumann i Spółka“, ces. Radca, Członek Rady miejskiej Członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie krajowym we Lwowie, Prezes ogólnego gal. Stowarzyszenia pensyjnego we Lwowie, Członek Rady nadzorczej Gal. Kasy zaliczkowej we Lwowie, Członek Zarządu Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków, Członek Rady zawiadawczej kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych, Prezes Lwowskiego Towarzystwa właścicieli realności i Członek Rady nadzorczej miejskiego Muzeum przemysłowego, Zastępca Prezesa Towarzystwa Bursy im. H. Sienkiewicza.
- Rozwadowski Franciszek**, właściciel dóbr, Wiceprezes Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie, Członek Dyrekcji galic. funduszu propin., zastępca Członka c. k. krajowej Komisji agrarnej, Członek c. k. Tow. gospodarskiego galicyjsk., Prezes Rady zawiadawczej I. Gal. Tow. akc. dla przemysłu chemicznego we Lwowie i Rady nadzorczej Banku melioracyjnego we Lwowie, Członek Rady powiatowej kałuskiej, Członek Zarządu i Wydziału admin. Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków, Członek Towarzystwa Galic. Kasy oszczędności.
- Rucker Jan**, doktor filozofii, Radca ces., właściciel fabryk, Członek Rady miejskiej we Lwowie, Członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie kraj. we Lwowie, Członek Wydziału Centralnego Związku gal. przemysłu fabrycznego, Cenzor Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Członek Zarządu Lwowskiego Towarzystwa właścicieli realności j. w.
- Schnell Artur**, właściciel dóbr i browaru, Zastępca Prezesa Rady powiatowej brodzkiej i Zastępca Prezesa Izby handlowej i przemysłowej w Brodach, sądowy oceniciel dóbr, Prezes brodzkiego wydziału okręgowego Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego i Zastępca Prezesa Powiatowej Kasy oszczędności w Brodach.
- Vivien de Chateaubrun Jan**, właściciel dóbr, Dyrektor Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Poseł na Sejm krajowy, Komandor orderu Franciszka Józefa, Członek c. k. krajowej komisji agrarnej, Członek buczackiej Rady powiatowej, Wiceprezes c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

Wang Julian, inżynier, ces. Radca, Wiceprezes Rady zawiadowczej I. gal. Towarzystwa akcyjnego dla przemysłu chemicznego, Cenzor Gal. Kasy oszczędności we Lwowie i Banku austro-węgierskiego, Zastępca Członka Kuratorji fundacyi im. Domsa.

Wezelak Józef, j. w.

Winiarz Ludwik, kupiec, ces. Radca, fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie krajowym we Lwowie, Członek Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, Członek Rady nadzorczej Galic. Kasy zaliczkowej we Lwowie, Członek Lwowskiej Izby kupieckiej, Członek Wydziału i cenzor Galic. Kasy oszczędności we Lwowie.

Wiśniewski Leonard, właściciel dóbr, kopalń i fabryk, Prezes Rady powiatowej w Drohobyczu, Członek Izby handlowej i prze-

mysłowej we Lwowie, Członek krajowej Rady kolejowej, Sądowy oceniiciel dóbr, Członek c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, Członek Wydziału kraj. Towarzystwa naftowego.

Wittlin Bernard, doktor praw, adwokat krajowy, Prezes powszechnego Związku na własnej pomocy opartych galicyjskich stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Wixel Jakób, kupiec, ces. Radca, współwłaściciel firmy „Ozysasz Wixel i Syn“, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Członek Rady miejskiej we Lwowie, Członek Lwowskiej Izby kupieckiej, Fachowy sędzia obywatelski przy c. k. Sądzie kraj. we Lwowie.

1 miejsce nieobsadzone.

KOMITET CENZORÓW

dla działu interesów ze Stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarczemi.

Adam Ernest, doktor praw, Dyrektor Akcyjnego Banku Związkowego i gal. Kasy zaliczkowej we Lwowie, Poseł na Sejm kraj., Sekretarz Wydziału Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, Członek Rady miejskiej we Lwowie, Członek Rady nadzorczej Banku ziemskiego w Łańcucie, Członek Wydziału Ligi pomocy przemysłowej we Lwowie, Wiceprezes Towarzystwa Szkoły ludowej.

Biechoński Wojciech, Dyrektor Akcyjnego Banku związkowego, Prezes Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Członek krajowej Komisji przemysłowej, Członek Rady miejskiej we Lwowie, Prezes Rady nadzorczej Towarzystwa dla handlu, przemysłu i rolnictwa we Lwowie, Członek Wydziału Ligi pomocy przemysłowej.

Deskur Jan, doktor praw, Dyrektor Banku parcelacyjnego we Lwowie.

Fedak Stefan Jan, Dr., j. w.

Kamocki Franciszek, lustrator Związku stow. zarobk. i gospodarczych.

Kulaczkowski Jarosław, doktor praw, Dyrektor kier. Tow. wzaj. ubezpieczeń i wzajemnego kredytu „Dniestr“ we Lwowie, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Członek Wydziału Gal. Kasy oszczędności we Lwowie, Wiceprezes kraj. Związku kredyt. „Sojuz“, wiceprezes Rady nadzorczej kraj. Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie.

Lechowski Wiktor, doktor medycyny, Dyrektor Tow. zaliczkowego w Drohobyczu, Wiceprezes Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Łaski Kazimierz, c. k. Nadradca Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie, Prezes Rady Nadzorczej Tow. zaliczkowego urzędników pocztowych we Lwowie, Członek Wydziału Związku stow. zarobk. i gosp., Członek Rady zawiadowczej Akcyjnego Banku związkowego i wiceprezes Rady Nadzorczej ogóln. galic. Stowarzyszenia pensyjnego we Lwowie.

Łaszcz Tomasz, właściciel kopalń, Dyrektor Towarzystwa dla handlu, przemysłu i rolnictwa we Lwowie.

Oleśnicki Eugeniusz, doktor praw, adwokat kra-

jowy, Poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa, Komandor orderu Franciszka Józefa, Wiceprezes Rady powiatowej stryjskiej, Członek Rady nadzorczej Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń i wzaj. kredytu „Dniestr“ we Lwowie.

Sajewicz Omelan, Rewizor Kraj. Związku kredytowego „Sojuz“.

Szczepański Piotr, właściciel dóbr, Dyrektor Akcyjnego Banku związkowego we Lwowie, Członek tłumackiego Wydziału okręgowego Gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Członek c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, Członek Wydziału tłumackiej Rady powiatowej, Kurator krajowej szkoły kołodziejskiej i cieślińskiej w Tłumaczu.

Szydłowski Wenanty, Dyrektor krajow. Związku przemysłowego we Lwowie, Sekretarz Wydziału Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, Członek Wydziału Ligi pomocy przemysłowej we Lwowie.

Terenkozy Władysław, właściciel realności, Dyrektor Banku zaliczkowego i Powiatowego Towarzystwa zaliczkowego i Powiatowego Wiceprezes Wydziału Związku stowarz. zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, Wiceprezes Rady zawiadowczej Akcyjnego Banku związkowego, I. Wiceprezydent Ligi Pomocy przemysłowej i Prezes Rady Nadzorczej Spółki fakturowej we Lwowie.

Todschilder Albin, Dyrektor I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Zastępca Członka Zarządu Zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków.

Ulmer Narcyz, Sekretarz Związku stowarzyszeń zarobkow. i gospodarcz., Członek kraj. komisji przemysł., Redaktor czasopisma „Odrodzenie“, Cenzor Galic. Kasy oszczędności we Lwowie, III. Wiceprezydent Ligi pomocy przemysłowej, Wiceprezes Rady nadzorczej Banku parcelacyjnego, Członek Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie.

Wittlin Bernard, j. w.

Wolf Józef, sekretarz powszechnego Związku na własnej pomocy opartych galicyjskich stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Syndycy :

Sołojow Tadeusz, doktor praw, adwokat krajowy.

Godlewski Włodzimierz, doktor praw, adwokat krajowy.

URZĘDNIICY

Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

- Majewski Michał**, Naczelny Buchalter i Prokurzysta.
- Dr. Małaczyński Aleksander**, Wice-Dyrektor i Naczelnik Oddziału hipotecznego, Prokurzysta.
- Padewski Józef**, Wice-Dyrektor i Naczelnik Oddziału bankowego, Prokurzysta.
- Stachiewicz Ludwik**, Naczelnik Likwidatury hipotecznej i Prokurzysta.
- Karłowski Stanisław**, Naczelnik i Firmant Filii, extra statum.
- Kozakiewicz Leon**, Zastępca Naczelnego Buchaltera.
- Dr. Drohojowski hr. Jan**, Sekretarz Dyrekcji i Rady i Prokurzysta.
- Erlacher Waleryan**, Naczelnik Likwidatury i Prokurzysta.
- Kossak Stefan**, Naczelnik Likwidatury i Prokurzysta.
- Nartowski Antoni**, Kasyer Zakładu głównego i Prokurzysta.
- Łoziński Roman**, Starszy referent hipoteczny i Prokurzysta.
- Krzyszkowski Ignacy**, Starszy referent hipoteczny.
- Świeżawski Stefan**, Starszy referent hipoteczny.
- Pieńczykowski Stanisław**, Starszy saldokontysta.
- Armółowicz Jan**, Zastępca Naczelnika i Prokurzysty Filii.
- Hamerski Maryan**, Starszy likwidator.
- Woyciechowski Julian**, Referent szacunkowy.
- Kövess Aleksander**, Starszy rewident.
- Rump Fryderyk**, Starszy likwidator.
- Królikowski Alojzy**, „ „
- Narajewski Włodzimierz**, Referent hipoteczny.
- Dr. Rużycki Julian**, Sekretarz Banku i Prokurzysta.
- Reiner Juliusz**, Starszy korespondent.
- Trzebiński Emil**, Starszy likwidator.
- Wilusz Tadeusz**, Starszy likwidator.
- Krug Emil**, Starszy korespondent.
- Grollé Józef**, „ „
- Późniak Zygmunt**, Starszy likwidator.
- Dr. Szpor Łucyan**, Sekretarz oddz. hipotecznego.
- Dzikowski Maryan**, Starszy ekspedytor.
- Gajewski Maceli**, Likwidator.
- Wolski Jan**, Saldokontysta.
- Jaszek Józef**, Likwidator.
- Pizar Władysław**, Referent hipoteczny.
- Wisłocki Włodzimierz**, Likwidator.
- Osberger Stanisław**, Rewident.
- Kocowski Teofil**, Likwidator.
- Burezak Antoni**, Referent hipoteczny.
- Brandys Józef**, Saldokontysta.
- Łaszowski Zygmunt**, Referent hipoteczny.
- Jaroszyński Stanisław**, Sekretarz oddz. bank.
- Rakowski Tadeusz**, Likwidator.
- Kiełbusiewicz Kazimierz**, Kasyer efektów.
- Dr. Szenk Mieczysław**, Referent hipoteczny.
- Borkowski Kazimierz**, kierownik ekspedytu hipotecznego.
- Frajdenberg Władysl.**, Saldokontysta.
- Jenik Władysław**, Referent hipoteczny.
- Wiewiórowski Teodozjusz**, Kasyer Filii.
- Kretschmer Józef**, Adjunkt I. kl.
- Bastgen Bruno**, „ „
- Sadowski Leon**, „ „
- Woycikiewicz Kazim.**, „ „
- Gonet Franciszek**, „ „
- Rieger Stefan**, „ „
- Brodacki Władysław**, Lustrator stowarzyszeń zarob. i gosp., extra statum.

Ropicki Leon,	Adjunkt I. kl.
Kotowicz Teodor,	" "
Czyżewski Jan,	" "
Dragowski Zygmunt,	" "
Łukasiewicz Zygmunt,	" "
Dr. Sawczak Juliusz,	" "
Mieszkowski Witold,	" "
Bazal Antoni,	" "
Łazica Stanisław	" "
Drzewicki Józef,	" "

Sawczyński Włodzimierz,	Adjunkt II. kl.
-------------------------	-----------------

Minnicki Władysław,	" "
Murezyński Władysław	" "
Czapelski Hilary	" "
Friedlein Stefan,	" "
Malezyński Bolesław,	" "
Jamrógiewicz Zygmunt,	" "
Skórczewski Stanisław,	" "
Makowski Józef,	" "
Krzyżanowski Franciszek	" "
Romaszkan Artur,	" "
Szotaraki Ignacy,	" "
Bizański Władysław,	" "
Szymala Zygmunt,	" "
Klimowicz Jan	" "
Skalski Witold,	" "
Nowakowski Jan,	" "
Bialikiewicz Józef,	" "
Ruckgaber Maryan,	" "

Haniszewski Jan,	Ekspedyent.
Mally Kamil,	Asystent.
Harnwolf Artur,	"
Holski Kazimierz,	"

Pawlikowski Adam,	Asystent.
Walezak Mieczysław,	"
Czapeczyński Witold,	"
Ziemiański Michał,	"
Dobrzański Władysław,	"
Schmidt Władysław,	"
Górak Józef,	"
Hoszowski Wiktor,	"
Bukewski Włodzimierz,	"
Niemczynowski Stefan,	"
Bielecki Stanisław,	"
Prokopowicz Maryan,	"
Stréer Zygmunt,	"
Dr. Niżyński Kazimierz,	"
Riedl Roman,	"
Terlikiewicz Lucyan,	"
Sytnik Franciszek,	"
Michalowski Kazimierz,	"
Bilikowski Aleksander	"
Dębski Franciszek,	"
Bobrownieki Gustaw	"
Łuczkiwicz Mieczysław,	"
Br. Horoch Eustachy,	"
Grodyński Tadeusz,	"

Zarzycki Edward,	Praktykant.
Wiesiołowski Roman,	"
Korolewicz Władysław,	"
Argasiński Tadeusz,	"
Szczyrba Jan,	"
Abłamowicz Tadeusz,	"
Chruszczewski Alfred,	"
Kamiński Jan,	"
Osuchowski Tadeusz,	"
Zaczek Stanisław,	"

FILIA BANKU W KRAKOWIE

Otwarta 1. stycznia 1895.

Komitiet nadzorczy:

Członkowie:

Scipio hr. Karol, j. w., przewodniczący.

Federowicz Jan Kanty, Radca cesarski, właściciel firmy „J. Federowicz“, Poseł na Sejm kraj., Radca miejski, Wiceprezes Izby handlowej i przemysłowej, Członek Rady nadzorczej Związku handlowego Kółek rolniczych, Członek Wydziału Kasy oszczędności m. Krakowa, Radca krakowskiej Kongregacji kupieckiej, Fachowy sędzia obywatelski c. k. Sądu handlowego w Krakowie, Członek Komitetu Tow. opieki szpitalnej dla dzieci, Prezes Rady nadzorczej Spółki fakturowej w Krakowie,

Prezes Rady nadzorczej centralnego Towarzystwa handlowego w Krakowie.

Szarski Henryk, doktor praw, c. k. Radca komercyalny, I. Wiceprezydent m. Krakowa, właściciel realności i firmy „Szarski i Syn“, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Członek Wydziału powiatowej Kasy oszczędności w Krakowie, Członek wielkiego Wydziału miejskiej Kasy Oszczędności, Radca krakowskiej Kongregacji kupieckiej, Członek kraj. Komisji przemysłowej i państw. Rady kolejowej.

Zastępca:

Michalski Jerzy, doktor praw, c. k. profesor nauki skarbowości i austr. ustawodawstwa skarbowego na Uniwersytecie Jagiel., Członek c. k. Komisji egzaminacyjnej Oddziału politycznego, b. c. k. Sekretarz skarbu, Docent kursu abiturjentów Akademii handlowej, Członek Rady nadzorczej Towarz. zalicz. i prezes Ochronki dla małych dzieci w Chrzanowie.

Naczelnik:

Karłowski Stanisław.

Komitiet Cenzorów

dla działu wekslowego:

Bazes Gustaw Gerson, właściciel realn. i firmy „W. Bazes“, Członek Izby handl. i przem., Członek wielkiego Wydziału Kasy oszczędności m. Krakowa.

Bober Jakób, właściciel realności, kupiec, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Członek Dyrekcji Towarz. kredytow. dla handlu i przemysłu, Cenzor Banku austro-węgierskiego.

Epstein Tadeusz, spółnik firmy „Blau & Epstein“, c. k. Radca komercyalny, spółnik i dyrektor fabryk „Stowarzyszenie przemysłowe dla wyrobów żelaznych i drucianych w Krakowie“ i „Walcownia w Borku fałęckim“, Członek Wydziału Centr. Związku galic. przemysłu fabrycznego we Lwowie, Delegat Izby handlowej i przemysłowej, Członek c. k. Komisji statystycznej w Ministerstwie handlu.

Adolf Falter, spółnik firmy „Falter & Dattner“ współwłaściciel dóbr, Członek Izby handlowej i przemysłowej.

Fritsch Herman, Radca cesarski, właściciel winnic i firmy „H. Fritsch“, honorowy obywatel Państwa węgierskiego, Cenzor Banku austro-węg., Fachowy sędzia obywatelski c. k. Sądu handlowego w Krakowie.

Holzer Zygmunt, Spółnik firmy „A. Holzer“, Członek Izby handl. i przem., Cenzor Banku austro-węg., Członek kraj. Komisji podatkowej we Lwowie.

Jawornicki Józef, Radca miejski, właściciel firmy „M. Jawornicki“, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Członek Wydziału powiatowej Kasy oszczędności w Krakowie, Członek wielkiego Wydziału Kasy oszczędności miasta Krakowa, Cenzor Ban-

ku austro-węg. i Filii Banku hipotecznego, Członek Wydziału Spółki kredytowej członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, Zastępca dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń i Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie.

Markus Karol, blacharz, Wiceprezes Rady nadzorczej Tow. kred. rękodzielników i przemysłowców w Krakowie, Cenzor Kasy oszczędności m. Krakowa, Wiceprezes Stowarzyszenia wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców, Członek Wydziału Tow. właśc. realności w Krakowie.

Matusiński Jacek, budowniczy, fachowy znawca sądowy dla spraw budownictwa, Radca Arcybractwa Miłosierdzia, Banku pobożnego i Wydziału gospodarczego Towarzystwa dobroczynności, Członek krajow. Tow. rybackiego w Krakowie, Cenzor Banku austro-węgierskiego, Kasy oszczędności m. Krakowa i powiatowej Kasy oszczędności.

Mendelsburg Zygmunt, spółnik firmy „Albert Mendelsburg“, Członek Izby handl. i przemysł., Cenzor i członek Wydziału Kasy oszczęd. m. Krakowa, Cenzor Banku austro-węgierskiego i powiat. Kasy oszczędności.

Mikucki Franciszek Esawery, aptekarz i członek farmaceutycznej Komisji egzaminacyjnej, Fachowy sędzia obywatelski c. k. sądu handlowego w Krakowie.

Rimler Henryk, fabrykant i właściciel realności, Członek Izby handlowej i przemysłowej,

Cenzor Kasy oszczędności m. Krakowa Członek Rady nadzorczej Spółki fakturowej w Krakowie.

Schwarz Henryk, Cesański Radca, kupiec, właściciel dóbr i realności, Radca miejski, Zastępca Dyrektora Kasy oszczędności m. Krakowa, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Starszy krakowskiej Kongregacji kupieckiej, Prezes Towarzystwa dobroczynności, Cenzor Banku austro-węgierskiego i powiatowej Kasy oszczędności.

Słonecki Zenon, właściciel dóbr, Dyrektor zastępca Towarz. ubezp. i Wzajemnego kredytu.

Sulikowski Aleksander, Radca miejski, zegarmistrz i właściciel realności, Członek Izby handlowej i przemysłowej, Prezes Rady nadzorczej Tow. kredytowego rękodzielników i przemysł., Cenzor Banku austro-węg., Członek wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności m. Krakowa, Członek Rady nadzorczej Spółki fakturowej w Krakowie.

Suski Wiktor, Radca cesarski, kupiec i właściciel realności, Radca miejski, Skarbnik krakowskiej Kongregacji kupieckiej, Członek Rady nadzorczej Tow. kred. rękodz. i przem. w Krakowie, fachowy Sędzia obywatelski c. k. Sądu handlowego w Krakowie, Cenzor Powiat. Kasy oszczędności.

Żeleński Ludwik, właściciel dóbr, Członek Komisji historii sztuk Akademii Umiejętności.

1 miejsce nieobsadzone.

Syndyk:

Bakowski Klemens, doktor praw, adwokat krajowy.

Urzędnicy Filii:

NACZELNIK:

Karłowski Stanisław, j. w.

ZASTĘPCA NACZELNIKA i PROKURZYSTA:
Armółowicz Jan, j. w.

ADJUNKCI:

- I. kl. **Gonet Franciszek**, j. w.
Kotowicz Teodor, j. w.
Mieszkowski Witold, j. w.
II. kl. **Friedlein Stefan**, j. w.
Skórczewski Stanisław, j. w.
Bizański Władysław, j. w.

KASYER FILII:

Wiewiórowski Teodozjusz, j. w.

ASYSTENCI:

- Mally Kamil**, j. w.
Walczak Mieczysław, j. w.
Górak Józef, j. w.
Dębski Franciszek, j. w.
Grodyński Tadeusz, j. w.

PRAKTYKANCI:

Wiesiołowski Roman, j. w.
Korolewicz Władysław, j. w.
woźnych.

ZASTĘPSTWA

Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

---

1. Okręg: **Biała** (bez okręgu sądowego Oświęcim)-**Żywiec**.

Zastępstwo: Pow. Towarzystwo zaliczkowe w Białej, Stow. zar. z ogr. poręką.

Otwarte 15. lipca 1904. Dyrekcya: Władysław Brodacki, Józef Grygierzec, Dr. Emilian Mrdacek. Komisarz bankowy: Dr. Jan Myciński. Zastępca: Józef Bobak.

---

2. Okręg: **Bóbrka**.

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Bóbrce, Stow. zarej. z nieogr. poręką.

Otwarte 24. kwietnia 1884. Dyrekcya: Dr. Tadeusz Gabryszewski, Teodor Brzuchowski i Kazimierz Pollo. Komisarz bankowy: Robert Adamski. Zastępca: Alfred Maly.

---

3. Okręg: **Bochnia**.

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Bochni.

Otwarte 3. Maja 1885. Dyrekcya: Karol Bondi, Zygmunt Rübenauber, Dr. Bolesław Nodzyński i Franciszek Rajca. Komisarz bankowy: Władysław Siemieński. Zastępca: Juliusz hr. Dębicki.

---

4. Okręg: **Bohorodczany**.

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Bohorodczanach.

Otwarte 7. sierpnia 1900. Dyrekcya: Józef Szeliński, Dr. Michał Ferensiewicz, Oleksa Barabasz, Józef Friedman i Tomasz Schweiner. Komisarz bankowy: Józef Szeliński. Zastępca: Teodor Pelewicz.

---

5. Okręg: **Borszczów**.

Zastępstwo: Powiatowa Kasa zaliczkowa i oszczędności w Borszczowie, Stow. zar. z ogr. poręką.

Otwarte 12. grudnia 1890. Dyrekcya: Edmund Dzierżek, Maryan Orłowski i Ludwik Przetocki. Komisarz bankowy: Edmund Dzierżek. Zastępca: Zygmunt Kościszewski.

6. Okręg: **Brody.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Brodach.

Otwarte 10. kwietnia 1894. Dyrekcya: Oktaw Sala, Fr. Haładewicz, Feliks West, Henryk Garwoliński i Maks Stryer. Komisarz bankowy: Oktaw Sala. Zastępca: Feliks West.

---

7. Okręg: **Brzesko.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Bzesku, Spółka zar. z odpow. nieogr.

Otwarte 4. stycznia 1894. Dyrekcya: Dr. Szymon Bernadzikowski, Dr. Piotr Górski i Zygmunt Cezar Sozański. Komisarz bankowy: Roman Filipkiewicz. Zastępca: Adam Marzec.

---

8. Okręg: **Brzeżany.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Brzeżanach.

Otwarte 11. kwietnia 1890. Dyrekcya: Ks. Teodor Korduba, Dr. Adam Kowenicki, Karol Wojciechowski, Dr. Stanisław Schätzel. Komisarz bankowy: Dr. Stanisław Schätzel. Zastępca: Józef Haber.

---

9. Okręg: **Brzozów.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Dynowie, Stow. zarej. z ogr. poręką.

Otwarte 17. listopada 1903. Dyrekcya: Władysław Biega, Adam Krynicki i Teodor Jüngst. Komisarz bankowy: Zdzisław Skrzyński. Zastępca: Ks. Gabryel Sałustowicz.

---

10. Okręg: **Buczacz.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Buczacz.

Otwarte 29. grudnia 1900. Dyrekcya: Ignacy Wachowicz, Dr. Izidor Ausschnitt i Mieczysław Burzyński. Komisarz bankowy: Maryan br. Błażowski. Zastępca: Dr. Edward Krzyżanowski.

---

11. Okręg: **Chrzanów.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Chrzanowie, Stow. zar. z ogr. odpow.

Otwarte 11. kwietnia 1896. Dyrekcya: Dr. Antoni Gaszyński, Józef Janowski i Dr. Władysław Majewski. Komisarz bankowy: Henryk Kowarzyk. Zastępca: Dr. Zygmunt Keppeler.

---

12. Okręg: **Cieszanów.**

Zastępstwo: Stowarzyszenie zaliczkowe w Lubaczowie, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 19. lutego 1884. Dyrekcya: Dr. Jakób Szłapa, Władysław Staniec i Gustaw Szopiński. Komisarz bankowy: Leon Mozyński. Zastępca: Saul Friser.

13. Okręg: **Czortków.**

Zastępstwo: Bank zaliczkowy w Czortkowie,
Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 18. lipca 1894. Dyrekcya: Ludwik Noss, i Wilhelm br. Lewartowski. Komisarz bankowy: Stanisław Czekoński. Zastępca: Władysław Zielonka.

14. Okręg: **Dąbrowa.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Dąbrowej,
Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 5. stycznia 1884. Dyrekcya: Ludwik Zakrzewski, Tadeusz Dybowski i Dr. Józef Datka. Komisarz bankowy: Włodzimierz Sroczyński. Zastępca: Stanisław Szpak.

15. Okręg: **Dębica** (okręg sądowy Dębica)- **Pilzno.**

Zastępstwo: Towarzystwo wzajemnego kredytu w Dębicy,
Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 11. lutego 1895. Dyrekcya: Stanisław Hubicki, ks. Eugeniusz Wolski i Herman Weis. Komisarz bankowy: Dr. Mikołaj hr. Rey. Zastępca: ks. Eugeniusz Wolski.

16. Okręg: **Dobromil.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Dobromilu,
Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 3. czerwca 1884. Dyrekcya: Michał Tustanowski, Leon Steciak i Jędrzej Robaczewski. Komisarz bankowy: Dr. Stefan Puchalski. Zastępca: Meilech Flugler.

17. Okręg: **Dolina.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Dolinie.

Otwarte 10. listopada 1897. Dyrekcya: Dr. Józef Dobrowolski, Dr. Wincenty Chmieliński i Dr. Stanisław Kotłowski. Komisarz bankowy: Dr. Stanisław Kotłowski. Zastępca: Stanisław Tarchalski.

18. Okręg: **Drohobycz-Sambor-Stary Sambor.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Drohobyczu,
Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 11. stycznia 1884. Dyrekcya: Dr. Wiktor Lechowski j. w., Jan Niewiadomski i Ignacy Wierzbicki. Komisarz bankowy: Juliusz hr. Bielski. Zastępca: Leonard Wiśniewski j. w.

19. Okręg: **Dukla.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Dukli,
Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 17. marca 1898. Dyrekcya: Franciszek Jarosz, Zdzisław Stoiński i Bojomić Eminowicz. Komisarz bankowy: Adam hr. Męciński. Zastępca: Tadeusz Peszyński.

20. Okręg: **Gliniany.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe na gliniański powiat sądowy w Glinianach, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 19. lutego 1884. Dyrekcya: Ks. Filemon Resztyłowicz, Andrzej Bałtarowicz i Dr. Jan Moch. Komisarz bankowy: Stanisław Tokarski. Zastępca: Dr. Jan Moch.

21. Okręg: **Gorlice.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Gorlicach.

Otwarte 23. września 1905. Dyrekcya: Ks. Bronisław Świeykowski, Dr. Franciszek Dziubeżyński i Jakób Aleksandrowicz. Komisarz bankowy: Józef Olszewski. Zastępca: Dr. Józef Radomyski.

22. Okręg: **Grybów.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Grybowie, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 15. lipca 1904. Dyrekcya: Zuzanna Jakubowska, Walenty Polniaszek i Józef Wincenty Mordarski. Komisarz bankowy: Józef Hodbot. Zastępca: Ignacy Pollak.

23. Okręg: **Horodenka.**

Zastępstwo: Kasa oszczędności w Horodence.

Otwarte 23. października 1897. Dyrekcya: Dr. Antoni Roszko, Ks. Edward Bładowski i Tytus Zulauf. Komisarz bankowy: Tytus Zulauf. Zastępca: Dr. Czesław Niewiadomski.

24. Okręg: **Husiatyn.**

Zastępstwo: Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe w Husiatynie, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 9. kwietnia 1896. Dyrekcya: Kazimierz Horodyski, Filip Kawalek i Czesław Świrski. Komisarz bankowy: Michał Zawadzki. Zastępca: Dr. Henryk Nathansohn.

25. Okręg: **Jarosław.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Jarosławiu, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 11. stycznia 1884. Dyrekcya: Waleryan Baczyński i Władysław Słoniewski. Komisarz bankowy: Ignacy Rychlik. Zastępca: Dr. Adolf Dietzius.

26. Okręg: **Jasło.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Jasle, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 11. kwietnia 1884. Dyrekcya: Dr. Roman Adamski, Izydor Bielicki i Marcin Kusiak. Komisarz bankowy: Alojzy Metzger. Zastępca: Dr. Ignacy Steinhaus.

27. Okręg: **Jaworów** — (okręg sądowy) **Janów.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Jaworowie, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 28. lutego 1884. Dyrekcya: Grzegorz Szczyrba, Stanisław Lachowicz i Jerzy Pytlik. Komisarz bankowy: Jan hr. Szepczycki. Zastępca: Ferdynand Faar.

28. Okręg: **Kałuż.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Ka-
łużu.

Otwarte 9. lipca 1894. Dyrekcyja: Lu-
dwik Fuss i Dr. Adolf Wurst. Komisarz ban-
kowy: Zygmunt Groblewski. Zastępca: Her-
man Kiczales.

29. Okręg: **Kamionka Strumiłowa** (bez okręgu sądow. Radziechowskiego).

Zastępstwo: Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe
w Kamionce Strumiłowej, Stowarz. zar.
z ogr. por.

Otwarte 18. października 1885. Dyrek-
cyja: Jan Szawłowski, Dr. Maryan Krówczyń-
ski i Zygmunt Lewicki. Komisarz bankowy:
Jan Szawłowski. Zastępca: Zygmunt Lewicki.

30. Okręg: **Kołomyja-Peczeniżyn.**

Zastępstwo: Spółka handlowa rolniczo-przemy-
słowa w Kołomyi, Stowarz. zar. z ogr.
odpow.

Otwarte 16. maja 1885. Dyrekcyja: Emil
Filous, Kazimierz Barański i Dr. Stanisław
Haczewski. Komisarz bankowy: Dr. Sta-
nisław Haczewski. Zastępca: Dr. Włodzimierz
Dudykiewicz.

31. Okręg: **Kossów.**

Zastępstwo: Kasa zaliczkowa i oszczędności w Ku-
tach, Stow. zarej. z ogran. poręką.

Otwarte 25. listopada 1903. Dyrekcyja:
Piotr Bielecki, Jan Stebnicki i Stanisław Schaf-
fek. Komisarz bankowy: Piotr Alfons Bie-
lecki. Zastępca: Jan Stebnicki.

32. Okręg: **Krościenko n. D.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Kroś-
cienku n. D., Stow. zar. z ogr. poręką

Otwarte 12. września 1903. Dyrekcyja:
Karol Œwiertniewicz, Ks. Antoni Œętkowski i Jó-
zef Komórek. Komisarz bankowy: Dr. Szy-
mon Przybyło. Zastępca: Konstanty Dziewolski

33. Okręg: **Krosno.**

Zastępstwo: Tow. zaliczkowe w Krośnie, Stow.
zar. z ogr. por.

Otwarte 14. lipca 1885. Dyrekcyja: Fe-
liks Kaczorowski, Dr. Aleksander Kocay i Wło-
dzimierz Suryń. Komisarz bankowy: August
Gorayski j. w. Zastępca: Dr. Jan Kanty
Jugendfein.

34. Okręg: **Limanowa.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe i ochrony
własności ziemskiej w Limanowej, Stow.
zar. z ogr. por.

Otwarte 22. stycznia 1884. Dyrekcyja:
Józef Beck, Marya Russocka i Franciszek Mły-
narski. Komisarz bankowy: Michał Janik.
Zastępca: Dr. Karol Młodnik.

35. Okręg: **Lisko.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Lisku,
Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 2. marca 1894. Dyrekcyja: Dr.
Jan Strutyński, Ferdynand Moszczeński i Julian
Jankiewicz. Komisarz bankowy: Józef Bie-
lak. Zastępca: Robert Barański.

36. Okręg: **Lwów.**

Tylko dla spraw hipotecznych i komunalnych.

Zastępstwo: Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe
we Lwowie, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 1. kwietnia 1884. Dyrekcya
Władysław Terenkoczy j. w., Teofil Merunowicz
i Fryderyk Schaller. Komisarz bankowy:
Julian Cybulski. Zastępca: Włodzimierz Mal-
czewski.

37. Okręg: **Łańcut.**

Zastępstwo: Kasa zaliczkowa i oszczędności
w Łańcucie, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 15. grudnia 1883. Dyrekcya:
Bolesław Zardecki, Józef Gawęł i Marcin Szulc.
Komisarz bankowy: Gabryel Orzakiewicz.
Zastępca: Filip Kahane.

38. Okręg: **Maków** (okręg sądowy Maków.)

Zastępstwo: Stowarzyszenie pożyczkowe „Wza-
jemna Pomoc“ w Makowie z por. nieogr.
w sądzie zaprot.

Otwarte 15. stycznia 1884. Dyrekcya:
Ludwik Kocyan, Emil Ulrich i Paweł Hławiczka.
Komisarz bankowy: Wawrzyniec Kawa.
Zastępca: Błażej Uchacz.

39. Okręg: **Mielec.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w
Mielcu.

Otwarte 13. marca 1884. Dyrekcya:
Andrzej Pawlikowski, Karol Madejski i Roman
Dębicki. Komisarz bankowy: Stefan Sę-
kowski. Zastępca: Józef Rydel.

40. Okręg: **Mościska.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe dla po-
wiatu mościskiego w Mościskach, Stow.
zar. z por. ograniczoną.

Otwarte 26. lutego 1883. Dyrekcya:
Leopold Masiuk, Adam Witek i Franciszek
Lichoń. Komisarz bankowy: Ks. Alfred
Białogłowski. Zastępca: Ignacy Jabłoński.

41. Okręg: **Myślenice** (bez okręgu sądowego Maków.)

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w My-
ślenicach.

Otwarte 3. czerwca 1884. Dyrekcya:
Józef Stolarski, Dr. Mikołaj Klakurka i Andrzej
Średniawski j. w. Komisarz bankowy: Bolesław
Targowski. Zastępca: Dr. Emil Adelman.

42. Okręg: **Nadwórna.**

Zastępstwo: Kasa zaliczkowa w Nadwórnej, Stow.
zar. z nieogr. por.

Otwarte 12. grudnia 1890. Dyrekcya
Bazyli Borysiewicz, Karol Niżnikiewicz i Jan
Wróblewski. Komisarz bankowy: Dr. Win-
centy Markiewicz. Zastępca: Józef Skurewicz.

43. Okręg: **Nisko.**

Zastępstwo: Kasa zaliczkowa i oszczędności
w Rudniku, Stow. zarej. z ogr. poręką.

Otwarte 17. kwietnia 1901. Dyrekcya:
Dr. Franciszek Hernich, Klemens Reischer i Fer-
dynand Hofman. Komisarz bankowy:
Ludwik Ostrichański. Zastępca: Jan Niewol-
kiewicz.

44. Okręg: **Nowy Sącz.**

Zastępstwo: Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu,
Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 9. stycznia 1884. Dyrekcya:
Jan Kosman, Dr. Władysław Barbacki i Karol
Merkl. Komisarz bankowy: Władysław
Głębocki. Zastępca: Karol Merkl.

45. Okręg: **Nowy Targ** (bez okręgu sądowego Krościenko n. D.)

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w No-
wym Targu.

Otwarte 2. grudnia 1897. Dyrekcya:
Ks. Piotr Krawczyński, Aleksander Lgocki i
Jan Pietraszkiewicz. Komisarz bankowy:
Dr. Ernest Geissler. Zastępca: Dr. Artur
Weigel.

46. Okręg: **Oświęcim** (Okręg sądowy Oświęcim).

Zastępstwo: Towarzystwo oszczędności i poży-
czek w Oświęcimiu, Stow. zarej. z nieogr.
poręką.

Otwarte 10. lutego 1885. Dyrekcya: Dr.
Ludwik Gąsiorowski, Edward Jaśkiewicz i Józef
Zabrzęski. Komisarz bankowy: Dr. Ludwik
Gąsiorowski. Zastępca: Antoni Polaszek

47. Okręg: **Podhajce.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Podhaj-
cach, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 13. maja 1884. Dyrekcya: Maryan
Turski, Dr. Stanisław Choróbski i Aleksander Des-
Loges. Komisarz bankowy: Franciszek Sto-
biecki. Zastępca: Juliusz Gołębski.

48. Okręg: **Przemyśl.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe rolne
w Przemyślu, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 11. lutego 1884. Dyrekcya:
Erazm Rościszewski, Eugeniusz Kusiba i Jan
Patronowicz. Komisarz bankowy: Dr. Fran-
ciszek Trybulec. Zastępca: Dr. Feliks Druż-
backi.

49. Okręg: **Przemyślany** (bez okręgu sądowego Gliniany).

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Przem-
yślanach, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 7. stycznia 1884. Dyrekcya:
Andrzej Zarugiewicz, Szczepan Franków i Jan
Mittig. Komisarz bankowy: Stanisław Do-
maradzki. Zastępca: Maryan Zajączkowski.

50. Okręg: **Radziechów** (Okręg sądowy Radziechów).

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Radzie-
chowie, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 10. stycznia 1884. Dyrekcya:
Roman Ujejski, ks. Antoni Skalski i Franciszek
Mrozowski. Komisarz bankowy: Franciszek
Mrozowski. Zastępca: Ks. Antoni Skalski.

51. Okręg: **Rawa ruska**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa zaliczkowa i oszczędności w Rawie ruskiej, Stowarz. zarej. z ogr. por.

Otwarte 14. kwietnia 1896. Dyrekcya: Ks. Ludwik Ryś, Seweryn Ryziewicz i Adam Winiarski. Komisarz bankowy: Zygmunt Stasiniewicz. Zastępca: Dr. Julian Dadlez.

52. Okręg: **Rohatyn.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe dla powiatu rohatyńskiego w Rohatynie, Stowarzyszenie zar. z ogr. por.

Otwarte 23. lutego 1884. Dyrekcya: Izydor Kowalewski, Seweryn Manasterski i Apollinary Jamrógiwicz. Komisarz bankowy: Stanisław Długoszewski. Zastępca: Izydor Kowalewski.

53. Okręg: **Ropczyce** (bez okręgu sądowego Dębica).

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Ropczycach.

Otwarte 12. lutego 1884. Dyrekcya: Ks. Dr. Jan Krzysiak, Władysław Bursztyn i Piotr Juszczyk. Komisarz bankowy: Ks. Dr. Jan Krzysiak. Zastępca: Władysław Bursztyn.

54. Okręg: **Rudki-** (okręg sądowy) **Gródek.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Rudkach, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 29. marca 1884. Dyrekcya: Piotr Zbrożek, Leon Jachol i Jan Paraszczak. Komisarz bankowy: Dr. Aleksander hr. Skarbek. Zastępca: Mieczysław Nowosielecki.

55. Okręg: **Rzeszów-Strzyżów-Kolbuszowa.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe w Rzeszowie, Spółka zar. z odpow. ograni.

Otwarte 29. lutego 1884. Dyrekcya: Edmund Ryjski, Karol Prochaska i Ludwik Holzer. Komisarz bankowy: Stanisław Jędrzejowicz, j. w. Zastępca: Karol Prochaska.

56. Okręg: **Sanok.**

Zastępstwo: Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe w Sanoku, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 8. października 1884. Dyrekcya: Henryk Kapiszewski, Bronisław Nowosielecki i Władysław Beksiński. Komisarz bankowy: Tadeusz Wrześniowski. Zastępca: Dr. Jacek Jabłoński.

57. Okręg: **Śniatyn.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe na pow. sądowy śniatyński w Śniatynie, Stow. zarejestr. z nieogr. por.

Otwarte 13. kwietnia 1885. Dyrekcya: Józef Kossowski, Michał Niemczewski i Józef Wedycz. Komisarz bankowy: Józef Teodorowicz. Zastępca: Markus Herman.

58. Okręg: **Sokal.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Sokalu,
Stow. zar. z ogr. poręką.

Otwarte 19. lutego 1884. Dyrekcya:
Piotr Karpiuk, Jan Semetkowski i Franciszek
Kaiser. Komisarz bankowy: Wincenty Kru-
szewski. Zastępca: Dr. Władysław Wajda.

59. Okręg: **Stanisławów.**

Zastępstwo: Bank zaliczkowy w Stanisławowie,
Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 4. stycznia 1884. Dyrekcya:
Ludwik Pręgowski, Jan Reindl i Wilhelm
Linhardt. Komisarz bankowy: Józef Jäger-
mann. Zastępca: Eustachy Bukowski.

60. Okręg: **Stryj.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Stryju,
Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 8. lutego 1884. Dyrekcya:
Franciszek Zapłatyński, Jan Maziak i Adolf Reif.
Komisarz bankowy: Adam Onyszkiewicz.
Zastępca: Włodzimierz hr. Russocki.

61. Okręg: **Tarnobrzeg.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Tarno-
brzegu, Spółka zar. z odpow. ogr.

Otwarte 21. grudnia 1888. Dyrekcya:
Dr. Antoni Surowiecki, Józef Taszarski i Lu-
dwik Zajedlewski. Komisarz bankowy: Dr.
Walery Momidłowski. Zastępca: Józef Chal-
garz.

62. Okręg: **Tarnopol-Skałat.**

Zastępstwo: Bank powiatowy w Tarnopolu, Stow.
zarobkowe zar. z ogr. por.

Otwarte 7. lutego 1884. Dyrekcya:
Dr. Stanisław Glogier, Józef Ingver i Dr. Emil
Schmidt. Komisarz bankowy: Dr. Sta-
nisław Glogier. Zastępca: Dr. Emil Schmidt.

63. Okręg: **Tarnów.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Tarno-
wie, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 4. stycznia 1884. Dyrekcya:
Hipolit Wierzycki i Władysław Król. Kom-
isarz bankowy: Witold Rogoyski. Zastęp-
ca: Dr. Adolf Bingleheim.

64. Okręg: **Tłumacz.**

Zastępstwo: „Oszczędność“, Towarzystwo kredy-
towe w Tłumaczu, Stow. zar. z nieogr
poręką.

Otwarte 7. lipca 1884. Dyrekcya: Dr.
Józef Kruszelnicki, Kazimierz Jasiński i Dr. Ro-
man Małaczyński. Komisarz bankowy:
Jan Jakubowicz. Zastępca: ks. Marcei Sierecki.

65. Okręg: **Trembowla.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w
Trembowli.

Otwarte 1. stycznia 1890. Dyrekcya: Ks.
Andrzej Tymus, Jarosław Paszkowski i Józef
Kuntze. Komisarz bankowy: Stanisław
Korzeniowski. Zastępca: Dr. Juliusz Olpiński.

66. Okręg: **Turka.**

Zastępstwo: Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe w Turce, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 13. sierpnia 1895. Dyrekcyja: Ks. Michał Pruchnicki, Józef Armatys i Jan Budzianowski. Komisarz bankowy: Emil Wołoszczakiewicz. Zastępca: Nestor Salamon.

67. Okręg: **Wadowice.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Wadowicach.

Otwarte 21. marca 1884. Dyrekcyja: Franciszek Dziobek, Teofil Kluk i Michał Gołąb. Komisarz bankowy: Robert Han. Zastępca: Dr Franciszek Opydo.

68. Okręg: **Wieliczka-Podgórze.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Wielicze.

Otwarte 14. stycznia 1884. Dyrekcyja: Franciszek Aywas, Adolf Scheuring, Józef Śliwiński, Dr. Kazimierz Szczepański i Leopold Epstein. Komisarz bankowy: Józef Fryt. Zastępca: Dr. Zygmunt Miczyński.

69. Okręg: **Zaleszczyki.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa oszczędności w Zaleszczykach.

Otwarte 25. lipca 1884. Dyrekcyja: Witold Mańkowski, Tadeusz Przewłocki, Tadeusz Mandybur i Izidor Zerygiewicz. Komisarz bankowy: Izidor Zerygiewicz. Zastępca: Józef Marczyński.

70. Okręg: **Zbaraż.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Zbarażu, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 13. lutego 1884. Dyrekcyja: Zygmunt Dzierżanowski, Michał Paryłowski i Antoni Tyc. Komisarz bankowy: Jakób Kruh. Zastępca: Franciszek Słoński.

71. Okręg: **Złoczów.**

Zastępstwo: Towarzystwo zaliczkowe w Złoczowie, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 18. stycznia 1885. Dyrekcyja: Karol Jakubowski, Baltazar Pachulski i Józef Mironowicz. Komisarz bankowy: Emil Bierzynski. Zastępca: Stanisław Wesółowski.

72. Okręg: **Żółkiew.**

Zastępstwo: Kasa zaliczkowa i oszczędności w Żółkwi, Stow. zar. z nieogr. por.

Otwarte 23. marca 1884. Dyrekcyja: Stanisław Śnieszko, Stanisław Gorecki i Henryk Hillich. Komisarz bankowy: Dr. Włodzimierz Maciulski. Zastępca: Franciszek Ksawery Scheybal.

73. Okręg: **Żydaczów.**

Zastępstwo: Powiatowa Kasa zaliczkowa i oszczędności w Żydaczowie, Stow. zar. z ogr. por.

Otwarte 13. sierpnia 1895. Dyrekcyja: Aleksander Małecki, Józef Jasiewicz, i Jan Szczerkowski. Komisarz bankowy: Kazimierz Winnicki. Zastępca: Bolesław Widajewicz.

Spis miejscowości,

w których płatne są kupony i wylosowane sztuki emisji Banku krajowego.

Lb.	Miejscowość	Zakład płaćący
1	Beneszów	Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
2	Berno	C. k. uprz. czeski Unionbank Ustredni banka Českých spořitelén Wechselstubén-Actien-Ges. „Merkur“ Wiener Bank-Verein Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
3	Bielsk	C. k. uprz. czeski Unionbank Wiener Bank-Verein
4	Bregencya	Bank dla Tyrolu i Przedarulanii
5	Budapeszt	Wiener Bank-Verein
6	Budziejowice	Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
7	Cieplíce	Wiener Bank-Verein
8	Celowiec	Lublański Bank kredytowy Wiener Bank-Verein
9	Cyleja (Ci.li)	C. k. uprz. czeski Unionbank
10	Czerniowce	Wiener Bank-Verein
11	Czeski-Kamieniec (Böhm-Kamnic)	Wechselstubén-Actien-Ges. „Merkur“
12	Czeska-Lipa (Böhm-Leipa)	Wechselstubén-Actien-Ges. „Merkur“
13	Dornbirn	C. k. uprz. czeski Unionbank
14	Friedek-Mistek	Wiener Bank-Verein
15	Gablonz	C. k. uprz. czeski Unionbank
16	Graz	C. k. uprz. czeski Unionbank C. k. uprz. Bank dla krajów koronnych Wiener Bank-Verein
17	Hohenelbe	C. k. uprz. czeski Unionbank
18	Iglau	Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
19	Innsbruck	Bank dla Tyrolu i Przedarulanii
20	Jägerndorf	C. k. uprz. czeski Unionbank
21	Karlsbad	Wiener Bank-Verein
22	Krems n/. D.	K. k. priv. Allg. Verkehrsbank
23	Linz n/. D.	C. k. uprz. czeski Unionbank
24	Lublana	Lublański Bank kredytowy
25	Marienbad	Wiener Bank-Verein

Lb.	Miejscowość	Zakład płaćący
26	Morawski-Schönberg	C. k. uprz. czeski Unionbank Wechselstuben-Actien-Ges. „Merkur“
27	Nowy-Jičin (Neutitschein)	C. k. uprz. czeski Unionbank Wechselstuben-Aktien-Ges. „Merkur“
28	Olomuniec	C. k. uprz. czeski Unionbank
29	Opawa	C. k. uprz. czeski Unionbank
30	Osiek n/. E.	Wiener Bank Verein Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
31	Ostrawa Morawska	Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
32	Pardubice	Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
33	Pilzno (w Czechach)	Wechselstuben-Actien-Ges. „Merkur“ Wiener Bank-Verein Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
34	Praga	Bank krajowy król. Czech C. k. uprz. czeski Unionbank C. k. uprz. Bank dla krajów koronnych Wechselstuben-Actien-Ges. „Merkur“ Wiener Bank-Verein Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
35	Prossnitz	Wiener Bank-Verein Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
36	Reichenberg	C. k. uprz. czeski Unionbank Wechselstuben-Actien-Ges. „Merkur“
37	Rumburg	C. k. uprz. czeski Unionbank
38	Salzburg	C. k. uprz. czeski Unionbank
39	Spalato	Lublański Bank kredytowy
40	St. Pölten	Wiener Bank-Verein
41	Tabor	Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
42	Tryest	Unionbank
43	Villach	Wiener Bank-Verein
44	Wiedeń	C. k. uprz. Bank dla kraj. koronnych K. k. priv. allgemeine Verkehrsbank Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft Unionbank Wechselstuben-Actien Ges. „Merkur“ Wiener Bank-Verein Živnostenska Banka pro Čechy a Moravu
45	Wr. Neustadt	Wiener Bank-Verein
46	Zatec	C. k. uprz. czeski Unionbank
47	Zwittau	Wechselstuben-Actien-Ges. „Merkur“

